

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

Přírodovědecká fakulta

Katedra geografie

Bc. Pavel Pustina

**Místní akční skupiny a jejich podíl na rozvoji rurálního prostoru
Olomouckého kraje v plánovacím období 2007 – 2013**

Diplomová práce

Vedoucí práce: Mgr. Pavel Klapka, Ph.D.

Olomouc 2014

Bibliografický záznam

Autor (osobní číslo): Bc. Pavel Pustina (R110141)

Studijní obor: Regionální geografie

Název práce: Místní akční skupiny a jejich podíl na rozvoji rurálního prostoru Olomouckého kraje v plánovacím období 2007 - 2013

Title of thesis: Local Action Groups and their contribution to development of Olomouc region rural areas in planning period 2007 - 2013

Vedoucí práce: Mgr. Pavel Klapka, Ph.D.

Rozsah práce: 155 stran

Abstrakt: Hlavním záměrem této práce je analýza podpořených projektů v Místních akčních skupinách Olomouckého kraje v programovacím období 2007 – 2013 a v návaznosti na analýzu hodnocení těchto MAS. Dále se práce zabývá charakteristikou venkovského prostoru Olomouckého kraje z pohledu různých metodik vymezení. Teoretická část práce se zabývá popisem aktérů rozvoje venkova na jednotlivých úrovních a bližší charakteristice Místních akčních skupin v Olomouckém kraji.

Klíčová slova: rozvoj, venkov, Místní akční skupina, Olomoucký kraj, indikátory hodnocení

Abstract: Text abstraktu v angličtině, obsahově shodný s českou verzí.

The main aim of this thesis is analysis of supported projects in Local action groups in Olomouc region in programming period 2007 – 2013 and also evaluation of Local action groups. Thesis is also focused on characterize of rural area in Olomouc region with different methodologies and approaches. Teoretical part of thesis is focused on actors of development in rural areas on different levels and also characterization of each Local action group in Olomouc region.

Keywords: development, rural area, Local action group, Olomouc region, evaluation indicators

Prohlašuji, že jsem zadanou diplomovou práci vypracoval samostatně pod vedením Mgr. Pavla Klapky, Ph.D. a veškeré použité zdroje jsem uvedl v seznamu použité literatury.

V Olomouci dne 10. prosince 2014

.....

Podpis

Rád bych poděkoval Mgr. Pavlu Klapkovi, Ph.D. za odborné vedení, cenné rady, připomínky a věnovaný čas při psaní této diplomové práce.

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI
Přírodovědecká fakulta
Akademický rok: 2011/2012

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Pavel PUSTINA**
Osobní číslo: **R110141**
Studijní program: **N1301 Geografie**
Studijní obor: **Regionální geografie**
Název tématu: **Místní akční skupiny a jejich podíl na rozvoji rurálního prostoru Olomouckého kraje v plánovacím období 2007 - 2013**
Zadávací katedra: **Katedra geografie**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cílem diplomové práce je definovat současný venkovský prostor Olomouckého kraje, jeho specifika a potřeby. Současně nastínit, jak se v podmínkách ČR a EU aplikuje rurální rozvoj v současnosti. Dále se práce zabývá charakteristikou Místních akčních skupin, účelem jejich vzniku, podmínkami jejich vzniku, oblastí působnosti jednotlivých Místních akčních skupin v Olomouckém kraji včetně statistických údajů a metodou LEADER. Stěžejní cíl práce je vytvoření databáze všech podpořených a financovaných projektů Místních akčních skupin Olomouckého kraje v plánovacím období 2007 - 2013 a jejich kategorizace včetně mapových výstupů. Na základě této databáze pak hodnocení přínosu Místních akčních skupin pro rurální oblasti Olomouckého kraje s nastíněním možného budoucího rozvoje těchto oblastí.

Rozsah grafických prací: Podle potřeb zadání
Rozsah pracovní zprávy: 20 000 - 24 000 slov
Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická
Seznam odborné literatury: viz příloha

Vedoucí diplomové práce: Mgr. Pavel Klapka, Ph.D.
Katedra geografie

Datum zadání diplomové práce: 23. listopadu 2011
Termín odevzdání diplomové práce: 10. dubna 2013

Prof. RNDr. Juraš Ševčík, Ph.D.
děkan

L.S.

Doc. RNDr. Zdeněk Szczyrba, Ph.D.
vedoucí katedry

V Olomouci dne 23. listopadu 2011

Příloha zadání diplomové prá

Seznam odborné literatury:

- 1) Český statistický úřad (2009): Postavení venkova v Olomouckém kraji, Krajská pobočka Českého statistického úřadu, Olomouc
- 2) Český statistický úřad - odbor informačních služeb (2008): Varianty vymezení venkova a jejich zobrazení ve statistických ukazatelích v letech 2000 - 2006, Praha
- 3) Evropská komise (2006): Přístup LEADER: základní příručka, Úřad pro úřední tisky Evropských společenství, Lucemburk
- 4) Wade, Ph., Rinne Petri (2008): Průvodce programem LEADER založený na zkušenostech z Finska, Irska a České republiky, Vammala
- 5) Ministerstvo zemědělství České republiky (2007): Program rozvoje venkova České republiky na období 2007 - 2013, Praha
- 6) EKOTOXA Opava s.r.o. (2005): Koncepce zemědělské politiky a rozvoje venkova v Olomouckém kraji, Opava
- 7) Svobodová, H. (2010): Realita postavení místních akčních skupin v rozvoji venkova České republiky - cíle, aktivity, bariéry pohledem geografa v praxi, Brno
- 8) Ministerstvo zemědělství České republiky (2006): Národní strategický plán rozvoje venkova České republiky na období 2007 - 2013, Praha
- 9) Woods, M. (2005): Rural Geography, SAGE Publications Ltd, London
- 10) IMPLEMENTATION EVALUATION OF STRATEGIES OF LOCAL ACTION GROUPS IN LATVIA. (2012) By: Silina, Linda; Zvaigzne, Anda; Dimanta, Zanda. European Integration Studies. Issue 6, p69-76
- 11) THE PROCESS OF CREATING LOCAL ACTION GROUPS IN BULGARIA - PROBLEMS AND PROSPECTS, (2012) DOITCHINOVA, Julia; MITEVA, Albena; Zornitsa STOYANOVA. Scientific Annals of the 'Alexandru Ioan Cuza' University of Iasi: Economic Sciences Series, Vol. 59 Issue 2, p183-208
- 12) LOCAL ACTION GROUPS - THE EUROPEAN INTEGRATION CATALYST FOR THE ROMANIAN RURAL AREA. (2011) Dorel, Ailenei; Liviu-Cosmin, Mosora. Annals of the University of Oradea, Economic Science Series. Vol. 20 Issue 1, p40-46
- 13) The Local Development Initiatives in the Rural Development Context (Jun2012), Mosora, Liviu-Cosmin. Theoretical & Applied Economics., Vol. 19 Issue 6, p75-84
- 14) THE EXPERIENCE AND PERSPECTIVE OF THE LEADER+ PROGRAMME IMPLEMENTATION: THE LITHUANIAN CASE STUDY (2010), Aleksandravičius, Alvydas; Klupšas, Feliksas. Management Theory & Studies for Rural Business & Infrastructure Development., Vol. 21 Issue 2, p9-17.
- 15) Is LEADER Elitist or Inclusive? Composition of Danish LAG Boards in the 2007-2013 Rural Development and Fisheries Programmes (Jan2010), Thuesen, Annette Aagaard. Sociologia Ruralis, , Vol. 50 Issue 1, p31-45

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

AEO – Agroenvironmentální opatření

ARZ – Asociace regionálních značek

AZV – Agentura pro zemědělství a venkov

CSPV – Celostátní síť pro rozvoj venkova

ČR – Česká republika

ČSÚ – Český statistický úřad

DSO MR – Dobrovolný svazek obcí mikroregionu

EAFRD – Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova

EAGF - Evropský zemědělský záruční fond

EFF – Evropský rybářský fond

ENRD – Evropská síť pro rozvoj venkova

EO – ekvivalentní obyvatel

EU – Evropská unie

EZFRV – Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova

HDP – Hrubý domácí produkt

HK – Královehradecký kraj

ISRÚ – Integrovaná strategie rozvoje území

JČ – Jihočeský kraj

JMK – Jihomoravský kraj

KS NS MAS – Krajské sdružení národní sítě MAS

LEADER - Links between the rural economy and development actions (Propojení akcí pro rozvoj venkovského hospodářství)

LFA – Méně příznivé oblasti

MAS – Místní akční skupina

MRG - mikroregion

MSK – Moravskoslezský kraj

MV ČR – Ministerstvo vnitra České republiky

MZE ČR – Ministerstvo zemědělství České republiky

NS MAS ČR – Národní síť Místních akčních skupin České republiky

NSPRV – Národní strategický plán rozvoje venkova

NUTS – Nomenklatura územích statistických jednotek

ob. – obyvatel

ob. / km² - měrná jednotka hustoty osídlení udávající počet obyvatel na 1 km² plochy

OECD – Organizace pro Evropskou hospodářskou spolupráci

OK – Olomoucký kraj

ORP – Obec s rozšířenou působností

PL – Polsko

POV – Program obnovy venkova

PRV – Program rozvoje venkova

POU – Obec s pověřeným obecním úřadem

SK – Slovensko

SMARV – Středomoravská agentura rozvoje venkova

SPL – Strategický plán LEADER

SPOV – Spolek pro obnovu venkova

ŠOV OK – Škola obnovy venkova Olomouckého kraje

SZIF – Státní zemědělský a intervenční fond

ULK – Ústecký kraj

ZK – Zlínský kraj

OBSAH

ÚVOD.....	12
1. Cíle práce a použitá metodika.....	13
1.1 Použitá metodika a postupy práce.....	13
2. Vymezení venkova v ČR a v zahraničí – metodiky, přístupy	15
2.1 Vymezení venkova v podmínkách ČR – metodiky, přístupy	18
2.2 Vymezení venkova České republiky dle ČSÚ a Evropských metodik	19
2.3 Vymezení venkova v národních dokumentech	20
2.4 Vymezení venkovského prostoru dle metodiky Českého statistického úřadu	22
2.5 Vymezení venkovského prostoru dle Konceptce rozvoje venkova Olomouckého kraje.....	24
2.6 Obce Olomouckého kraje a jejich vymezení dle vybraných metodik ČSÚ	24
2.7 Metodiky v grafické aplikaci na obce Olomouckého kraje	26
2.8 Srovnání dle evropských metodik	33
2.9 Metodika OECD v aplikaci na ORP Olomouckého kraje	34
2.10 Metodika k vymezení venkovských a městských obcí v podmínkách ČR	36
3. Aktéři a nástroje rozvoje venkova v České republice.....	39
3.1 Aktéři rozvoje venkova.....	41
3.1.1 Evropská síť pro rozvoj venkova (ENRD)	41
3.1.2 Ministerstvo zemědělství České republiky (MZE ČR)	41
3.1.3 Státní zemědělský a intervenční fond	42
3.1.5 Mikroregiony.....	42
3.1.6 Celostátní síť pro venkov (CSPV)	43
3.1.7 Národní síť Místních akčních skupin České republiky	44
3.1.8 Spolek pro obnovu venkova.....	44
3.1.9 Škola obnovy venkova Olomouckého kraje	45
3.2 Nástroje rozvoje venkova.....	46
3.2.1 Národní strategický plán rozvoj venkova	46
3.2.2 Program rozvoje venkova.....	47
3.2.3 Strategický plán LEADER (SPL).....	49
4. Metoda LEADER	49
4.1 Význam metody LEADER	50
4.2 Jak funguje Program LEADER 2007-2013	51
4.3 Dotační možnosti obcí v Olomouckém kraji (mimo operační programy EU).....	52
5. Místní akční skupiny	55

5.1 Právní subjektivita Místních akčních skupin	56
5.2 Místní akční skupiny v Olomouckém kraji.....	58
5.3 Přehled místních akčních skupin v Olomouckém kraji.....	61
5.3.1 MAS Bystřička.....	61
5.3.2 MAS Partnerství Moštěnka	64
5.3.3 MAS Horní Pomoraví.....	68
5.3.4 MAS Uničovsko.....	72
5.3.6 MAS Moravská cesta (Litovelsko – Pomoraví)	79
5.3.7 MAS Na cestě k prosperitě.....	83
5.3.8 MAS Šumperský venkov	86
5.3.9 MAS Region HANÁ	89
5.3.10 MAS Moravská brána	92
5.3.11 MAS Střední Haná	95
5.3.12 MAS Rozvojové partnerství regionu Hranicko	98
5.3.13 MAS Vincenze Priessnitze pro Jesenicko.....	101
5.3.14 MAS Občané pro rozvoj venkova	104
5.3.15 MAS Šternbersko.....	107
6. Analýza dat místních akčních skupin Olomouckého kraje	111
6.1 Analýza čerpání MAS dle podílu jednotlivých opatření	114
6.2 Analýza MAS dle čerpání prostředků ve vazbě na socioekonomické ukazatele	128
6.3 Hodnocení MAS dle metodiky Ministerstva zemědělství České republiky	137
7. Metodika tvorby indikátorů k hodnocení Místních akčních skupin Olomouckého kraje	140
7.1 Indikátory hodnocení MAS.....	141
7.2 Hodnocení MAS Olomouckého kraje	143
8. ZÁVĚR	147
SUMMARY	149
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	150

ÚVOD

“LEADER (“Liaison Entre Actions de Développement de l’Économie Rurale”, meaning ‘Links between the rural economy and development actions’) is a local development method which allows local actors to develop an area by using its endogenous development potential.”

(ENRD; 2014)

LEADER je v novodobé historii rozvoje venkova nejen revolučním přístupem, který změnil vnímání rozvoje venkova jako takového. Tento pojem se dá určitým nadneseným způsobem považovat za jisté vodítko, že je třeba, aby rurální oblasti nebyly neustále upozadovány vůči urbánním oblastem, ale aby se staly oním “lídrem” a byly oblastmi, které se nebudou plíživým tempem vylidňovat, ale naopak alespoň stabilizují svou nelichotivou populační situaci a stanou se kvalitním místem pro život.

Venkov v České republice zažívá po vstupu ČR do EU po r. 2004 velkou proměnu, která se odráží nejen v běžném životě zdejších občanů, ale také ve vnímání tohoto prostoru širokou veřejností. Finanční prostředky, které do rozvoje venkova věnovala od této doby nejen Evropská unie formou svých fondů, ale také jednotlivé finanční iniciativy ministerstev ČR, ale například také krajů ČR znamenaly pro venkov významnou finanční injekci. Ta často pozvedla šedivé a nevzhledné obce do podoby obcí s kvalitní infrastrukturou a službami, kde občané sami mají zájem na rozkvětu své obce, pořádají různorodé kulturní a společenské obce a dotváří podobu obcí díky své vlastní iniciativě.

Díky rozvoji Místních akčních skupin jakožto přímých aktérů rozvoje venkova a dalších zájmových sdružení orientovaných na tuto problematiku je podpora venkova určitým způsobem koordinována a neděje se pouze nahodilým způsobem. Je velmi důležité, aby i nadále (a tím není myšleno pouze nadcházející plánovací období EU 2014+) byla činnost těchto sdružení zachována a dále tak napomáhala rozvoji venkovského prostoru v podmínkách České republiky, které pro malé obce nejsou ani zdaleka jednoduché.

1. Cíle práce a použítá metodika

Cílem této diplomové práce je představení venkovského prostoru Olomouckého kraje z pohledu národně a mezinárodně uznávaných metodik k vymezení rurálního a urbánního prostoru a jejich aplikace na území obcí Olomouckého kraje. Zároveň si práce klade za cíl seznámit čtenáře s problematikou podpory venkova v podmínkách České republiky, fungováním a výčtem Místních akčních skupin v Olomouckém kraji a analýzou finančních prostředků čerpaných těmito MAS v plánovacím období 2007 – 2013. Na základě této analýzy je práce hodnotí činnost MAS dle různorodých indikátorů a toto hodnocení doplňuje relevantními komentáři a grafickými výstupy.

1.1 Použitá metodika a postupy práce

Předkládanou diplomovou práci lze rozdělit na pět hlavních částí. První část práce je zaměřena primárně na popis a charakteristiku venkova jako prostoru, touto problematikou se zabývá v úvodu práce publikace Michaela Woodse s názvem „*Rural geography*“ z r. 2005. V další části se práce zabývá metodickými přístupy používanými k vymezení venkova na národní a mezinárodní úrovni ve vztahu k různorodým potřebám (strategické dokumenty aj.). Problematicou vymezení venkova se na národní úrovni ČR zabývá především Český statistický úřad, který se ve své publikaci „*Varianty vymezení venkova a jejich zobrazení ve statistických ukazatelích v letech 2000 až 2006*“ věnuje několika možnostem vymezení venkovských oblastí s relevantními komentáři včetně informací, k jakým účelům jsou různé metody vhodné. V komparaci s těmito metodikami je prezentována také metodika, kterou využívá ke svým účelům OECD – Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj. Aplikace těchto metodik je pak znázorněna v grafické podobě formou mapových výstupů vytvořených v programu ArcGIS 9.3.

Druhá část práce se v návaznosti na první část zabývá více teoretickým představením aktérů rozvoje venkova na evropské, národní a regionální úrovni včetně výčtu jejich hlavních činností a zájmů a dále volně přechází k vymezení metody LEADER jakožto novodobé metodiky/přístupu určené v evropském prostoru k rozvoji venkovských oblastí systémem „zespoda – nahoru“, zároveň je nastíněna praxe LEADERu v podmínkách České republiky a stručně představeny dotační možnosti obcí v Olomouckém kraji.

Třetí část práce se věnuje představením Místních akčních skupin jakožto jedním z velmi důležitých aktérů rozvoje venkova v Evropě, podmínkami jejich vzniku, jejich fungováním, statutem. Na tuto část navazuje výčet Místních akčních skupin v Olomouckém kraji včetně základních charakteristik a mapového znázornění MAS včetně členských obcí. Zdroje využitě

v případě této části práce jsou ve většině elektronické, a to konkrétně www stránky příslušných MAS, ale také publikace „*Místní akční skupiny v Olomouckém kraji z r. 2011.*“

Čtvrtá a zároveň jedna ze stěžejních částí této práce se zabývá analýzou čerpání finančních prostředků Místními akčními skupinami v Olomouckém kraji během plánovacího období 2007 – 2013. Data jsou analyzována na základě materiálu poskytnutého ze strany Ministerstva zemědělství České republiky k 31. 12. 2013. Základní rozdělení analýzy čerpání je z časového hlediska do jednotlivých let, dále z hlediska Programu rozvoje venkova do jednotlivých opatření tohoto programu a také vazba čerpání prostředků na socio-ekonomické ukazatele v území, především pak na počty podpořených projektů/alokace finančních prostředků na základě rozlohy území, počtu obyvatel v území, počtu obcí v území. Nedílnou součástí je také poměr čerpání alokace mezi jednotlivými sektory (soukromý, veřejný a neziskový). Analýza je opatřena relevantními výstupy ve formě tabulek a grafů.

Závěrečná část práce se ve vazbě na analýzu čerpání prostředků věnuje zhodnocení činnosti MAS v Olomouckém kraji. Stručně je představena metodika k hodnocení MAS, kterou aplikuje v podmínkách ČR Ministerstvo zemědělství včetně výsledků MAS Olomouckého kraje v letech 2011 a 2012. Na tuto metodiku autor navazuje vytvořením vlastní metodiky k hodnocení MAS především ve vazbě na předcházející analýzu čerpání prostředků MAS a jejich vztahu k území. Tyto metodiky jsou na závěr formou bodování sloučeny a výsledkem je zhodnocení činnosti MAS v Olomouckém kraji na základě hodnocení dle platné metodiky MZE ČR včetně hodnocení dle indikátorů stanovených autorem práce. Také tato část práce je opatřena relevantními grafickými výstupy v podobě grafů a tabulek.

2. Vymezení venkova v ČR a v zahraničí – metodiky, přístupy

Položme si jednoduchou otázku: “Co je to venkov”. Jaké rysy má toto území z pohledu jejich obyvatel, z pohledu mezinárodně uznávaných metodik, z pohledu zákonů České republiky (dále jen ČR), z pohledu metodik Evropské unie, z pohledu Českého statistického úřadu (dále jen ČSÚ). Z pohledu odborníků na rurální geografii. Venkov je ve smyslu metodického přístupu symbolem velmi heterogenního území, které však často svým charakterem působí na první dojem velmi homogenně.

Jak lze tedy venkov identifikovat, primárně je to na základě předem určených kvantitativních kritérií, nicméně tento prostor nelze chápat jen jako statistickou položku, která je určena stanoveným číslem / definicí. Venkov lze identifikovat mnoha dalšími ukazateli, které nesou charakter kvalitativní, tedy hůře kvantifikovatelný a komparovatelný a tím pro potřeby např. dotační politiky ať státní či evropské prakticky nepoužitelný vzhledem k jeho „relativitě“. Mezi takové charakteristiky lze řadit např.: kvalitu životního prostředí na venkově, kvalitu života na venkově z pohledu jeho obyvatel, charakter venkovské krajiny, styl života na venkově, ale také např. lokální patriotismus venkovských obyvatel, vztah k řemeslu, vztah k rodině atd.

(*Woods, 2005, s. 5*) uvádí, že nejjednodušším způsobem, kterým vymežíme venkovský prostor od městského, jsou v geografii hojně využívané socio-prostorové charakteristiky, které jsou měřeny a prezentovány formou různorodých statistických indikátorů. Tím opravdu nejjednodušším indikátorem je populace a její charakteristiky (počet obyvatel, hustota zalidnění). Důvod pro použití právě tohoto indikátoru je poměrně prostý, všeobecné povědomí rozdílu venkov / městské oblasti je především daný počtem obyvatel / hustotou zalidnění příslušných oblastí. Nicméně i v rámci tohoto indikátoru jsou zaznamenány velké rozdíly mezi státy, kde se na základě počtu obyvatel vymezuje venkovský prostor od městského.

Jak uvádí (*Woods, 2005, s. 6, Tab. 1.1*) venkov je oficiálně vymezen v jednotlivých státech díky maximálnímu počtu obyvatel v sídlech, a to následujícím způsobem, viz **tab. 1**.

Tab. 1 Vymezení venkova na základě počtu obyvatel v zemích světa

Stát	Počet obyvatel
Island	300
Kanada	1000 (max. hustota 400 ob./km ²)
Francie	2000
USA	2500
Anglie	10 000
OSN	20 000
Japonsko	30 000

(Zdroj: Woods, 2005)

(Woods, 2005, s. 5), také naráží na fakt, že vymezení venkova pouze na základě počtu obyvatel může být pouze umělé a libovolné, tedy takové, které nezohledňuje mnohé další faktory, kterými je prostor rurálních oblastí specifický. Jako příklad uvádí, jak je možné, že obec s 999 obyvateli je již řazena jako obec rurálního typu, zatímco obec s 1000 obyvateli je v klasifikační hierarchii umístěna jinde. Jaký mezi těmito obcemi (krom kvantitativního) vytváří jeden člověk navíc? Často se také setkáváme s definicemi venkovského prostoru jakožto opozici pro prostor městský, ovšem zde je třeba brát v potaz také regiony, které fungují na rurálně – urbánní bázi, všechny regiony tedy nelze striktně dělit na základě statistických ukazatelů, případně jejich výsledných působení na rurální a urbánní.

(Woods, 2005, s. 7) také poukazuje na tzv. "index rurality", který byl zaveden autory Clokem a Edwardsem pro oblasti v Anglii a Walesu na základě statistik censů v letech 1971 a 1981. Signifikantním pro tento výzkum bylo užití jiných statistických ukazatelů než pouze těch týkajících se populace, byly zahrnuty ukazatele jako domácnosti s teplou vodou, WC umístěným uvnitř obytných budov, dále ukazatele jako zaměstnanost v zemědělství, vzdálenost do nejbližších urbánních center ad. Na základě těchto indikátorů vzniklo hodnocení jednotlivých oblastí na pět skupin, od extrémně rurální – středně rurální, středně ne-rurální, extrémně ne-rurální po urbánní. Ačkoliv hodnocení na základě aplikace více statistických indikátorů vneslo do definování rurálních oblastí větší přesnost a integritu. Stále se nabízel otázky, proč byly užity zrovna tyto indikátory a ne jiné? Jak je možné na základě ukazatele umístění WC (uvnitř domu / vně domu) definovat rurální oblast apod. Nasnadě také byly otázky na váhu jednotlivých indikátorů při výsledných výpočtech. A také jak byly definovány hranice mezi jednotlivými kategoriemi rurality prostoru.

Mezi další tzv. měkké charakteristiky, které by neměly být opomenuty při hodnocení rurality prostoru patří dle (*Woods, 2005, s. 9*) také socio – kulturní definice rurálních oblastí. Tyto definice se stejně jako kvantitativní metody zmíněné výše snažily identifikovat rurální společnost a vyzdvihnout její rysy v kontrastu společnosti urbánní. A to především na základě hodnot obyvatel rurálních oblastí a jejich chování a také na sociálních a kulturních charakteristikách společenství obývajících tyto prostory. Na základě tezí definovaných autory Tönniesem a Wirthem byl urbánní život charakterizován jakožto dynamický, neosobní, nestabilní, kdy člověk obývajících tento prostor má mnoho možností různorodých kontaktů ve společnosti, v práci apod. Zatímco život v rurálních oblastech byl charakterizován jako stabilní, jednotný a stratifikovaný, kdy lidé zde žijící se setkávají neustále s těmi samými lidmi, nicméně v jiných situacích, které se každodenně odehrávají.

Třetím přístupem k hodnocení rurality, který zmiňuje (*Woods, 2005, s. 10*) je tzv. rurální prostor jako lokalita, popř. místo. Tento přístup je zaměřen na procesy, které utváří charakteristické rurální lokality. Autor této teorie Halfacree navrhnul tři přístupy, které by mohly rurální lokality reprezentovat. Za prvé bylo navrženo, že rurální prostor musí být asociován s primární produkcí (jako například zemědělská výroba). Druhý návrh spočíval v tom, že nízká hustota zalidnění rurálního prostoru utváří charakteristické konexe mezi ruralitou a tématem kolektivní spotřeby. A za třetí, rurální lokality byly identifikovány na základě mimořádné role ve spotřebě. Navzdory těmto pokročilým teoriím se přístup k rurálnímu prostoru jako ke specifické lokalitě nestal nikdy majoritním také vzhledem k tomu, že teze, na kterých byl postaven, se daly po bližší revizi aplikovat také na prostor urbánní.

Jedním z přístupů, které by mohly přiblížit pojem rurální/ruralita je prosté dotazníkové šetření postavené na základní otázce: “Co je resp. co pro vás znamená slovo rurální?” Tuto otázku zmiňuje (*Woods, 2005, str. 11, Box 1.2*), a to následujícím způsobem. V roce 2002 Britská nátlaková skupina „Countryside Alliance“, která reprezentuje tradiční, pro-lovecké a pro-farmářské zájmy provedla mezi svými členy šetření, které se týkalo právě výše zmíněné otázky. Odpovědi na ni byly následující:

- 1) Řídce osídlená oblast zahrnující venkovské obce, osady, vyžadující cestování za zařízeními, které nejsou v oblasti zastoupeny, jako např. kino, banky, supermarkety
- 2) „Rurální“ může být definováno jako území, ve kterém je primární využití půdy k zemědělským účelům

- 3) „Rurální“ je považováno za stav mysli (duševní rozpoložení) než jako místo, je to pochopení života a lidí, kteří žijí ve většinově zemědělském prostředí, jejich zvyky a tradice
- 4) „Rurální“ je tam, kde vidíte hvězdy na nebi, dýcháte neznečištěný vzduch, kde vidíte divokou přírodu v jejím přirozeném prostředí, kde můžete spát bez neustálého hluku z dopravy atd.

Jak vyplývá z výše uvedeného, tak často se také odkazuje na jakousi „auru“ rurálních oblastí, tedy lidé a odborníci nevnímají venkov pouze jako statistickou jednotku, která je nějakým způsobem kvantifikována za účelem jejího vymezení pro lepší identifikaci. Nicméně je to také prostor, který je vnímán jako něco, co člověk žijící v městských oblastech nemá možnost adekvátně chápat. Rurálně je třeba žít, nejen pozorovat, aby bylo vnímání venkova opravdu autentické.

Je patrné, že pravidla pro vymezení venkovských oblastí se stala v řadách rurálních geografů velmi ožehavým tématem k diskuzi a také vzhledem k velké regionální diferenciaci rurálních oblastí na světě snad ani nelze pojem ruralita/rurální unifikovat takovým způsobem, aby se stala jedna definice ve světě odborné veřejnosti uznávanou a dále nerozporovatelnou. Z toho také plyne, že rurální prostor mezi odbornou veřejností je jakousi speciální položkou, která i vzhledem k dynamice vývoje těchto oblastí např. v zemích EU vždy bude stát i nadále v popředí zájmu.

2.1 Vymezení venkova v podmínkách ČR – metodiky, přístupy

Jak vyplývá z předchozí kapitoly, na venkov je třeba pohlížet jako na specifický prostor se specifickými potřebami pro svůj rozvoj. Toto téma se stalo v nedávné době v podmínkách ČR velmi aktuální jednak z pohledu nového rozpočtového určení daní, ale také etablování venkova jako samostatného prostoru.

(Perlín, 2009) uvádí, že přístupy k současnému vymezení venkova v ČR jsou napříč odbornou veřejností velmi rozdílné, nejsou žádným způsobem kodifikované a vzhledem k tomu neexistuje prakticky žádná hranice, která by vymezila venkov od města. Je třeba brát v potaz, že městský a rurální prostor jsou historicky, politicky i kulturně spjatý a i z toho důvodu je postup při vymezení venkovských oblastí velmi pomalý a metodicky obtížný.

Je důležité si uvědomit, že je nutné od sebe odlišovat tzv. venkovský prostor a venkovské obce. Venkovský prostor zahrnuje jak zastavěné území venkovských obcí, tak volnou krajinu, která je součástí, zde je možné při kvantifikaci lépe uplatnit faktor hustoty zalidnění. Zatímco kritériem

pro vymezení venkovských obcí je celkový počet obyvatel, případně jiné socioekonomické charakteristiky obyvatelstva, které tento prostor obývá. Často jsou tedy výchozími daty pro hodnocení venkovských obcí/regionů statisticky dostupná data a na základě předem stanovených kritérií jejich aplikace na zvolený prostor. Pokud se však dostaneme do roviny malého počtu obcí / regionů, lze volit i metodu hodnocení subjektivní, která nám při aplikaci statistické metody dokáže zpřesnit údaje o území a tím dále členit kategorie obcí. Nicméně pro národní použití není metoda subjektivního hodnocení vhodná a nedoporučuje se.

Tab. 2 Nástroje k vymezení venkova

	Venkovská obec	Venkov / venkovský region
Statistické	Počet obyvatel, správní struktura, označení obce	Hustota zalidnění, podíl ekonomických aktivit v priméru
Subjektivní	Individuální znaky, architektura, urbanismus, sociální vztahy	Krajina, krajinný ráz

(Zdroj: Perlín, 2009)

2.2 Vymezení venkova České republiky dle ČSÚ a Evropských metodik

Problematikou vymezení venkova v podmínkách ČR se zabývá Český statistický úřad, který ve své publikaci (**Varianty vymezení venkova a jejich zobrazení ve statistických ukazatelích v letech 2000 až 2006**) vydané v r. 2008 věnuje teoretickému i praktickému vymezení venkova na základě osmi variant, které jsou uvedeny ve výše zmíněné publikaci.

Nicméně před samotnými charakteristikami jednotlivých variant vymezení venkova v podmínkách ČR je nasnadě prezentovat teoretický vhled do toho, za co je venkov považován a jak je charakterizován. Přístupy k vymezení venkova vycházejí často z kvantitativních nebo kvalitativních ukazatelů, popřípadě jsou kombinací více ukazatelů, které tvoří základ pro vymezení venkovských či městských sídel nebo oblastí.

Dle (ČSÚ, 2008, s. 6) se venkovem dají nazývat oblasti s nízkou hustotou osídlením, které jsou charakteristické volbou, nezastavěnou krajinou a osídlením venkovského typu, venkov je význačný také díky menším sídlům, vyšší zaměstnanosti obyvatel v primárním sektoru, ale také jistým sepejetím obyvatel s přírodou, životním stylem, charakteristickými prvky zástavby.

Venkovská sídla sama o sobě mohou být nositelem různorodého charakteru, lze identifikovat samoty, malé osady, ale také na poměry venkova velká sídla nebo malá města. Speciální kategorii pak tvoří vesnické obce v zázemí velkých měst, které jsou nositeli klasických

suburbanizačních znaků, kterými inklinují spíše k charakteru města než vesnice. I proto je vymezení venkovských a městských obcí tak problematické, a ačkoliv se stále pokouší mnoho institucí o konkrétní vymezení definice venkov/venkovský, je prakticky nemožné dojít v této problematice ke konsensu.

Prakticky jedinou všeobecně uznávanou metodikou vymezení venkova je vymezení dle OECD, jehož definici používá také Eurostat. Tato metodika je založena na podílu obyvatelstva, které žije na území s hustotou zalidnění menší než 150 ob./km² a dle toho dále člení venkovské oblasti do dvou úrovní. Na lokální úrovni je venkov definován jako sídla s hustotou nižší než 150 ob./km², na úrovni regionální jsou vymezeny následující regiony, viz **tab. 3**, dále viz **kapitola 2.8** a **kapitola 2.9**.

Tab. 3 Vymezení venkovských oblastí dle platné metodiky OECD

<p>Převážně venkovské regiony – více než 50 % obyvatel žije ve venkovských obcích (pro tento účel definované jako obce s méně než 150 obyvateli/km²)</p> <p>Významně venkovské regiony - ve venkovských obcích žije 15 až 50 % obyvatel</p> <p>Převážně městské regiony - ve venkovských obcích žije méně než 15 % obyvatel</p>

(Zdroj: ČSÚ, 2008, s. 6)

2.3 Vymezení venkova v národních dokumentech

(ČSÚ, 2008, s. 7)

V České republice existuje několik stěžejních dokumentů, které jsou určujícími pro rozvoj venkova, mezi tyto patří, viz **tab. 4**.

Tab. 4 Strategické dokumenty České republiky pro období 2007 - 2013

<p>Národní strategický plán rozvoje venkova České republiky 2007 – 2013</p> <p>Program rozvoje venkova České republiky 2007 – 2013</p> <p>Strategie regionálního rozvoje České republiky 2007 - 2013</p> <p>Strategie hospodářského růstu České republiky 2007 - 2013</p>

(Zdroj: ČSÚ, 2008, s. 6)

pozn. autora – v současnosti jsou již vytvořeny dokumenty vztahující se k novému plánovacímu období 2014 – 2020, nicméně z pohledu tématu této diplomové práce jsou určující metodiky vymezené pro plánovací období 2007 - 2013

Dle (ČSÚ, 2008, s. 7) v těchto dokumentech je charakterizováno vymezení venkova / venkovských obcí následujícím způsobem.

1) Národní strategický plán rozvoje venkova ČR se řídí jak legislativou EU, tak legislativou České republiky a je tím pádem určující pro celé území České republiky. Vymezení venkova se zde děje metodikou OECD, která zahrnuje všechny kraje kromě hlavního města Prahy. Dokument dále vymezuje venkovské obce, za které považuje veškeré obce s méně než 2000 obyvateli.

2) Program rozvoje venkova České republiky na období 2007 – 2013, jehož zdrojovým dokumentem je Národní strategický plán rozvoje venkova a zaštiťuje působení Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova, jeho územní dopad je pro celou ČR. Ke klasifikaci venkovských regionů užívá metodiku EU (OECD). Tento dokument konstatuje pouze neexistenci jednoznačně definovaného vymezení venkovského prostoru, pouze uvádí, že je nezbytné využít k identifikaci těchto území jednotky nižší, než jsou kraje nebo okresy ČR, popř. také obvody obcí s rozšířenou působností nebo obvody obcí s pověřeným obecním úřadem. Za nejvhodnější pak považuje tzv. subregionální jednotky s počtem 1000 – 3000 obyvatel, které mají základní občanskou vybavenost a blízké spádové území. Program pracuje s vymezením venkovského prostoru ČR na příměstský, mezilehlý a odlehlý. Tyto tři kategorie odpovídají následujícím definicím:

Příměstský venkov – za tento typ lze považovat venkovské obce, které leží nebo se nachází v rámci městských aglomerací, resp. úzce vymezených urbanizovaných území, a to s více než 50 000 obyvateli

Odlehlý venkov – tento venkov zahrnuje tzv. periferní území, tj. území, která nemají příznivé sociálně-ekonomické charakteristiky obyvatelstva a osídlení

Mezilehlý prostor – zbývající území ČR

Dále tento dokument uvádí, že z metodického hlediska by bylo vhodné k vymezení venkovského prostoru určit dvě kritéria, jedno z pohledu počtu obyvatel, druhé z pohledu hustoty obyvatel na km².

3) Strategie regionálního rozvoje České republiky, která se opírá a vychází z regionální politiky EU, stanovuje jako základní jednotky regionálního rozvoje regiony soudržnosti (NUTS 2), kraje (NUTS 3), okresy, správní obvody obcí s rozšířenou působností a obce.

Vymezení venkova ani zde není ukotveno a jednoznačně stanoveno, zmíněno je pouze statistické vymezení (obce do 2000 obyvatel) a metodika OECD.

(ČSÚ, 2008, s. 8) zmiňuje problém jednotlivých strategických dokumentů na různorodých úrovních regionů, v rámci kterých se uplatňuje rozvoj venkova. Přičemž podotýká, že každý regionální operační program (tedy program na úrovni regionů soudržnosti NUTS 2) má prioritní osu zaměřenou na rozvoj venkova a každá oblast podpory cílí mj. i na obce do 5000 obyvatel. Na úrovni krajů ČR jsou zásadními dokumenty Programy rozvoje kraje a každý tento dokument více či méně venkov zmiňuje jako jednu z prioritních rozvojových opatření. Některé rozvojové dokumenty či programy venkov prakticky vůbec nevymezují, případně se objevují různé metodiky postavené na hustotě osídlení nebo počtu obyvatel (do 2000 obyvatel).

2.4 Vymezení venkovského prostoru dle metodiky Českého statistického úřadu

(ČSÚ, 2008, s. 8) vymezuje osm variant vymezení venkova na základě počtu obyvatel, ploch a statutů obcí k 1. 1. 2007. Záměrem tohoto vymezení nebylo určit jednoznačnou a nejlepší definici, nicméně měla by poskytnout kritickému čtenáři vzhled do problematiky vymezení venkovského prostoru a jeho prozatímního „neukotvení“ v mnoha rozvojových dokumentech tak, aby odpovídal realitě a potřebám daného regionu. Jednotlivé varianty jsou definovány následujícím způsobem:

1) Venkovským prostorem jsou všechny obce s velikostí do 2000 obyvatel

- tato metoda zohledňuje pouze počet obyvatel, přičemž neuvažuje hustotu osídlení, charakter zástavby obce ani statut obce zakotvený v zákonech, výhoda spočívá v jednoduchosti a jednoznačnosti, nevýhoda je ta, že ne vždy odpovídá následující metoda realitě

2) Venkovským prostorem jsou všechny obce s velikostí do 1000 obyvatel a dále obce s velikostí do 3000 obyvatel, které mají hustotu zalidnění nižší než 100 obyvatel/km²

- Tato metoda díky kombinaci dvou ukazatelů již zpřesňuje a zužuje výběr obcí, které lze považovat za venkovské, výhodou této metody je výběr řídko osídlených obcí při zachování takového výběru, aby díky hornímu omezení nebyly zahrnuty obce, které mají počet obyvatel odpovídající městskému prostoru ale při velkém katastrálním území

3) Venkovským prostorem jsou všechny obce s velikostí do 1000 obyvatel a dále obce s velikostí do 3000 obyvatel, které mají hustotu nižší než 150 obyvatel/km²

- Metoda vycházející z metody druhé, přičemž je navýšena podmínka hustoty zalidnění na 150 obyvatel/km²

4) Venkovským prostorem jsou všechny obce, které neměly statut města k 1. 1. 2007

- Tato metoda vychází z jednoznačného vymezení právními normami České republiky a jako venkovské určuje všechny obce s obecním úřadem, vč. obcí s úřadem městyse a vojenských újezdů (dále viz zákon č. 128/ 2000 Sb. o obcích)

5) Venkovským prostorem jsou všechny obce, které nejsou obcemi s pověřeným obecním úřadem a nemají statut hlavního města

- Tato varianta vychází z hierarchie správní struktury státu, přičemž předpoklad k tomuto vymezení je takový, že všechny obce s pověřeným obecním úřadem jsou vždy střediskovými sídly určitého významu, které nelze z podstaty toho považovat za venkov

6) Venkovským prostorem jsou všechny obce s velikostí do 2000 obyvatel mimo obcí v zázemí krajských měst

- Tato metoda vymezení venkovského prostoru jednak bere v úvahu to, že obce s více než 2000 obyvateli nejsou venkovskými a dále také z předpokladu, že obce v zázemí velkých měst (v tomto případě krajských) nelze taktéž považovat za venkovské, expertní metodou byly určeny silniční vzdálenosti obcí, které jsou považovány za zázemí měst (tyto vzdálenosti oscilují dle velikosti města od 10km do 30km)

7) Venkovský prostorem jsou obce do 5000 obyvatel vymezené multikriteriálně na základě 4 ukazatelů

- Základ této metody tvoří 4 kritéria, a to, počet obyvatel, sídlo POU a/nebo statut města, počet obyvatel na 1 km² zastavěné plochy a podíl bytů v rodinných domech na trvale obydlených bytech, každá tato hodnota byla hodnocena na škále od 3 bodů do 0, kritériem k vymezení venkovské obce byl zisk maximálně 8 bodů

8) Z venkovského prostoru varianty 7 byly vyčleněny obce přechodného typu

- Obce přechodného typu byly vyčleněny na základě 4 ukazatelů, počet obyvatel obce více než 3000, počet obyvatel na dokončený byt v letech 1997 – 2006 u obcí nad 300 obyvatel, změna počtu obyvatel v letech 1993 – 2006, vzdálenost od krajského města - dle významu centra

Je třeba zdůraznit, jak již bylo řečeno v kapitole vymezení venkova, že vnímání venkovského prostoru, hranic mezi venkovským prostorem a městským prostorem je velmi subjektivní, stejně tak je subjektivní vymezení těchto oblastí/hranic na základě kritérií, která mohou být pro jednoho uživatele relevantní, naopak druhý uživatel může ta samá kritéria považovat za nerelevantní z několika důvodů. Na základě výše uvedených osmi kritérií, která stanovil Český statistický úřad, se snaží primárně o co největší přiblížení se realitě v problematice vymezení

venkovského prostoru, což se často stává při stanovení toho „nejlepšího“ kritéria dosti problematickým a není tak nouze o kritérium, které sdružuje dílčí kritéria tak, aby co nejlépe vystihovala danou problematiku, nicméně po následné aplikaci této metody dochází k odklonu od reality, která často vykazuje jiné znaky a specifika, která není schopna daná metodika pojmout.

Dle (ČSÚ, 2008, s. 20) je prostředí České republiky jak z pohledu osídlení, tak z pohledu sídelní struktury a způsobu života jeho obyvatel velmi rozmanité a proto je nutné při dělení území na venkovský a městský prostor volit určitá zjednodušení, která ovšem podstatně nesníží kvalitu vymezení daného prostoru.

2.5 Vymezení venkovského prostoru dle Koncepce rozvoje venkova Olomouckého kraje

(*Koncepce rozvoje venkova Olomouckého kraje, 2013, s. 5 - 6*) Jedním z nových koncepčních materiálů rozvoje Olomouckého kraje je tzv. Koncepce rozvoje venkova Olomouckého kraje. Ve své analytické části tato koncepce definuje venkovský prostor takto: Venkov je chápán jako území kraje bez obcí s rozšířenou působností a zároveň mající méně než 5000 obyvatel. Totožná definice byla již uplatněna v předešlém koncepčním dokumentu, tedy v Koncepti zemědělské politiky a rozvoje venkova Olomouckého kraje 2006 – 2012.

2.6 Obce Olomouckého kraje a jejich vymezení dle vybraných metodik ČSÚ

Při aplikaci prvních pěti metodik Českého statistického úřadu k vymezení venkovských obcí zmíněných výše na prostor Olomouckého kraje plus metodiky vymezené v zákoně č. 128/2000 Sb., §3, který považuje za města všechny obce nad 3000 obyvatel včetně, byla získána následující data, viz **tab. 6**.

Tab. 6 Vymezení venkovských obcí v Olomouckém kraji dle metodik ČSÚ, zákona č. 128/2000 Sb. o obcích, §3 a Koncepce rozvoje venkova OK

Metodika	Venkovské obce	Městské obce	Podíl venkovských obcí	Podíl městských obcí
Obce do 2000 obyvatel	349	45	89%	11%
Obce do 3000 obyvatel	370	24	94%	6%
¹ Obce dle metodiky 2 ČSÚ	312	82	79%	21%
² Obce dle metodiky 3 ČSÚ	340	54	86%	14%
Obce s pověřeným obecním úřadem	374	20	95%	5%
Obce se statutem města k 1. 1. 2013	365	29	93%	7%
Obce bez POÚ s < 5000 ob.*	385	14	96%	4%
PRŮMĚR	352	42	89%	11%

(Zdroj: risy.cz (2013), ČSÚ (2008))

*Koncepce rozvoje venkova OK, vlastní výpočet

¹ Venkovským prostorem jsou všechny obce s velikostí do 1000 obyvatel a dále obce s velikostí do 3000 obyvatel, které mají hustotu zalidnění nižší než 100 obyvatel/km²

² Venkovským prostorem jsou všechny obce s velikostí do 1000 obyvatel a dále obce s velikostí do 3000 obyvatel, které mají hustotu nižší než 150 obyvatel/km²

Z výše uvedené tabulky vyplývá, že v rámci prvního kritéria, tedy že statut venkovské obce mají všechny obce do 2000 obyvatel (tato metoda se často využívá v různých koncepčních dokumentech, plánech apod.) je v Olomouckém kraji celkem 349 venkovských obcí a 45 městských obcí. Podílem 89% resp. 11%. Pokud je brána v úvahu metoda stanovená zákonem č. 128 o obcích, §3, tedy že městem je obec, která má 3000 obyvatel a více, tak se logicky zúží počet obcí, které mají statut městských na úkor zvýšení počtu venkovských obcí. Kvantitativně se jedná o následující údaje, 370 obcí venkovských a 24 obcí městských. Tedy pokud se podíváme v tabulce níže, tato metoda se kvantitativně prakticky rovná metodě dle obcí s pověřeným obecním úřadem a obcí se statutem města. Podíl venkovských obcí osciluje ve všech třech případech kolem hranice 94%, podíl městských obcí pak kolem 6%.

Pokud srovnáme tyto metodiky s multikriteriálními, tedy v našem případě s těmi, které kombinují hustotu zalidnění a počet obyvatel, je zřejmé, že dosáhneme přesnějších hodnot a tedy dojde ke snížení obcí se statutem venkovských což je patrné z obou metodik znázorněných v **tab. 6**, které tyto kritéria aplikují. Dostáváme se tedy na podíl venkovských obcí v Olomouckém kraji 79% dle metodiky č. 2 ČSÚ resp. 86% dle metodiky č. 3 ČSÚ.

Pokud dané metodiky zprůměrujeme, dostáváme se k následujícím údajům, tedy že z celkového počtu 394 obcí v Olomouckém kraji je průměrný podíl venkovských obcí 89%, tedy 352 obcí, zatímco podíl městských obcí je 11%, tedy 42 obcí. Je zřejmé, že volit průměr jakožto metodu,

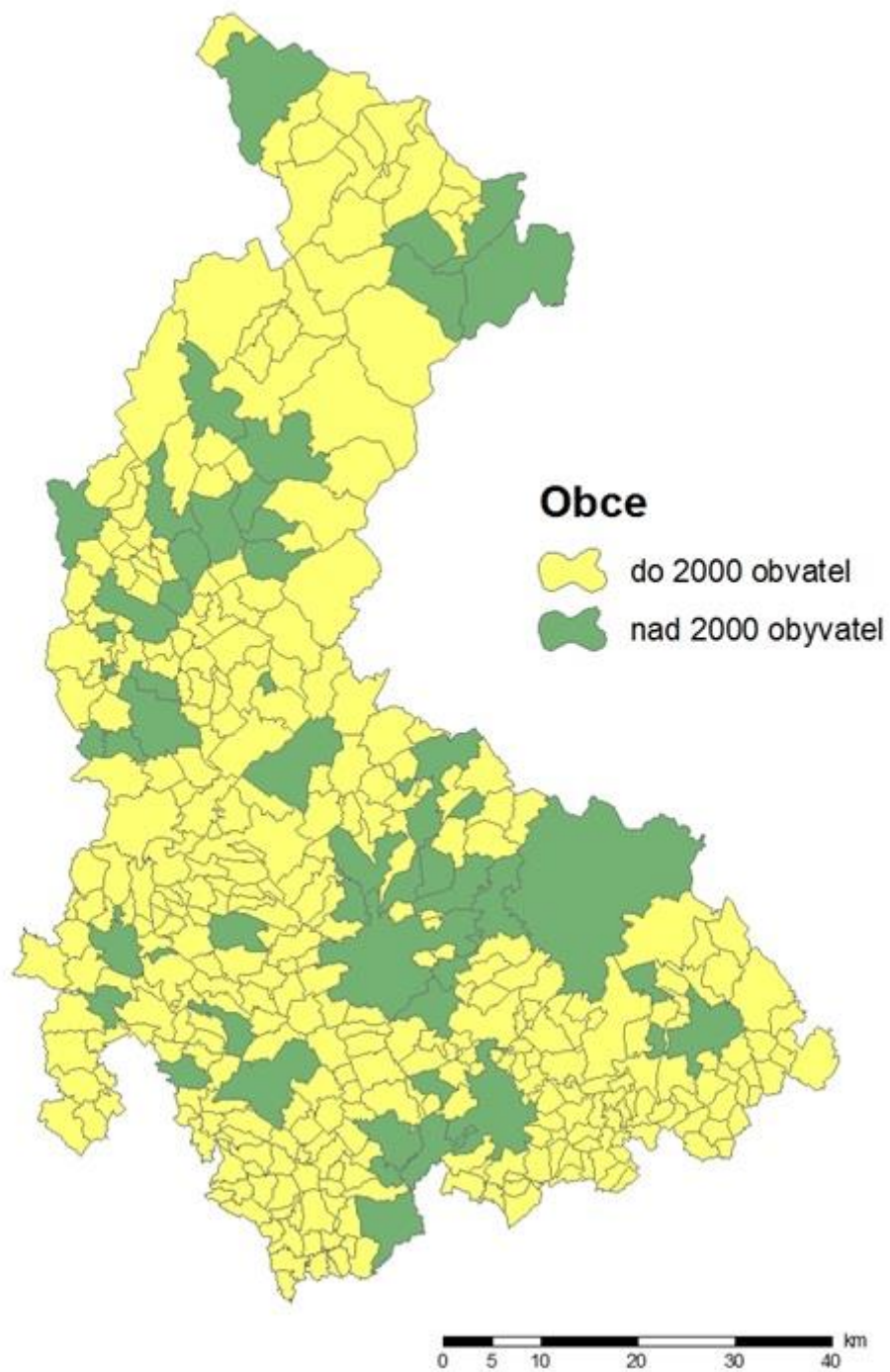
kteřá vytvoří průnik několika metodik, není nejvhodnější, nicméně může poskytnout alespoň částečný vhlad do všech aplikovaných metodik. Za vhodnější metodu autor považuje stanovení určité váhy k jednotlivým kritériím a na základě tohoto teprve stanovení průměrných hodnot. Nicméně tato diplomová práce si neklade za cíl hodnotit metodiky používané k vymezení venkova v České republice, ovšem autor považoval za žádoucí čtenáře s touto problematikou alespoň částečně seznámit a dát čtenáři přehled o aplikaci daných metod v regionu, kterým se tato práce zabývá.

Multikriteriální metodiky nám poskytují přesnější a konkrétnější vhlad do vymezení daných lokalit, nemusí se jako v tomto případě jednat pouze o venkovské oblasti, na základě několika kritérií lze vymežit i další regiony, s přihlédnutím k váze jednotlivých kritérií pak lze dosáhnout velmi solidních výsledků, nicméně také je zapotřebí uvažovat reálný prostor a jeho potřeby/specifika. I proto je patrné a bylo to již zmíněno v úvodu práce, že metodika ve vymezení venkova je nejednotná a zde je patrné, z jakého důvodu. Ani v kombinaci několika metodik nemůže nikdy dojít ke konsensu a vždy bude docházet k tomu, že jednotlivé případy budou z určitého pohledu vyhovujícími, z dalšího pohledu ne. Do této problematiky také aktivně vstupuje legislativa, která díky svému výkladu prostor homogenizuje a nereflktuje, ale také nevykládá rozdíl venkov/město tak, jak by to bylo žádoucí pro potřeby těchto oblastí. Je také důležité vzít v potaz, že řada procesů odehrávajících se ve venkovských oblastech je často determinována děním v oblastech urbánních.

2.7 Metodiky v grafické aplikaci na obce Olomouckého kraje

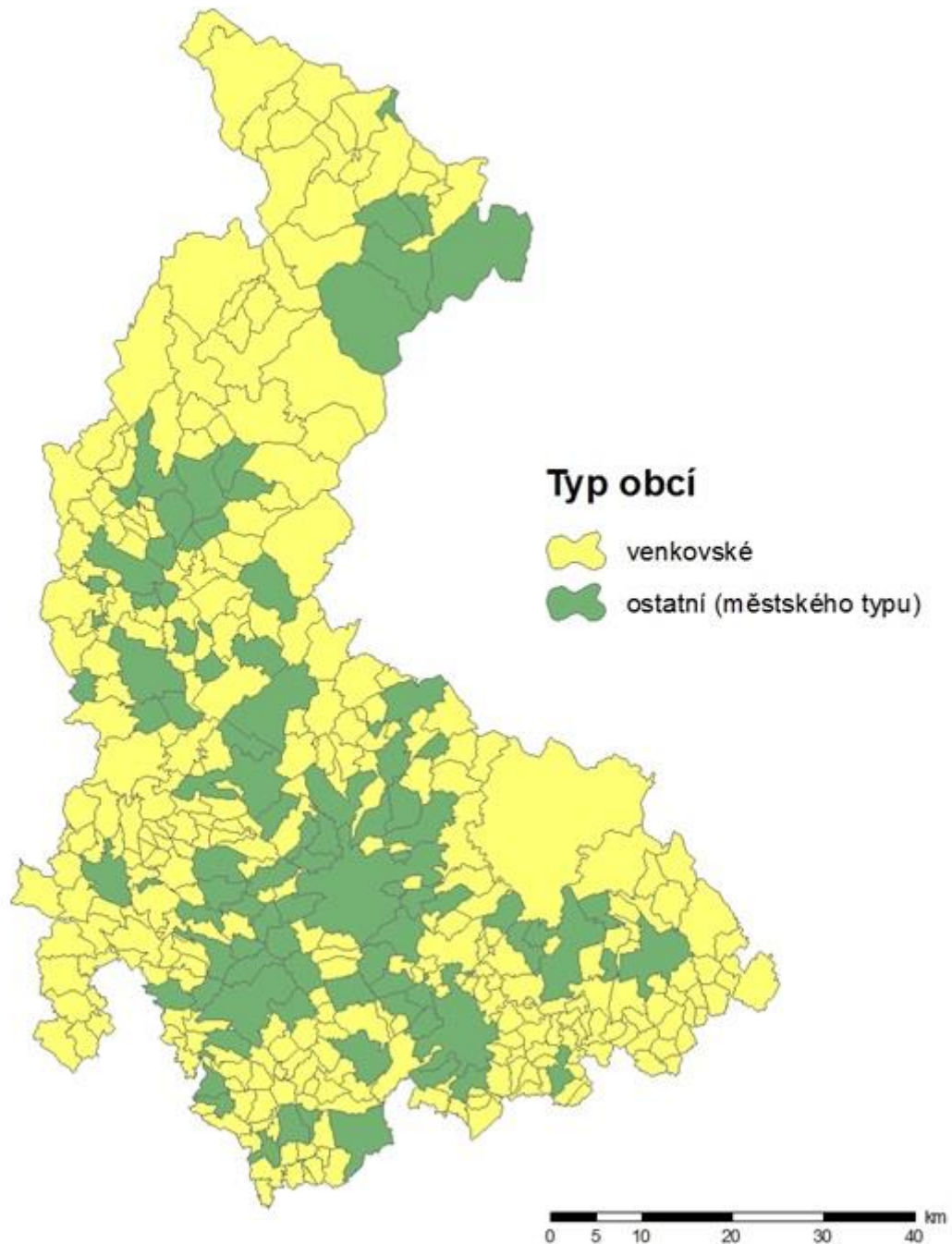
Níže je představeno sedm přístupů vymezení venkova, které jsou znázorněny v **tab. 6** v grafické podobě aplikované na obce v území Olomouckého kraje.

Obce Olomouckého kraje s počtem obyvatel do 2000 (k 1. 1. 2014)

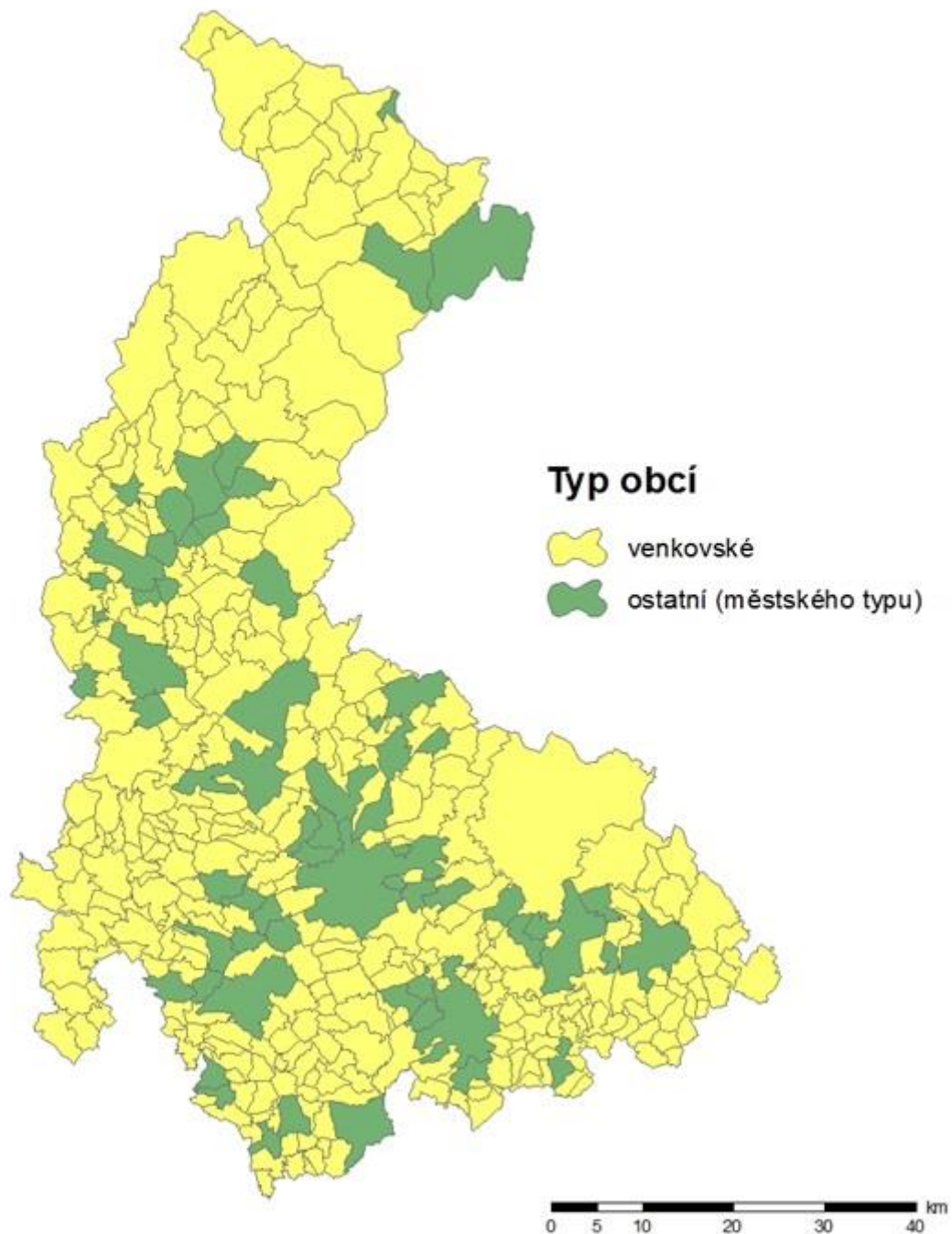
Obr. 1 Obce Olomouckého kraje s počtem obyvatel do 2000 (k 1. 1. 2014)

**Obce venkovského typu v Olomouckém kraji
s počtem obyvatel do 1000 a do 3000 s hustotou osídlení
< 100 ob./km² (k 1. 1. 2013)**

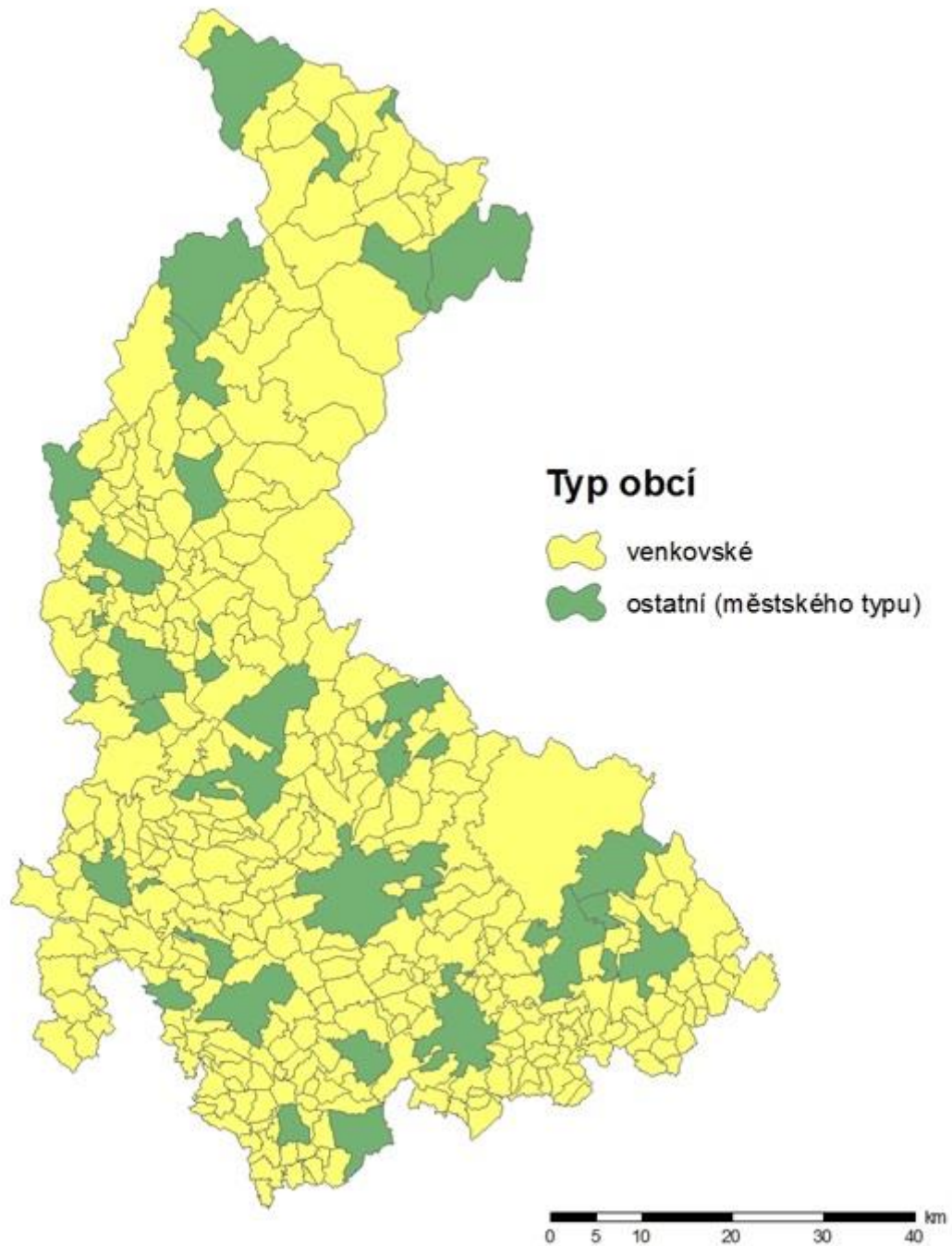
Obr. 2 Obce venkovského typu v Olomouckém kraji s počtem obyvatel do 1000 a do 3000 s hustotou osídlení < 100 ob./km² (k 1. 1. 2013)

**Obce venkovského typu v Olomouckém kraji
s počtem obyvatel do 1000 a do 3000 s hustotou osídlení
< 150 ob./km² (k 1. 1. 2013)**

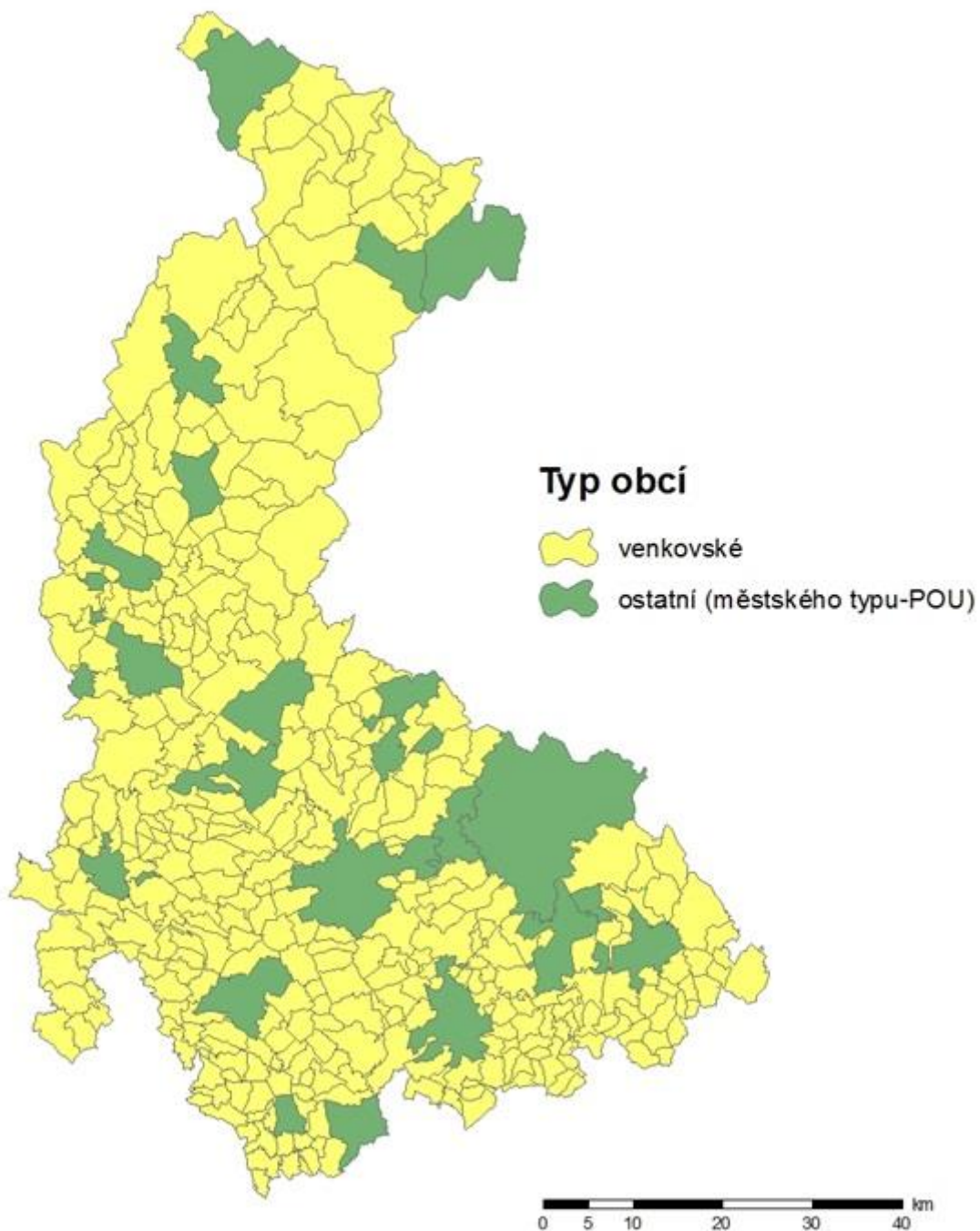
Obr. 3 Obce venkovského typu v Olomouckém kraji s počtem obyvatel do 1000 a do 3000 s hustotou osídlení < 150 ob./km²

Obce venkovského typu v Olomouckém kraji které nemají statut města k 1. 1. 2013

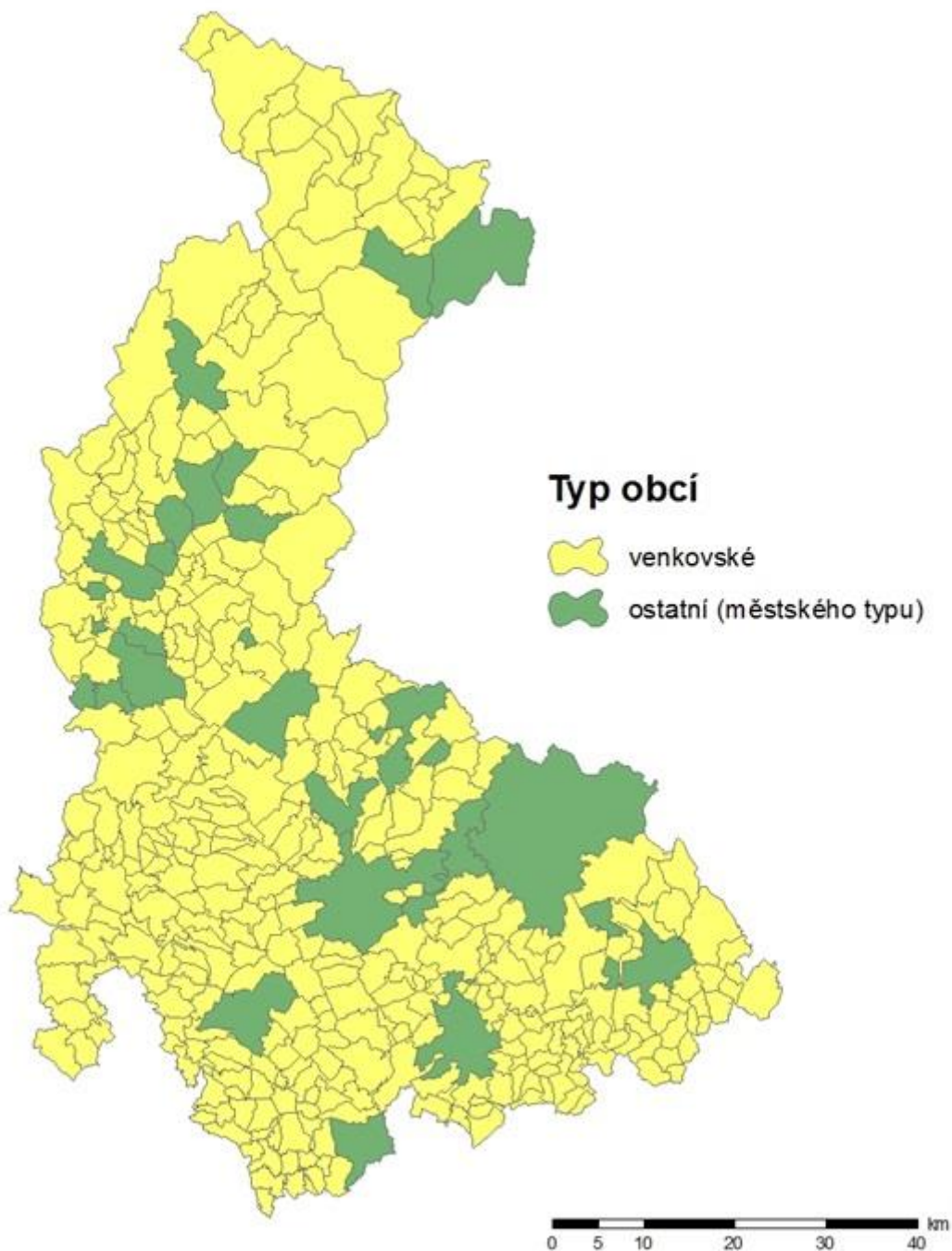
Obr. 4 Obce venkovského typu v Olomouckém kraji, které nemají statut města (k 1. 1. 2013)

**Obce venkovského typu v Olomouckém kraji
které nemají statut obce s pověřeným
obecním úřadem a statut hlavního města k 1. 1. 2013**

Obr. 5 Obce venkovského typu v Olomouckém kraji, které nemají statut obce s pověřeným obecním úřadem a statut hlavního města k 1. 1. 2013

**Obce venkovského typu v Olomouckém kraji
dle zákona č. 128/2000 Sb.o obcích,
§3 (obec, která má alespoň 3000 obyvatel je městem)**

**Obr. 6 Obce venkovského typu v Olomouckém kraji dle zákona č. 128/2000 Sb. o obcích, §3
(obec, která má alespoň 3000 obyvatel, je městem)**

2.8 Srovnání dle evropských metodik

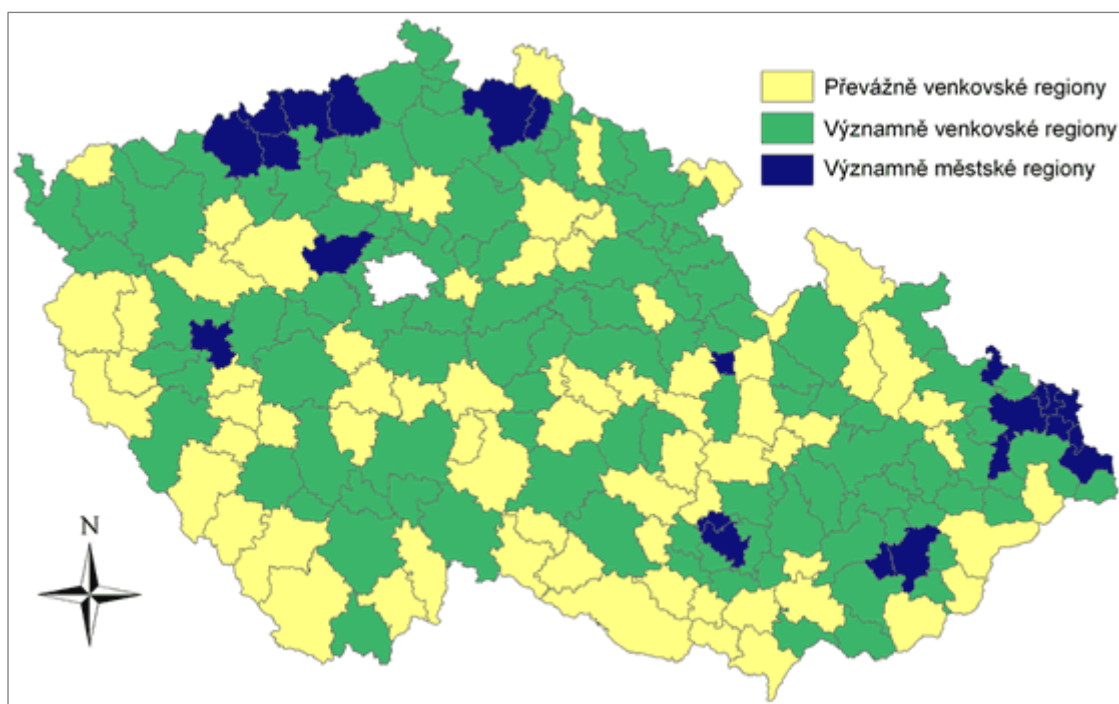
(Zdroj: Perlín, 2009)

Jak již bylo uvedeno výše, od roku 1994 OECD a v následujících letech také statistický úřad EU (Eurostat) užívá k vymezení venkovských oblastí ukazatel hustoty osídlení na základě tří základních kategorií. Těmi jsou, viz **tab. 7**.

Ve státech EU je tedy užívána jako základní srovnávací jednotka NUTS III, která je dále specifikována dle hustoty zalidnění, která nesmí překročit počet 150 obyv./km², o takových jednotkách lze hovořit jako o venkovských. Nicméně tento způsob vymezení venkovského prostoru je závislý na průměrné velikosti, a v tom případě také na absolutním počtu jednotek.

V regionech, které se vyznačují velkým počtem obcí (např. francouzská, česká struktura veřejné správy) je mnoho obcí, které nedosahují limitní hodnoty 150 obyv./km². Naopak u států, které se vyznačují velkými základními jednotkami veřejné správy (jako např. Skandinávie, Dánsko, Německo, Velký Británie), kde často základní jednotky veřejné správy dosahují úrovně okresů ČR, je obtížné u velkých obcí nedosáhnout limit 150 obyv./km² a díky tomu vymezit venkovské regiony. Je zřejmé, že v momentu stanovení příliš velkých srovnávacích jednotek dojde ke stírání jednotlivých regionálních rozdílů a prostor má tendenci se unifikovat.

V rámci území České republiky dle metodiky OECD při aplikaci na jednotky NUTS 3 vychází všechny kraje s výjimkou Prahy jako převážně venkovské regiony a kraj Vysočina jako významně venkovský region. Pro území České republiky se jeví jako vhodnější použití vymezení venkovského prostoru na základě hustoty zalidnění, nicméně místo jednotek NUTS 3 (tedy krajů ČR) je nezbytné vymezit jednotky menší, které přesněji odpovídají sídelní struktuře České republiky. Jako vhodné se jeví užití jednotek obcí s rozšířenou působností (také vzhledem ke struktuře veřejné správy).

Obr. 7 Venkovské regiony České republiky podle hustoty zalidnění dle obcí s rozšířenou působností (ORP) limit 150 obyv./km² (Zdroj: Perlín, 2009)

Při aplikaci metodiky OECD na menší územní celky, tedy v případě **obr. 7** je území ČR diferencováno mnohem více na jednotlivé venkovské resp. městské regiony než v případě dělení na regiony NUTS III. V **tab. 7** jsou tyto hodnoty vyjádřeny konkrétními čísly.

Tab. 7 Vymezení venkovských regionů podle hustoty zalidnění dle ORP (kritická hodnota 150 obyv./km²)

Regiony	Počet ORP	Počet obyvatel	Podíl obyvatel (%)
Městské	24	3367328	32,7
Významně venkovské	111	5020874	48,8
Převážně venkovské	71	1898987	18,5
Celkem	206	10287189	100,0

(Zdroj: Perlín, 2009, vlastní výpočet)

2.9 Metodika OECD v aplikaci na ORP Olomouckého kraje

Při aplikaci metodiky OECD na vymezení venkovských regionů v ORP Olomouckého kraje dojdeme k následujícím výsledkům, viz **tab. 8** a **obr. 8**.

Tab. 8 Vymezení venkovských regionů obcí dle podílu obyvatel žijících ve venkovských obcích dle obcí s rozšířenou působností v Olomouckém kraji k 1. 1. 2013 (dle platné metodiky OECD)

ORP	% obyvatel žijících ve venkovských obcích	Typologie regionů ORP	ORP	% obyvatel žijících ve venkovských obcích	Typologie regionů ORP
Hranice	41	významně venkovského typu	Prostějov	34,6	významně venkovského typu
Jeseník	67,5	převážně venkovského typu	Přerov	27,8	významně venkovského typu
Konice	100	převážně venkovského typu	Šternberk	42,1	významně venkovského typu
Lipník nad Bečvou	39	významně venkovského typu	Šumperk	77,6	převážně venkovského typu
Litovel	56	převážně venkovského typu	Uničov	48,9	významně venkovského typu
Mohelnice	33,2	významně venkovského typu	Zábřeh	41,9	významně venkovského typu
Olomouc	20,5	významně venkovského typu			

(Zdroj: risy.cz, 2013; vlastní výpočet)

V Olomouckém kraji je celkem 13 obecních úřadů obcí s rozšířenou působností. Při aplikaci metodiky OECD ke stanovení venkovských regionů na ORP Olomouckého kraje je výsledek následující. V Olomouckém kraji se nenachází žádný převážně městský region, nachází se zde 4 převážně venkovské regiony a zbývajících 9 významně venkovských regionů. Avšak i v jednotlivých kategoriích jsou patrné poměrně velké disparity. Zatímco například významně venkovský region ORP Olomouc má pouze 20,5 % obyvatel žijících ve venkovských obcích (tedy s hustotou zalidnění max. 150 ob./km²), je ve stejné kategorii jako například ORP Uničov, kde žije v obcích venkovského typu 48,9 % obyvatel. Nicméně postavení Olomouce jakožto centra regionu je překvapivé z toho pohledu, že nesplňuje podmínky dané metodikou pro převážně městské regiony.

Mezi regiony převážně venkovského typu jsou taktéž patrné velké rozdíly, a to například mezi ORP Litovel a ORP Konice. Zatímco ORP Litovel s 56 % obyvatel žijících ve venkovských obcích je

na pomyslném chvostu v dané kategorii, v ORP Konice žijí všichni obyvatelé v obcích venkovského typu. I přesto obě tyto ORP spadají dle platné metodiky do stejné kategorie.

Jak je tedy zřejmé, celý Olomoucký kraj je dle metodiky OECD tvořen významně venkovskými regiony, respektive převážně venkovskými regiony. Což poukazuje na nízkou hustotu zalidnění a celkově venkovský charakter kraje. Ani větší střediska kraje, tedy bývalá okresní města včetně krajského města Olomouc nejsou schopna dle platné metodiky splnit statut městských regionů a osídlení venkovského typu v kraji má svou nezastupitelnou roli.

Je ovšem nasnadě otázka, zda by nebylo vhodné upravit metodiku takovým způsobem, aby její aplikace v praxi mohla lépe vystihnout regionální rozdíly, které jsou díky stávající metodice často stírány, a prostředí díky tomu dostává nádech unifikovaného prostoru, ačkoliv (i dle zjištěných dat) je uvnitř jednotlivých vymezených kategorií velmi heterogenní.

2.10 Metodika k vymezení venkovských a městských obcí v podmínkách ČR

(Zdroj: Perlín, 2009)

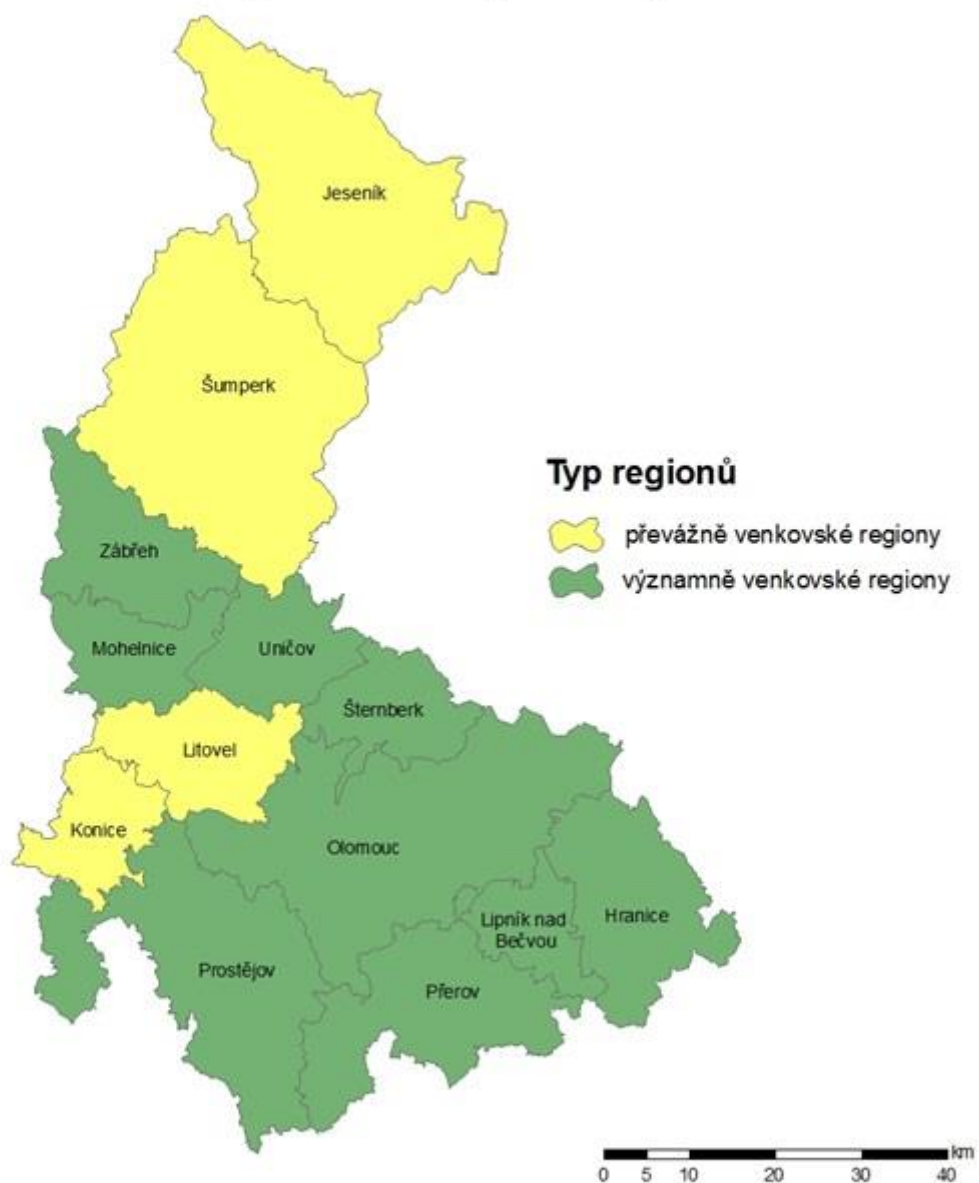
K vymezení venkovských obcí se jeví jako nejlepší ukazatel počet obyvatel obce. V rámci dostupné české odborné literatury jsou zpravidla za venkovské obce považovány obce s počtem obyvatel menším než 2000. Nový zákon o obcích (128/2000 Sb.) v §3 staví obce s počtem obyvatel nad 3000 včetně jako města.

Další ukazatele užívané k vymezení venkovských obcí jsou postavené na socioekonomické struktuře obyvatel (např. vyjíždka do zaměstnání). Takové ukazatele je vhodné použít především ke specializovaným nebo tematicky zaměřeným typům výzkumu. Není však vhodné tyto ukazatele využívat k národnímu členění obcí na obce městského či venkovského typu.

Jedním z dalších kritérií, které se může jevit na první pohled jako vhodné je kritérium vymezení obcí na základě jejich správního statutu. Nicméně z pohledu legislativy 90. let a utváření statutu obcí v této době je toto kritérium prakticky vyloučeno. Především z následujících důvodů. Mezi lety 1990 – 2000 neexistovala platná pravidla pro vymezení statutu města, to mělo za následek, že statut města získaly obce s velmi rozdílným počtem obyvatel. Po r. 1990 nesly statut města také všechny obce, ve kterých působil Městský národní výbor I., II. a III. stupně, zároveň se městy staly také obce, které o tento statut požádaly a byl jim schválen vládou ČR, a to bez ohledu na jejich velikost. Až zákon č. 128/2000 Sb. o obcích stanovil pravidla pro statut města na pevně danou hodnotu 3000 obyvatel, nicméně městům, která získala svůj statut v době minulé, zůstal ponechán.

Jak tedy plyne z výše uvedeného, a také z velké heterogenity vymezení postavení obcí ve veřejné správě, nelze pro vymezení venkovských obcí užívat označení město / městys. Nevhodné se jeví také využití kategorizace dle úřadů státní správy, protože v tomto případě se jedná o přenesený výkon státní správy a vazba typologie obcí na výkon státní správy tedy není vhodná.

Venkovské regiony obcí podle hustoty zalidnění
dle obcí s rozšířenou působností (ORP)
v Olomouckém kraji k 1. 1. 2013
(dle metodiky OECD)

Obr. 8 Venkovské regiony obcí podle hustoty zalidnění dle obcí s rozšířenou působností (ORP) v Olomouckém kraji k 1. 1. 2013 (dle metodiky OECD)

3. Aktéři a nástroje rozvoje venkova v České republice

(Zdroj: *regionalnirozvoj.cz, 2013*)

Místní akční skupiny, o kterých pojednává tato diplomová práce, jsou jen jedním z mnoha aktérů, kteří se podílí na rozvoji venkova. Rozvoj venkova je tvořen nejen díky aktérům, ale také nástrojům, které jsou k tomu nezbytné, mezi základní nástroje rozvoje venkova patří následující:

- a) Administrativní nástroje (legislativa, závazné procedury, postupy, organizační normy)
- b) Koncepční nástroje (strategie, programy, plány, politické deklarace, územně plánovací dokumenty ad.)
- c) Institucionální nástroje (instituce, spolupráce, regionální management)
- d) Věcné nástroje (infrastruktura, poskytnutí prostor, služeb, poradenství ad.)
- e) Sociálně psychologické nástroje (vzdělávání, komunikace, motivace)
- f) Finanční nástroje (systémy finančních podpor, dotace, granty)

Jak je patrné, tak nástroje k rozvoji venkova jsou velmi různorodé a pokrývají prakticky celé spektrum oblastí, větším problémem je pak jejich vlastní aplikace v území, která je často alokována centrálně bez toho, aby byly rozlišeny jednotlivé typy venkovských regionů, pro úspěšnou aplikaci a maximalizaci efektů plynoucích z těchto nástrojů je žádoucí rozdílnost venkovských oblastí reflektovat, aby aplikace jednotlivých nástrojů byla co nejefektivnější.

(Zdroj: *regionalnirozvoj.cz, 2013*)

Venkov je z pohledu svého rozvoje heterogenním územím, které spadá do poměrně širokého rámce podpory, ať již na lokální nebo evropské úrovni. Je tedy třeba si vymezit, kteří aktéři se na rozvoji venkova podílí a jakým způsobem je uspořádána hierarchie těchto aktérů.

Základní členění jednotlivých aktérů dle sektorů je následující. Sektory vymezujeme všeobecně tři, a to: veřejný, podnikatelský a neziskový sektor (pozn. autora: všechny tyto sektory musí být proporcionalně zastoupeny také v Místních akčních skupinách).

Tyto sektory můžeme dále členit dle jednotlivých úrovní, viz **tab. 9**.

Tab. 9 Matice aktérů rozvoje venkova

		SEKTORY		
		Veřejný	Podnikatelský	Neziskový
ÚROVEŇ	Evropská	Evropská komise (SZP EU)	Nadnárodní zájmová uskupení, svazy zemědělců, výrobců a producentů	Sítě
	Národní	Ministerstva, Celostátní síť pro venkov	Celostátní zájmová uskupení	Spolky, svazy, sítě
	Krajská	Kraj, Vysoké školy, Krajská informační střediska	Podnikatelská sdružení	Nezisková sdružení
	Lokální	Obce- Dobrovolné spolky obcí, mikroregiony, Místní akční skupiny ad.	Podnikatelé, zemědělci	Zájmová sdružení, spolky

(Zdroj: regionalnirozvoj.cz, 2013)

V nadcházející kapitole 3.1 bude stručně představen seznam aktérů rozvoje venkova v České republice. Místním akčním skupinám je věnována zvláštní kapitola, proto se prozatím zaměříme na další aktéry na krajské, národní a evropské úrovni. Mezi aktéry na Evropské úrovni patří především Evropská síť rozvoje venkova, na národní úrovni pak Ministerstvo zemědělství ČR, Národní síť MAS ČR, Celostátní síť pro venkov, Spolek pro obnovu venkova ad., na krajské úrovni např. Škola pro obnovu venkova apod. Je zřejmé, že lze spatřovat jistou analogii mezi „heterogenitou“ venkovského prostoru a heterogenitou aktérů, kteří se rozvojem venkova zabývají na všech úrovních, které jsou výše znázorněny v tab. 9. I proto jsou níže jmenováni jen někteří aktéři jednotlivých úrovní. Proces rozvoje venkovského prostoru je iniciován mnohými subjekty, nicméně vlastní rozvoj probíhá na úrovni obcí a obyvatel v obcích. Tedy pokud není dostatečná iniciativa zdola (obcí, občanů, spolků), celý proces rozvoje (nejen venkovských oblastí) tím může být negativně potlačen.

3.1 Aktéři rozvoje venkova

3.1.1 Evropská síť pro rozvoj venkova (ENRD)

(Zdroj: www.enrd.ec.europa.eu, 2013)

ENRD je hlavní celoevropskou iniciativou venkovského rozvoje, jejím hlavním cílem je přispět k efektivní realizaci programu rozvoje venkova. ENRD byla zřízena Evropskou komisí, Generálním ředitelstvím pro zemědělství a rozvoj venkova v r. 2008. Dnes slouží ENRD jako platforma ke sdílení nápadů a zkušeností s tím, jak se v praxi osvědčuje realizace politiky rozvoje venkova a jak by se tato realizace dala zlepšit a zefektivnit ve členských státech EU. Mezi hlavní účastníky této platformy patří Celostátní síť pro venkov, orgány členských států, LEADER místní akční skupiny, a organizace pro rozvoj venkova z pohledu EU.

Základními cíli ENDR jsou:

- 1) Shromažďování, analýza a šíření informací o opatřeních a postupech rozvoje venkova v EU
- 2) Poskytování informací o vývoji venkovských oblastí
- 3) Organizace setkání a seminářů
- 4) Zřizování a provozování sítě za účelem usnadnění sdílení odborných znalostí, podpora realizace a hodnocení politiky rozvoje venkova
- 5) Podpora vnitrostátních sítí a společné nadnárodní iniciativy

ENRD si dává za cíl podporovat široké spektrum aktérům rozvoje venkova, pomoci při identifikaci a srovnání příkladů úspěšných projektů rozvoje venkova napříč celou EU, pomoci Celostátním sítím pro venkov,, prosazování nadnárodní spolupráce mezi MAS, poskytování analýzy relevantních témat týkajících se zemědělství a rozvoje venkova.

3.1.2 Ministerstvo zemědělství České republiky (MZE ČR)

(Zdroj: www.eagri.cz, 2013)

MZE ČR je jedním ze zásadních zprostředkujících subjektů při poskytování dotací nejen z fondů Evropské unie, ale také národních dotačních titulů, které přispívají k rozvoji zemědělství a jeho přidružených oborů, k rozvoji venkova, vodního a lesnického hospodářství a dalších oblastí. Zároveň je MZE ČR subjektem, který vydává k příslušným oblastem podpory strategické dokumenty a další implementační dokumenty, které slouží konečným příjemcům dotací (v případě rozvoje venkova např. Program rozvoje venkova ad.).

Dotační zdroje v kompetenci Ministerstva zemědělství, ať už jako zprostředkujícího subjektu nebo přímého poskytovatele dotací se dají rozdělit do dvou oblastí. Tou první jsou dotační zdroje financované evropskými dotačními programy, často kofinancované státním rozpočtem ČR a národní dotační programy, které jsou plně kryté prostředky ze státního rozpočtu ČR. Subjektem, který administruje Evropské dotační programy a národní finanční zdroje je Státní zemědělský a intervenční fond (SZIF).

3.1.3 Státní zemědělský a intervenční fond

(Zdroj: www.szif.cz, 2013)

Státní zemědělský a intervenční fond je právnickou osobou a jeho činnost se řídí zákonem o Státním zemědělském intervenčním fondu č. 256/2000 Sb. SZIF je akreditovanou platební agenturou, zprostředkovatelem finanční podpory z EU a národních zdrojů. Dotace Evropské unie jsou v rámci společné zemědělské politiky poskytovány z Evropského zemědělského záručního fondu (EAGF), Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EAFRD) a z Evropského rybářského fondu (EFF) a dále Programu rozvoje venkova (PRV).

3.1.4 Kraje České republiky

Krajské úřady v České republice patří mezi subjekty, které je nezbytné zahrnout mezi významné aktéry rozvoje venkova. V případě krajů se nejedná pouze o finanční pomoc, ale často také o metodické vedení a uplatňování krajského zájmu v oblasti rozvoje venkova a zemědělství. Krajské úřady k této problematice vydávají koncepční a strategické dokumenty, které jsou závazné v oblasti rozvoje daných oblastí v kraji. V Olomouckém kraji vznikl za účelem podpory rozvoje venkova koncepční dokument: Koncepce zemědělské politiky a rozvoje venkova v Olomouckém kraji. Tento dokument, který vznikl v r. 2005, analyzuje zemědělství a venkov v prostředí Olomouckého kraje a ve své koncepční části vymezuje priority a cíle rozvoje v těchto oblastech. Součástí je také akční plán s výhledem do r. 2012.

Podporou venkovských oblastí v Olomouckém kraji se zvlášť zabývá **kapitola 4.3.**

3.1.5 Mikroregiony

V souvislosti s Místními akčními skupinami a metodou LEADER je nutné se také zmínit o funkci mikroregionů v území, protože ty se staly předchůdci Místních akčních skupin a jsou stejně jako MAS nositeli zájmu o rozvoj venkovských oblastí. Vznik mikroregionů korespondoval s dotačním programem SAPARD v letech 2000 – 2004, na něj později navazoval Operační program rozvoj venkova a multifunkční zemědělství v letech 2004 – 2006. Oba tyto programy se soustředily na podporu meziobecní spolupráce a tvorbu kvalitních podmínek pro rozvoj života na venkově.

Program SAPARD i metodu LEADER spojoval stejný cíl, a to podpora kvality života na venkově, ochranu přírodního a kulturního dědictví, tvorbu pracovních míst a rozvoj podnikání. Program SAPARD se zaměřil na zapojení svazků obcí a formu tvorby strategií komunikací s veřejností prostřednictvím obcí nebo mikroregionů. LEADER, jak bylo zmíněno výše, využívá k tomu zřízené MAS, které samy rozhodují formou svých orgánů, který projekt podpořit bez ohledu na to, zda jej předkládá obec, podnikatel, zemědělec či nezisková organizace. Ať už program SAPARD nebo LEADER se snažily na určitém území vytvořit postupy a principy spočívající v decentralizaci (tedy řízení směrem zdola), dále integrovat a aktivizovat místní aktéry, kteří si mají pomoci a rozhodnout sami, co je pro jejich území dobré. V dnešní době často ale dochází k tomu, že mikroregiony společně s místními akčními skupinami působí na stejném území a bývají také propojeny společnou organizační strukturou a managementem rozvoje území.

3.1.6 Celostátní síť pro venkov (CSPV)

(Zdroj: www.eagri.cz, 2013)

Společně s podporou rozvoje venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (dále jen EAFRD) bylo třeba dle nařízení EK zřídit během r. 2008 Celostátní síť pro rozvoj venkova. Zřizovatelem této sítě je v České republice v současnosti Ministerstvo zemědělství ČR. Hlavní myšlenkou CSPV je sdílení zkušeností a poznatků a jejich předávání k aktérům podílejícím se na rozvoji venkova a zemědělství v podmínkách ČR. Hlavní cíle CSPV korespondují se záměry uvedenými v National Rural Network Fiche. Těmito cíli jsou:

- 1) Seskupení organizací a státní správy zapojené do podpory rozvoje venkova a zemědělství
- 2) Vytváření vhodných podmínek pro partnerství mezi veřejným a soukromým sektorem
- 3) Podpora implementace a hodnocení politiky rozvoje venkova a zemědělství sdružením expertů.
- 4) Sběr a zpracování informací a údajů o nejlepší praxi, poznacích a osvědčených postupech ve vazbě na efektivní nástroje rozvoje venkova
- 5) Organizace seminářů, setkání a workshopů
- 6) Vytvoření databáze expertů a poradců včetně systému certifikace poradců pro venkov a zemědělství
- 7) Komunikační a marketingový nástroj Programu rozvoje venkova

Každý kraj v České republice má regionální zastoupení v CSPV, v Olomouckém kraji je v tomto zastoupení celkem 51 členů. Mezi těmito například: Olomoucký kraj, Středomoravská agentura rozvoje venkova, Univerzita Palackého v Olomouci, Regionální agentura pro rozvoj střední

Moravy, Krajská hospodářská komora Olomouckého kraje, Agrární komora Olomouckého kraje a další.

3.1.7 Národní síť Místních akčních skupin České republiky

MAS v České republice sdružuje občanské sdružení Národní síť Místních akčních skupin České republiky, o.s. Cílem tohoto sdružení je dle (*NS MAS ČR, 2013*) sdružovat MAS, díky tomu reprezentovat a zastupovat MAS na národní úrovni vůči vládním institucím, ministerstvům a organizacím jimi zřizovanými a také vůči dalším relevantním subjektům. NS MAS ČR působí také na mezinárodní úrovni, především pak zastupuje MAS České republiky vůči organizacím a subjektům pracujícím v rámci iniciativy LEADER a vůči dalším organizacím, úřadům a jiným subjektům.

NS MAS ČR je také svými členy pověřena ke spolupráci s kraji, resp. krajskými úřady jednotlivých krajů, dále s organizacemi zabývajícími se rozvojem venkova, s finančními ústavy, na mezinárodní úrovni s příslušnými institucemi zabývajícími se problematikou LEADER a rozvojem venkova. V neposlední řadě je úkolem NS MAS ČR propagace a medializace MAS ve sdělovacích prostředcích a vlastní aktivity této občanské společnosti.

Jak dále uvádí (*NS MAS ČR, 2013*), cílem NS MAS ČR je především podpora MAS při realizaci obnovy a rozvoje venkova České republiky, a to pomocí následujících dílčích cílů:

- Zlepšení kvality života na venkově
- Zajištění recipročního přenosu poznatků a zkušeností mezi členy sítě
- Zajištění recipročního přenosu poznatků a zkušeností na úrovni spolupráce mezi členskými zeměmi Evropské unie a jejich MAS
- Podpora spolupráce s dalšími zeměmi, které ve venkovském prostoru chtějí používat metodu LEADER

K 1. 1. 2014 sdružovala NS MAS ČR celkem 159 Místních akčních skupin, které pokrývají cca 65 800 km² plochy a 5,4 milionu obyvatel. Na celém území České republiky působí 175 Místních akčních skupin, které pokrývají cca 70 200km² plochy a 5,8 milionu obyvatel. (*NS MAS ČR, 2014*).

3.1.8 Spolek pro obnovu venkova

(*Zdroj: www.spov.org, 2013; www.spovok, 2013*)

Spolek pro obnovu venkova byl založen 1. 6. 1993 jakožto občanské sdružení. Mezi hlavní cíle a poslání SPOV patří rehabilitace venkova, obnova společenského a duchovního života venkova,

prosperita a hospodářská stabilita venkova v České republice. Dále se SPOV snaží o aktivizaci a motivaci občanů žijících na venkově k aktivitě založené na dobrovolnosti, podněcování a podílení se na rozvoji obcí, vzniku a aktivnímu fungování místních spolků a sdružení.

Spolek organizuje každý měsíc pravidelná setkání členů a hostů, dále na pořádání seminářů a akcí zaměřených na odbornou i laickou veřejnost. Zástupci Spolku jsou spolu se zástupci Svazu měst a obcí České republiky členy meziresortní komise, která dbá na odpovědné rozdělení prostředků vyčleněných pro Program obnovy venkova ve státním rozpočtu ČR.

Jednou z nejvýznamnějších akcí SPOV je každoroční konání soutěže Vesnice roku, která se pořádá již od r. 1995.

SPOV má stejně jako CSPV zastoupení v každém kraji ČR, v Olomouckém kraji, V rámci Olomouckého kraje sdružuje Spolek pro obnovu venkova Olomouckého kraje, který vznikl v r. 2006 celkem 101 obcí/měst/městysů, 14 fyzických osob a 1 právnickou osobu.

3.1.9 Škola obnovy venkova Olomouckého kraje

(Zdroj: www.spovok.cz, 2013)

Jedním z aktérů rozvoje venkova na krajské úrovni je mimo jiných také Škola obnovy venkova Olomouckého kraje, dále jen ŠOVOK, která vznikla v roce 2007, jako obecně prospěšná společnost z iniciativy Spolku pro obnovu venkova Olomouckého kraje. Hlavním úkolem, který si klade ŠOV OK je zabezpečení informací a prohlubování znalostí starostů venkovských obcí, místních aktérů, spolků, drobných podnikatelů, zemědělců aj. Na akcích pořádaných ŠOV OK se starostové obcí a další zájemci setkávají s moderními trendy a metodami rozvoje venkovského prostoru, stejně jako s příklady dobré praxe z jiných venkovských oblastí. ŠOV OK tím dává také prostor k diskusi o rozvoji venkovských obcí v budoucnosti.

Mezi hlavní náplň činnosti ŠOV OK tedy patří:

- 1) Organizace konferencí, seminářů, školení, odborných kurzů a dalších vzdělávacích akcí včetně lektorské činnosti pro podporu a rozvoj venkovských oblastí
- 2) Organizace odborných setkávání mezi jednotlivými regiony – výměna zkušeností a příkladů dobré praxe
- 3) Konzultační činnost a poradenství v problematice přípravy projektů v oblasti obnovy venkova
- 4) Publikační a osvětová činnost

3.2 Nástroje rozvoje venkova

Nedílnou součástí rozvoje venkova je také podpora formou strategických a koncepčních dokumentů, které jsou vyjmenovány níže.

3.2.1 Národní strategický plán rozvoj venkova

(Zdroj: Ministerstvo zemědělství ČR, 2006)

V souladu s nařízením Rady (ES) č. 1698/2005 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova byla po členských státech, které měly zájem čerpat prostředky pomocí EZFRV vytvořit národní strategický dokument vymezující priority rozvoje venkova daného státu.

Z tohoto důvodu vznikl v podmínkách ČR strategický dokument Národní strategický plán rozvoje venkova ČR 2007 – 2013. Tento dokument vychází z priorit EU na roky 2007 – 2013, přičemž je kladen důraz na zvýšení ekonomického růstu, vytváření nových pracovních míst a udržitelný ekonomický rozvoj na venkově. Současně tento dokument je přínosem k orientaci ČR směrem k požadavkům Společné zemědělské politiky.

Strategická řešení NSPRV přispívají k naplnění orientace rozvoje EU a jejích hlavních cílů rozvoje venkova, tedy:

- a) Zlepšování konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví podporou restrukturalizace, rozvoje a inovací
- b) Zlepšování životního prostředí a krajiny podporou ekologicky šetrných způsobů hospodaření s půdou
- c) Zlepšování kvality života ve venkovských oblastech a povzbuzení diverzifikace hospodářské činnosti

Globálním cílem NSPRV je rozvoje venkovského prostoru ČR založený na dodržení zásad a principů udržitelného rozvoje, zlepšování stavu životního prostředí, péči o přírodu a krajinu a snižování negativních vlivů intenzivního zemědělství.

NSPRV dále vymezuje čtyři prioritní osy, v rámci kterých jsou definovány priority. Tyto osy jsou:

A) OSA I: Zlepšení konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví

B) OSA II: Zlepšování životního prostředí a krajiny

C) OSA III: Kvalita života ve venkovských oblastech a diverzifikace hospodářství venkova

D) OSA IV: LEADER

3.2.2 Program rozvoje venkova

(Zdroj: www.szif.cz, 2013)

Nejdůležitějším koncepčním nástrojem, který vymezuje rozvoj venkova v České republice je Program rozvoje venkova (dále jen PRV), ten vychází z Národního strategického plánu rozvoje venkova ČR (dále jen NSPRV) a zároveň je jeho prováděcím dokumentem.

PRV zajišťuje působení Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova, v souladu s nařízením Rady 1698/2005 čl. 15 strategie v jednotlivých osách stanovených NSPRV do prováděcí úrovně a zajišťuje jeho efektivní realizaci. Opatření PRV současně přispívají k naplnění cílů Lisabonské strategie napříč všemi jejími oblastmi.

Realizace PRV v ČR má za důsledek dosažení cílů stanovených NSPRV, tedy rozvoj venkovského prostoru České republiky na bázi trvale udržitelného rozvoje, zlepšení stavu životního prostředí a snížení negativních vlivů intenzivního zemědělství. Program také vytváří podmínky pro konkurenceschopnost České republiky v oblasti základních potravin. Program podporuje rozšiřování a diverzifikaci ekonomických aktivit ve venkovském prostoru s cílem rozvoje podnikání, vytváření pracovních míst, snížení míry nezaměstnanosti na venkově a posílení sounáležitosti obyvatel žijících na venkově.

PRV je realizován v ČR pomocí čtyř prioritních os, které jsou následující:

1) OSA I. Zlepšení konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví

Osa I je zaměřena především na podporu konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví a posílení dynamiky podnikání v zemědělské výrobě a v navazujícím potravinářství. Prioritní oblastí je modernizace zemědělských podniků, pozemkové úpravy a přidávání hodnoty zemědělským produktům, proto je na tyto účely soustředěno největší množství finančních prostředků. V rámci MAS se osa I. realizuje pomocí tří opatření, těmi jsou:

1111 – Modernizace zemědělských podniků

1121 – Lesnická technika

1131 – Přidávání hodnoty zemědělským a potravinářským produktům

2) OSA II. Zlepšování životního prostředí a krajiny

OSA II je zaměřena na zlepšování životního prostředí a krajiny a udržitelné využívání zemědělské a lesní půdy. Jedná se o platby v rámci méně příznivých oblastí (LFA), agroenvironmentální

opatření (AEO) a platby v rámci oblastí Natura 2000 na zemědělské půdě. V rámci MAS v České republice se osa II. nerealizuje.

3) OSA III. Kvalita života ve venkovských oblastech a diverzifikace hospodářství venkova

Osa III podporuje rozvoj životních podmínek na venkově a diverzifikaci ekonomických aktivit. Tyto cíle byly definovány na základě analýz problémů venkova a jeho potřeb v oblasti vzniku nových pracovních příležitostí, dostupnosti místních služeb a úrovně kvality života obecně. Osa III. řeší dlouhodobé negativní trendy snižování populace ve venkovských obcích, které jsou částečně spojeny s obecnými demografickými trendy vývoje a částečně se ztrátou pracovních příležitostí v zemědělství, která je důsledkem zvyšování efektivity a celkové konkurenceschopnosti. V rámci MAS v České republice se osa III realizuje pomocí 8 opatření, kterými jsou:

3110 – Diverzifikace činností nezemědělské povahy

3120 – Podpora zakládání mikropodniků a jejich rozvoje

3131 – Rozhledny, pěší trasy, vinařské stezky, hippostezky a další tematické stezky

3132 – Ubytování, sport

3211 – Obnova a rozvoj vesnic

3212 – Občanské vybavení a služby

3220 – Ochrana a rozvoj kulturního dědictví venkova

3310 – Vzdělávání a informace

4) OSA IV. PRV – LEADER

Stěžejním cílem této osy je realizace místní rozvojové strategie (tedy Strategický plán LEADER) a spolupráce místních partnerství. Osa IV. se dále dělí na tři opatření:

4.1.1. Místní akční skupina – vybrané MAS díky tomuto opatření čerpají dotace na svou činnost, v rámci České republiky bylo vybráno v období 2007 – 2013 celkem 112 MAS, přičemž finanční prostředky, které může MAS využít, jsou děleny v poměru 20 % na podporu činnosti – tzv. režijní výdaje a 80 % na projekty konečných žadatelů.

4.1.2. Realizace místní rozvojové strategie – opatření zaměřen na podporu projektů, které jsou v souladu se schváleným Strategickým plánem LEADER MAS a příslušnými podmínkami PRV, projekty jsou vybírány MAS prostřednictvím výběrové komise na základě předem stanovených bodovacích kritérií.

4.2.1. Realizace projektů spolupráce - opatření zefektivňující principů LEADER orientací na využití přenosů znalostí, inovace a příkladů nejlepší praxe, zahrnuje podporu spolupráce mezi

územími na národní úrovni nebo mezinárodní spolupráce s cílem povzbudit spolupráci mezi MAS členských zemí.

MAS ve svých Strategických plánech LEADER mají vypsány tzv. fiche – tedy opatření, díky nimž mohou čerpat prostředky formou jednotlivých os a v nich obsažených opatřeních PRV. Tyto fiche musí korespondovat s opatřeními PRV, která byla zmíněna výše.

3.2.3 Strategický plán LEADER (SPL)

(Zdroj: www.szif.cz, 2013)

Dílním střednědobým koncepčním nástrojem na úrovni jednotlivých MAS a zároveň nástrojem, který podmiňuje finanční podporu MAS, je Strategický plán LEADER. Dělí se na analytickou část, dále strategickou část, popřípadě akční plán. V rámci strategické části SPL jsou klíčově stanoveny tzv. fiche resp. opatření, které je v rámci MAS vhodné finančně podpořit. Tyto fiche jsou sestaveny na základě důkladné analýzy území a diskuse s místními aktéry. Zároveň společně s celým SPL musí být schváleny Státním zemědělským intervenčním fondem, kvůli jednotlivým výzvám v rámci PRV. Je tedy nezbytné, aby dané fiche měly přímou vazbu na opatření v rámci PRV a současně řešily co nejvíce problémů v území a měly dostatečně velký územní dosah. MAS ve svém SPL specifikuje kategorie příjemců dle podmínek k opatřením I a III PRV, přičemž příjemce musí mít působnost v území MAS.

4. Metoda LEADER

(Zdroj: MÁTL, Ondřej, SRNOVÁ, Eva, s. 55 – 57, 2012)

Z historického pohledu metody LEADER byl přelomový rok 1989, kdy byly založeny iniciativy Společenství, které představovaly zvláštní formu finančních podpor Evropské Komise, přičemž jejich zaměření se týkalo celého území Evropského společenství a jejich specifických problémů. Během programovacího období 1994 – 1999 fungovalo 13 iniciativ, reformou v roce 2000 se jejich počet zúžil na 4 iniciativy, jmenovitě to byl LEADER+, Interreg III, Urban II a Equal. V roce 2007 byly všechny tyto iniciativy zrušeny a staly se součástí národních programů financovaných z evropských fondů.

Iniciativa LEADER, která byla v platnosti od r. 1989 jako LEADER I, byla iniciativou zaměřenou na rozvoj venkova. Během let 1994 – 1999 byla jakožto LEADER II zaměřena především na regiony způsobilé v cíli 1 (tedy ty, které nedosahovaly 75 % průměru HDP EU) a v cíli 5b (rozvoj venkovských oblastí, regiony nad 75 % průměru HDP EU). Během programovacího období 2007 – 2013 se stal LEADER součástí národních programů rozvoje venkova, a to jako 4. osa.

Horizontálně pokrývá opatření ostatních tří os, tedy konkurenceschopnost zemědělství, životní prostředí a hospodářskou diverzifikaci venkova a kvalitu života na venkově. Tím ale také zanikl jakožto iniciativa a stal se součástí 2. pilíře Společné zemědělské politiky jako horizontální opatření, od té doby se vžil tento termín pro podporu místního rozvoje na venkově jako „metoda LEADER“.

Iniciativa LEADER+ nebyla novým členským zemím během let 2004 – 2006 zpřístupněna. Avšak již od roku 2004 Ministerstvo zemědělství ČR podporovalo vznik místních akčních skupin národním programem LEADER 2004 – 2007, ve kterém bylo alokováno 277 mil. Kč, díky tomu se také k těmto rokům datuje nejvíce vzniklých MAS v České republice.

4.1 Význam metody LEADER

Zkratka LEADER znamená Links between Actions for the Development of the Rural Economy, tedy v překladu Propojení akcí pro rozvoj venkovského hospodářství. Tato metoda staví především na tom, že místní aktéři (veřejný, soukromý a neziskový sektor) musí pochopit, že právě oni jsou ti, kteří se musí starat o udržitelný rozvoj svého území, tedy území, kde žijí, podnikají, zakládají rodiny. Jedním z klíčových nástrojů pro aplikaci metody LEADER je tzv. komunitní plánování, tedy plánování zdola nahoru, kdy sami občané (soukromý, neziskový a veřejný sektor) rozhodují o tom, jaké se nastaví priority v území a jaké nástroje k tomu budou použity. Za tímto účelem jsou vytvářeny Evropskou Unií podporované Místní akční skupiny, které reprezentují partnerství mezi veřejným a soukromým sektorem.

(Zdroj: regionhranicko.cz, 2014)

Metoda LEADER je charakteristická především zcela novým pojetím myšlení a metodami, díky kterým přispívá k rozvoji venkova. Myšlenka LEADERu je založena na přesvědčení, že právě místní společenství jsou sama o sobě nejlépe schopná řešit své problémy a že je dobré právě těmto sdružením poskytovat podporu. Základní cíle iniciativy LEADER jsou:

- a) zlepšení kvality života ve venkovských oblastech
- b) posílení místního ekonomického prostředí a zhodnocení místní produkce
- c) šetrné zhodnocení přírodních a kulturních zdrojů
- d) zavádění inovací a nových technologií na venkov
- e) posílení venkovské komunity a spolupráce

Výše jmenovaných cílů je dosahováno užitím principů LEADER, mezi základními principy této metody patří přístup „zdola – nahoru“ (omezení direktivního centrálního řízení, zásadní

rozhodnutí, vize a strategie vznikají a realizují se v rámci lokální úrovně a jsou vytvářeny místními aktéry rozvoje). Územní příslušnost strategie, tedy území, na kterém se strategie realizuje, musí zajišťovat takové podmínky, aby mohl být rozvoj generován zevnitř území, mohlo být vytvořeno místní partnerství veřejného a soukromého sektoru (tedy MAS), vícesektorové akce, budování sítí, spolupráce v území a inovace. Princip LEADER se stará o to, aby byla lépe využita specifika jednotlivých venkovských regionů a byl oslaben centralizovaný, administrativní a paušální přístup k regionům.

4.2 Jak funguje Program LEADER 2007-2013

(Zdroj: regionhranicko.cz, 2014)

V podmínkách ČR je Program LEADER 2007 – 2013 součástí Programu rozvoje venkova ČR pro období 2007 – 2013 a spravuje jej Ministerstvo zemědělství ČR. Konkrétně se jedná o OSU IV. Programu rozvoje venkova – LEADER. MAS se při přípravě a podávání žádostí o podporu řídí dokumentem Pravidla MAS, toto platí také při realizaci Programu rozvoje venkova. Těmito pravidly se stanovovaly podmínky pro poskytování dotace na projekty Programu rozvoje venkova ČR na období 2007 – 2013, v rámci Opatření IV.1.1 Místní akční skupina.

Jak bylo řečeno, díky programu LEADER a díky čerpání formou tohoto dotačního programu je zjednodušena implementace principů LEADER do venkovských oblastí. Je však na samotných MAS, jaké priority rozvoje si stanoví a kam přesně dotační pomoc nasměruje. Z tohoto pohledu tedy nelze podporovat oblasti, jejichž rozvoj není v souladu se zásadami udržitelného rozvoje, ochranou životního prostředí a rovným příležitostí.

Významným omezením v prostředí České republiky je fakt, že sama ČR si v plánovacím období 2007 – 2013 stanovila prioritní oblasti rozvoje venkova a pouze tyto oblasti mohly být podpořeny. I přes tento nepříjemný fakt však zůstalo mnoho témat a oblastí, které může Program LEADER podpořit. Omezení tkví také ve financích, především jde o důvod velkého plošného rozproštění prostředků, pokud by k tomu došlo, byl by dopad pro regiony prakticky zanedbatelný. I z toho důvodu pravidla Programu LEADER nutí MAS stanovit si na celé období trvání programu Strategický plán LEADER, pomocí něhož MAS ve shodě s členskou základnou a širokou veřejností a především na základě znalosti potenciálu svého území vybere oblasti, do nichž pomoc nasměruje. Název strategického plánu LEADER je již v plné kompetenci příslušné MAS.

4.3 Dotační možnosti obcí v Olomouckém kraji (mimo operační programy EU)

Je důležité si uvědomit, že finanční podpora obcí není závislá pouze na tom, jakým způsobem funguje v území MAS, alokace v jednotlivých výzvách, které MAS vyhlásí, jsou finančně omezené a často není jisté, zda vůbec obec, dotaci získá. Také proto existují v rámci České republiky a Olomouckého kraje další dotační tituly určené obcím. Tyto tituly lze čerpat na různorodá témata v různorodé výši dle subjektu, který dotaci poskytuje.

Rozdělení jednotlivých titulů lze udělat následovně, a to na dotační programy z:

- A) Rozpočtu Olomouckého kraje
- B) Z rozpočtu Ministerstva pro místní rozvoj ČR
- C) Z rozpočtu Ministerstva vnitra ČR
- D) OP Přeshraniční spolupráce 2007 – 2013
- E) OP Přeshraniční spolupráce 2014 – 2020
- F) Z finančních mechanismů EHP/Norsko 2009 – 2014
- G) Z programu Švýcarsko – České spolupráce
- H) Z komunitárních programů EU

Níže budou představeny dotační programy pro venkovské obce financované z rozpočtu Olomouckého kraje, a to především z důvodu, že se tato diplomová práce zabývá z územního hlediska především Olomouckým krajem.

A) Rozpočet Olomouckého kraje

1) Program obnovy venkova – tento dotační titul poskytuje obcím dotace v následujících dvou oblastech podpory s celkovou alokací 12 mil. Kč, pro rok 2014 byla vyhlášena:

OP 1: Podpora budování a obnovy infrastruktury obce, přičemž žadateli mohou být obce Olomouckého kraje do 600 ob., max. dotace 300 000 Kč, uznatelné náklady max. 50 %

OP 2: Podpora zpracování územně plánovací dokumentace, žadatelem může být obec do 600 ob., max. dotace 200 000 Kč, uznatelné náklady max. 50 %

2) Příspěvky na hospodaření v lesích na území Olomouckého kraje – příspěvky se poskytují pouze na hospodaření v lesích Olomouckého kraje a žadatelé mohou být pouze vlastníci lesa

nebo osoby, na které se vztahují práva a povinnosti vlastníka lesa, celková alokace 9 mil. Kč, max. výše dotace 500 tis. Kč.

3) Vodohospodářský fond - příspěvky lze čerpat na:

- a) Výstavbu a modernizaci čistíren odpadních vod včetně kořenových čistíren odpadních vod a kanalizací
- b) Výstavbu a modernizaci vodovodů a úpraven vod
- c) Obnovu environmentálních funkcí území

Oprávněnými žadateli mohou být obce do 2000 EO, případně svazky obcí zajišťující akci pro obce s počtem do 2000 EO nebo větší, pokud se tato akce týká jejich místních částí s počtem EO méně než 2000 a celkový počet EO je menší než 3000.

Max. výše dotace je 5 mil. Kč, max. uznatelné náklady 80 %, lze realizovat i formou souběhu podpor z různých zdrojů.

4) Program podpory kultury a památkové péče – celková alokace 19,35 mil. Kč

- a) Obnova kulturních památek v Olomouckém kraji
- b) Obnova staveb drobné architektury místního významu v Olomouckém kraji
- c) Podpora kulturních aktivit v Olomouckém kraji

Žadateli mohou být vlastníci nebo nájemci kulturních památek v kraji, popřípadě vlastníci/nájemci staveb drobné architektury, u posledního titulu pak fyzické/právní osoby organizující kulturní aktivity.

5) Příspěvek dobrovolným hasičům Olomouckého kraje

Zde je nutné předeslat, že sbory dobrovolných hasičů jsou velmi často nositelem sportovního / kulturního vyžití v malých obcích a mají z tohoto pohledu často nezastupitelnou roli, proto je potřeba tyto spolky stále aktivně podporovat.

Celková alokace je 5 mil. Kč, max. dotace 300 000 Kč, příspěvek je možné kombinovat společně s dotací z rozpočtu MV ČR a generálního ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR v rámci programu obnovy požární techniky jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí.

6) Finanční příspěvky do 25 000 Kč

Celková alokace 6,9 mil Kč, příspěvky se poskytují na činnosti přínosné pro Olomoucký kraj a jeho obyvatele. Žadatelé jsou právnické a fyzické osoby. Podpora je zaměřena především na oblasti:

- vzdělávání a věda, mládež, kultura, sport a tělovýchova
- prevence kriminality, sociální patologie a primární prevence drogových závislostí
- zdravotnictví, sociální služby a humanitární pomoc
- turistický ruch, životní prostředí, spolková činnost

7) Významné projekty

Celková alokace je 2,05 mil Kč. Příspěvky se poskytují především na činnosti přínosné pro Olomoucký kraj a jeho obyvatele, přičemž jejich žádost nemůže být uspokojena z jiných finančních a dotačních zdrojů Olomouckého kraje.

žadatelé jsou fyzické a právnické osoby a příspěvky jsou možné na veřejně prospěšnou činnost v těchto oblastech:

- vzdělávání a věda, mládež, kultura, sport, tělovýchova
- prevence kriminality, sociální patologie a primární prevence drogových závislostí
- zdravotnictví, sociální služby a humanitární pomoc
- turistický ruch, životní prostředí, spolková činnost

8) Místní akční skupiny

V současné překlennovací době mezi plánovacími obdobími 2007 – 2013 a 2014 – 2020 je směřována podpora pro MAS především na tvorbu strategie pro rozvoj místních akčních skupin financovaná z Programu obnovy venkova pro r. 2013, v roce 2014 byla tato podpora z POV OK vyloučena. Oprávněnými žadatelé byly MAS z Olomouckého kraje a příspěvek byl poskytován na mzdové náklady spojené s přípravou a tvorbou integrované strategie rozvoje území Mas pro nové plánovací období 2014 – 2020.

Podporované aktivity byly:

- a) tvorba integrované strategie rozvoje území MAS
- b) podpora činnosti projektového manažera

Výše příspěvku byla stanovena minimálně na 50 000 Kč, maximálně 125 000 Kč.

Jiné zdroje pro MAS na zpracování strategií pro rok 2014 jsou OPTP (Operační program technická pomoc) jehož řídicím orgánem je Ministerstvo pro místní rozvoj.

V současnosti mohou MAS žádat o podporu na tvorbu integrované strategie rozvoje území MAS, a to až do výše 750 000 Kč uznatelných nákladů. Tyto prostředky budou poskytnuty na mzdy pracovníků, kteří se budou aktivně podílet na tvorbě strategie.

(Zdroj: Olomoucký kraj – dotační programy pro obce, 2014; MMR - výzva žádostí o podporu z OPTP, 2014)

5. Místní akční skupiny

(Zdroj: Ministerstvo zemědělství, 2009)

Místní akční skupiny se dají charakterizovat jako společenství občanů, soukromé podnikatelské sféry, veřejné správy obcí a neziskových organizací. Z veřejné správy bývají nejčastěji zastoupeny obce, svazky obcí a instituce veřejné moci, jejichž hlavním cílem je rozvoj venkovských oblastí v různorodých oblastech a na tyto oblasti získávat prostředky z fondů Evropské Unie a národních programů pro svůj region přičemž uplatňují metodu LEADER

Základní parametry, které musí místní akční skupina splňovat pro to, aby splňovala podmínky podpory z Programu rozvoje venkova ČR (osa IV. 1.1.)

(Zdroj: Ministerstvo zemědělství, 2010 - Pravidla, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotace na projekty Programu rozvoje venkova ČR na období 2007–2013, Opatření IV. 1. 1 Místní akční skupina)

- geograficky homogenní území
- Strategie musí být realizována na území České republiky, mimo území hl. města Praha;
- Území působnosti MAS má 10 000 až 100 000 obyvatel a města s max. 25 000 obyvateli;
- Území působnosti MAS je vymezeno hranicí, která ohraničuje katastrální území všech okrajových obcí zahrnutých do území působnosti MAS;
- MAS tvoří partnerství mezi veřejným a soukromým sektorem včetně neziskového; v průběhu realizace
- Členové, resp. partneři MAS musí mít na území působnosti MAS trvalé bydliště, sídlo nebo provozovnu nebo musí prokazatelně na daném území místně působit;
- Rozhodovací orgány MAS (valná hromada, příp. správní rada a výběrová komise MAS) musí být tvořeny minimálně z 50 % zástupci soukromé sféry (např. ekonomických,

sociálních partnerů, zástupců občanské společnosti) a maximálně z 50 % zástupci veřejné sféry;

- Místní akční skupina má vytvořenou výběrovou komisi (funkční období členů výběrové komise je maximálně tříleté);
- Místní akční skupina má zajištěného manažera pro realizaci Strategického plánu LEADER v pracovně právním vztahu na celý či částečný úvazek a smluvně zajištěné účetní služby;
- Místní akční skupina má vytvořen orgán pro přípravu Strategického plánu LEADER a dozor nad jeho realizací (např. programový výbor, monitorovací výbor);
- Místní akční skupina byla založena minimálně 6 měsíců před datem započetí příjmu Žádosti v dané výzvě pro opatření IV.1.1. v rámci Programu rozvoje venkova
- MAS dle Programu rozvoje venkova může být obecně prospěšná společnost podle zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech, ve znění pozdějších předpisů, občanské sdružení podle zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů, zájmové sdružení právnických osob podle § 20, písm. f) zákona č. 40/1964 Sb., Občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (Občanské sdružení podle §829 zákona č. 40/1964 Sb. místní akční skupinou být nemůže)¹

¹ pozn. v současnosti dle platného Nového občanského zákoníku od 1. 1. 2014 se právní forma o.p.s. mění na „ústav“, právní forma o. s. se mění na „spolky“ (Přehled změn NOZ, esfcr.cz, 2013)

V současné době se dle (NS MAS ČR, 2013) v České republice nachází celkem 174 Místních akčních skupin, z toho 112 MAS, které jsou zapojeny do Programu rozvoje venkova v rámci osy IV (1.1. Místní akční skupina a 1.2 Realizace místní rozvojové strategie), tzn. MAS, které již realizují svůj Strategický plán LEADER v období 2007 – 2013. Dále 59 MAS, které jsou zapojeny v rámci OSY III (III.4.1. Získávání dovedností, animace a provádění), tedy Mas, které prozatím nerealizují Strategický plán LEADER, ale které získávají své zkušenosti za podpory Ministerstva zemědělství České republiky v období 2013 – 2014. A nakonec 3 MAS ostatní, tedy nepodpořené, které své znalosti nabývají bez podpory Ministerstva zemědělství České republiky v období 2013 – 2014.

5.1 Právní subjektivita Místních akčních skupin

Právní subjektivitou Místních akčních skupin v České republice mohou být tři varianty (dle zakládací smlouvy MAS), první variantou je forma obecně prospěšné společnosti, druhou forma občanského sdružení a třetí formou zájmové sdružení právnických osob.

1) Občanské sdružení – o. s.

(Zdroj: www.eps.cz, 2008)

Občanské sdružení je samostatnou právnickou osobou, která je založena na základě zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů. Tato forma neziskové organizace je často využívána při činnosti různorodých zájmových sdružení, a to zejména s ohledem na flexibilní právní úpravu vzniku a fungování těchto subjektů. Výhodou fungování těchto sdružení je také nízká ekonomická náročnost (vzhledem k tomu, že při založení sdružení nejsou nutné žádné majetkové vklady a taktéž registrační řízení není zpoplatněno). Na rozdíl od obecně prospěšné společnosti má statut občanského sdružení výhodu v tom, že se může stát účastníkem správních řízení.

2) Obecně prospěšná společnost – o.p.s

(Zdroj: www.eps.cz, 2008)

Obecně prospěšná se společnost zakládala do 31. 12. 2013 dle zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech. Tento subjekt poskytuje veřejnosti obecně prospěšné služby za předem stanovených a pro všechny uživatele stejných podmínek, hospodářský výsledek o.p.s., tedy zisk nesmí být použit ve prospěch zakladatelů, členů jejich orgánů nebo zaměstnanců a musí být použit na poskytování obecně prospěšných služeb, za kterými byla o.p.s. založena.

Další rozdíly se týkají účetnictví, v rámci o.p.s. je povinností v účetnictví oddělit náklady a výnosy společnosti spojené s doplňkovými činnostmi, náklady a výnosy spojené s obecně prospěšnými službami a náklady a výnosy nepatřící do předchozích skupin a spojené se správou o.p.s. Navíc je o.p.s. povinna ověřit roční účetní závěrku auditorem v případě, že je příjemcem dotací (ze státního rozpočtu, z rozpočtu obce, popř. jiného územního orgánu nebo od státního fondu, jejichž celkový objem přesáhne za rok 1 milion Kč. Obecně prospěšná společnost má ze zákona stanovenou povinnost vypracovávat a zveřejňovat každý rok výroční zprávu o činnosti a hospodaření.

Z výše uvedeného vyplývá, že v případě obecně prospěšné společnosti je kladen mnohem větší důraz na transparentnost hospodaření, který v případě občanského sdružení takový není, nicméně v případě čerpání dotací místních akčních skupin, které se týká o.s. i o.p.s. je nezbytné mít transparentní hospodaření bez ohledu na právní statut společnosti.

3) Zájmové sdružení právnických osob

Dle (*www.epravo.cz, 2012*) v případě zájmového sdružení právnických osob jde o právnickou osobu, která může být tvořena pouze právnickými osobami k ochraně svých zájmů nebo k dosažení jiného účelu. Za své povinnosti odpovídá zájmové sdružení svým majetkem, sdružení musí mít dle zákona platné stanovy, které vymezují název sdružení, předmět činnosti, sídlo sdružení). V rámci Olomouckého kraje žádná z Místních akčních skupin není právnickou osobou typu z.s.p.o., není tedy třeba se dále charakteristikou tohoto typu právnické osoby zabývat.

5.2 Místní akční skupiny v Olomouckém kraji

V Olomouckém kraji se v současné době nachází 16 Místních akčních skupin, z toho 7 má právní formu obecně prospěšných společností, ostatní MAS jsou právní formou občanské společnosti. Celkem 14 MAS je členem Národní sítě MAS České republiky, o. s. a 12 MAS získalo podporu v Programu rozvoje venkova v ose IV. 1. 1 – Místní akční skupina. Přehled těchto MAS je uveden v **tab. 10**

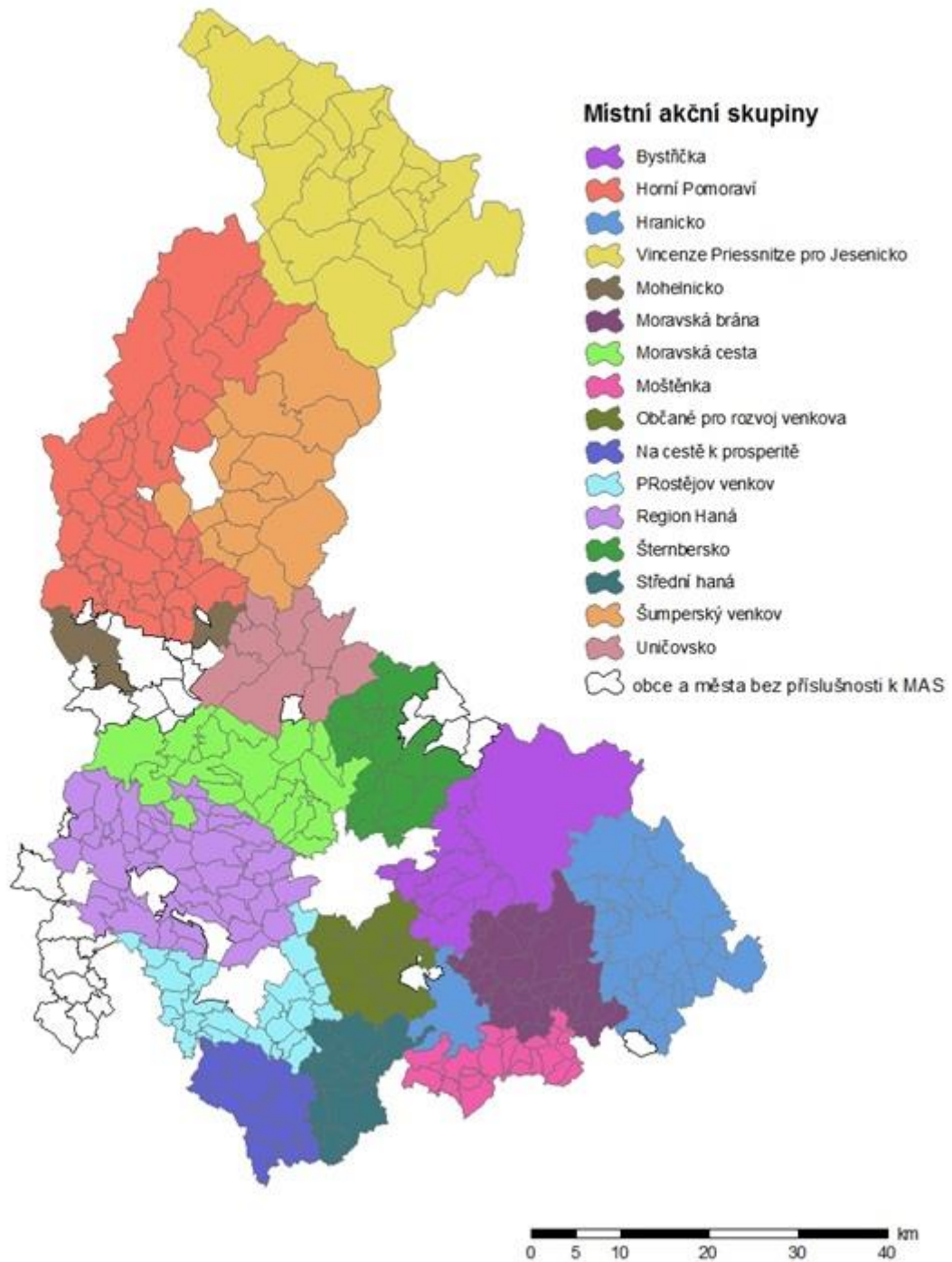
Tab. 10 Přehled Místních akčních skupin působících v Olomouckém kraji k 1. 1. 2014

Název MAS	Člen NS MAS	Podpora PRV IV. 1. 1	Právní forma
Bystřička	ano	ano	o.p.s.
MAS Partnerství Moštěnka	ano	ano	o.s.
MAS Horní Pomoraví	ano	ano	o.p.s.
MAS Mohelnicko	ne	ne	o.s.
MAS MORAVSKÁ BRÁNA	ano	ano	o.s.
MAS Uničovsko	ano	ano	o.p.s.
MAS VincenzePriessnitz pro Jesenicko	ano	ne	o.p.s.
MAS Šternbersko	ne	ne	o.p.s.
Moravská cesta (Litovelsko-Pomoraví)	ano	ano	o.s.
MAS Šumperský venkov	ano	ano	o.s.
Na cestě k prosperitě	ano	ano	o.s.
Občané pro rozvoj venkova	ano	ne	o.s.
Prostějov venkov	ano	ano	o.p.s.
Region HANÁ	ano	ano	o.s.
Rozvojové partnerství Regionu Hranicko	ano	ano	o.s.
Střední Haná	ano	ano	o.p.s.

Zdroj: Národní síť MAS, 2013

Tab. 11 znázorňuje Místní akční skupiny dle jednotlivých parametrů, tedy velikosti, počtu obyvatel, hustoty zalidnění a počtu obcí, v tabulce je přiložen také údaj za Olomoucký kraj pro lepší porovnání jednotlivých statistických údajů.

Působnost Místních akčních skupin v Olomouckém kraji (k 1.1. 2013)

Obr. 10 Místní akční skupiny v Olomouckém kraji, k 1. 1. 2013

Tab. 11 Místní akční skupiny Olomouckého kraje – základní údaje

Název MAS	Počet obyvatel (k 1. 1. 2013)	Rozloha (km ²) (k 1. 1. 2013)	Hustota zalidnění (ob./km ²)	Počet obcí
Bystřička	16 274	424,0	38,4	12
MAS Partnerství Moštěnka	10 984	110,1	99,7	22
MAS Horní Pomoraví	49 216	636,7	77,3	46
MAS Mohelnicko	1 978	60,5	32,7	5
MAS MORAVSKÁ BRÁNA	21 893	190,1	115,2	32
MAS Uničovsko	22 519	201,3	111,8	9
MAS VincenzePriessnitz pro Jesenicko	40 189	718,9	55,9	24
MAS Šternbersko	27 327	178,7	152,9	17
Moravská cesta (Litovelsko-Pomoraví)	34 219	311,9	109,7	23
MAS Šumperský venkov	25 622	410,4	62,4	15
Na cestě k prosperitě	16 218	139,4	116,3	25
Občané pro rozvoj venkova	16 028	135,0	118,7	16
Prostějov venkov	18 435	127,0	145,2	25
Region HANÁ	35 637	378,2	94,2	45
Rozvojové partnerství Regionu Hranicko	34 176	318,5	107,3	30
Střední Haná	15 242	133,1	114,5	12
CELKEM MAS	385 957	4473,9	97,0	358
OLOMOUCKÝ KRAJ	637 609	5266	121	399

Zdroj: *www.risy.cz, 2013; NS MAS ČR, 2013; vlastní výpočet*

Jak je patrné z **tab. 11** Místní akční skupiny působící v Olomouckém kraji pokrývají z prostorového, ale také z populačního hlediska významnou část území. Z pohledu populace vyjádřeno relativně, žije 60 % obyvatel Olomouckého kraje v obcích, které spadají do působnosti MAS. Nicméně pokud je brána v úvahu rozloha daných území, je zde patrný ještě vyšší podíl, kdy 85 % území v Olomouckém kraji spadá pod působnost některé z MAS, zde je patrné, že velká města v kraji, která nemohou z důvodu své populační velikosti být součástí Místní akční skupiny, saturují poměrně velkou část obyvatelstva. Z pohledu počtu obcí je podíl obcí zastoupených v Místních akčních skupinách 89 % v rámci celého kraje, což koresponduje s výše zmíněnou rozlohou území všech MAS. Pokud porovnáme hustotu zalidnění Olomouckého kraje s průměrnou hustotou zalidnění v území Místních akčních skupin, rozdíl je ve prospěch Olomouckého kraje 23 obyvatel na km². Nicméně tento údaj je velmi rozmanitý a nelze z něj vyvozovat jakékoliv závěry.

Rozlohou největší Místní akční skupinou v Olomouckém kraji je MAS Vincenze Priessnitze pro Jesenicko, s rozlohou 718,9 km², naopak nejmenší Místní akční skupinou je MAS Mohelnicko, která zaujímá pouze 60,5 km². Z pohledu počtu obyvatel je největší MAS Horní Pomoraví se 49 216 obyvateli, naopak populačně nejmenší je již zmíněná MAS Mohelnicko s 1978 obyvateli. Nejvíce obcí má ve své působnosti MAS Horní Pomoraví, a to přesně 46, nejméně obcí MAS Mohelnicko s 5 obcemi.

Je tedy zřejmé, že postavení Místních akčních skupin v Olomouckém kraji z pohledu prostoru a populace je významné a z tohoto hlediska také jejich působnost a možnosti financování obcí, podnikatelů a dalších subjektů, které je možné z MAS podpořit, je třeba brát v potaz.

5.3 Přehled místních akčních skupin v Olomouckém kraji

Zde budou jednotlivě představeny všechny Místní akční skupiny v Olomouckém kraji, včetně stručných základních informací o každé Místní akční skupině, tedy data vzniku, rozlohy, členské základny MAS, strategických dokumentů, fichí ad. Projektová činnost bude shrnuta zvláště v rámci analytické části práce, která je opřena především o projekty MAS podpořené z Programu rozvoje venkova České republiky.

5.3.1 MAS Bystřička

Zdroj: *www.masbystricka.cz, 2014; Místní akční skupiny Olomouckého kraje, 2011, s. 8 - 11*

Tab. 12 Rozloha a počet obyvatel obcí MAS Bystřička k 1. 1. 2013

Obec	Počet obyvatel	Rozloha (km ²)
Bukovany	610	3,16
Bystrovany	1030	3,51
Daskabát	587	5,83
Doloplazy	539	8,04
Hlubočky	4306	22,32
Vojenský újezd Libavá	1046	327,24
Mrsklesy	619	2,53
Přáslavice	1364	7,28
Svéslavice	186	3,03
Tršice	1635	25,04
Velká Bystřice	3099	9,22
Velký Újezd	1253	6,83
CELKEM	16274	424,03

Zdroj: *www.risy.cz, 2013*

Název MAS (oficiální): Bystřička o.p.s.

Právní forma: Obecně prospěšná společnost

Vznik MAS: 2006

Počet obcí v regionu: 12, **Počet obyvatel:** 16 274, **Rozloha:** 424,03 km²

Počet členů MAS celkem: 42

- Soukromý sektor: 29
- Neziskový sektor: 2
- Veřejný sektor: 11

Strategické dokumenty a základní činnost

Název integrované strategie: Integrovaná strategie území

- **Priority ISRÚ** – Technická infrastruktura, Dopravní infrastruktura a obslužnost, Podpora podnikatelských aktivit, Ekonomický rozvoj, Životní prostředí, Volný čas, Kvalita života, Podpora znevýhodněných skupin obyvatel, Rozvoj cestovního ruchu, Nezařazení další aktivity
- **Cíl ISRÚ** – Komplexní rozvoj území MAS ve všech oblastech vedoucí ke zkvalitnění života a k zatraktivnění území

Název Strategického plánu LEADER (dále jen SPL): Strategický plán LEADER

Hlavní téma/cíl SPL

Rozvoj zemědělských podniků, Obnova a rozvoj vesnic, infrastruktury, Podpora cestovního ruchu, Podpora podnikání v regionu, Rozvoj obcí, Občanská infrastruktura, Přidávání hodnoty zemědělským a potravinářským produktům, Kulturní dědictví

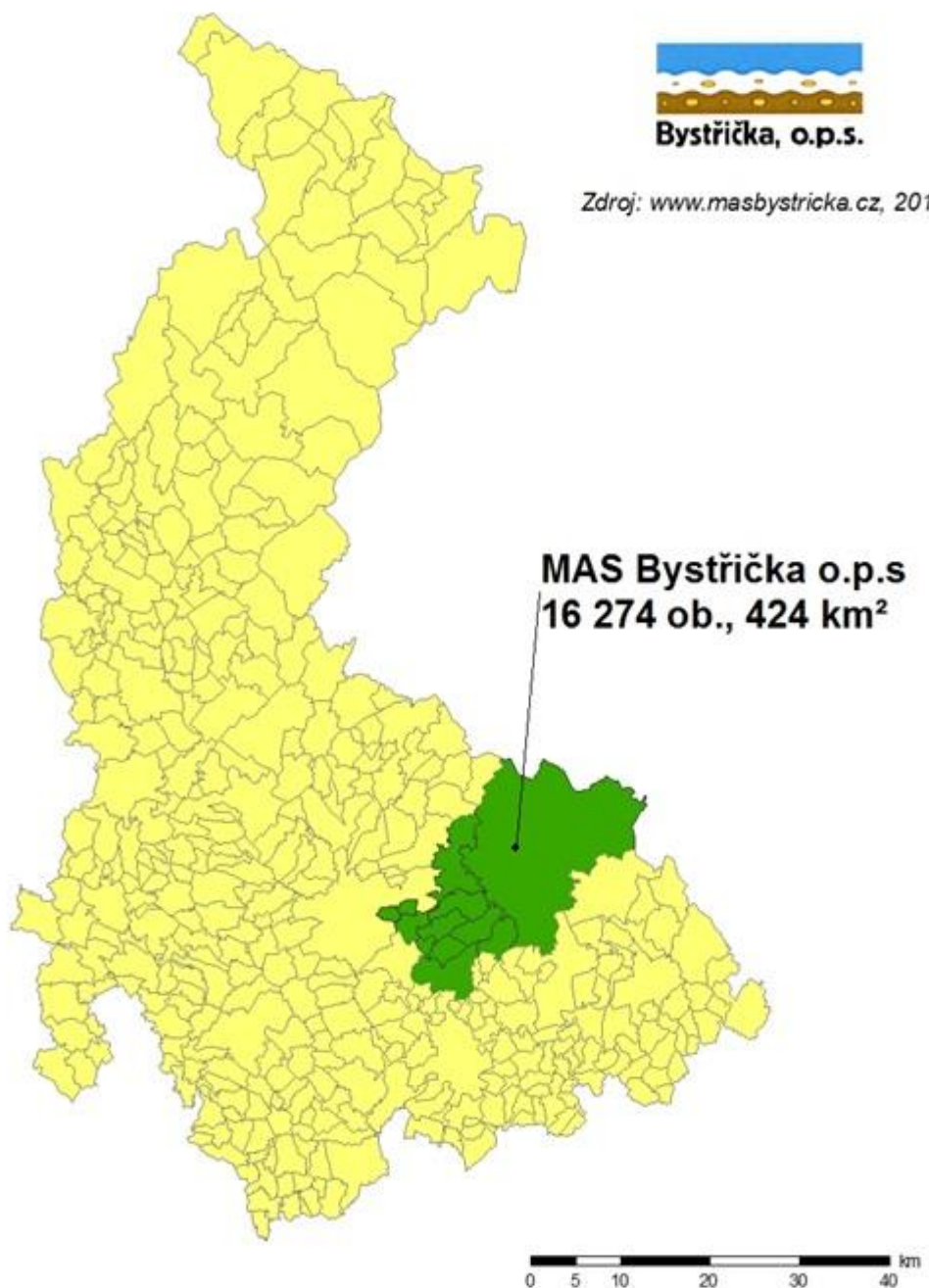
FICHE

- 1) Rozvoj zemědělských podniků
- 2) Obnova a rozvoj vesnic, infrastruktury
- 3) Podpora cestovního ruchu
- 4) Podpora podnikání v regionu
- 5) Rozvoj obcí, občanská infrastruktura
- 6) Přidávání hodnoty zemědělským a potravinářským produktům
- 7) Kulturní dědictví

Spolupráce v regionu – Sdružení obcí Mikroregionu Bystřička, Svazek obcí Mikroregionu Moravsko – Berounsko

Spolupráce s MAS: MAS Region HANÁ o.s., MAS Střední HANÁ o.s.

Územní působnost MAS Bystřička o.p.s. v Olomouckém kraji

Obr. 11 MAS Bystřička o.p.s.

5.3.2 MAS Partnerství Moštěnka

Zdroj: www.mas-mostenka.cz, 2014; *Místní akční skupiny Olomouckého kraje, 2011, s. 38 – 45*

***Tab. 13 Rozloha a počet obyvatel obcí MAS – Partnerství Moštěnka k 1. 1. 2013**

Obec	Počet obyvatel	Rozloha (km ²)
Beňov	701	8,64
Bezuchov	191	3,96
Bochoř	1018	9,44
Čechy	340	4,55
Dobrčice	212	2,21
Domaželice	570	4,27
Dřevohostice	1515	8,48
Horní Moštěnice	1655	9,82
Křtomil	443	4,04
Lipová	274	5,01
Líšná	242	3,74
Nahošovice	164	2,94
Podolí	227	2,16
Přestavky	255	3,65
Radkova Lhota	184	2,1
Radkovy	168	2,53
Říkovice	479	3,85
Stará Ves	636	9,32
Turovice	221	3,63
Věžky	205	2,41
Vlkoš	715	8,95
Želatovice	569	4,42
CELKEM	10 984	110,12

*Pozn. za Olomoucký kraj

Zdroj: www.risy.cz, 2013

Název MAS (oficiální): MAS Partnerství Moštěnka, o.s.

Právní forma: Občanské sdružení

Vznik MAS: 2005

Počet obcí v regionu: celkem 47, z toho v Olomouckém kraji 22 **Počet obyvatel:** 10 984 (v Olomouckém kraji), **Rozloha:** 110,12 km²

Počet členů MAS celkem: 41 (v Olomouckém kraji)

- Soukromý sektor: 27
- Veřejný sektor: 14
- Neziskový sektor: -

Strategické dokumenty a základní činnost

Název integrované strategie: Integrovaná strategie rozvoje území „My a svět“

Priority ISRÚ

- 1) Rozvoj turistiky a služeb cestovního ruchu
- 2) Rozvoj života v obcích
- 3) Péče o krajinu a energetické zdroje
- 4) Podpora venkovského podnikání a zemědělství
- 5) Technická, dopravní a informační infrastruktura
- 6) Management rozvoje místního partnerství

Cíl ISRÚ - Motto: Otevřené partnerství pro rozvoj venkovských iniciativ v samotném středu Moravy, MAS-PM se chce stát bránou LEADERu do Olomouckého a Zlínského kraje. Podobně jako oba kraje vytváření společná region soudržnosti STŘEDNÍ MORAVA, spojením Mikroregionu Moštěnka a Mikroregionu Holešovsko do MAS je vytvořen předpoklad pro vzájemnou spolupráci venkovských obcí na pomezí obou krajů. MAS PM chce jako občanské sdružení aktivní prezentací na nejrůznějších fórech ukazovat cesty a vytvářet stezky mezi malými venkovskými obcemi obou krajů zezdola

Název Strategického plánu LEADER (dále jen SPL): Sedm statečných fiší pro Moštěnku

Hlavní téma/cíl SPL: Cílem MAS PM je zlepšení svěřeného území obcí v oblastech rozvoje turistiky a služeb v cestovním ruchu, rozvoje spolkového života v obcích, péče o krajinu a podpory venkovského podnikání a zemědělství, snahou MAS je také přispět ke zlepšení technické, dopravní, společenské a informační infrastruktury ve spolupráci s obcemi a svazky obcí, MAS hodlá ke své činnosti i působení jednotlivých partnerů využít zejména metodu LEADER, Program rozvoje venkova a operační programy ze strukturálních fondů EU, další mezinárodní, národní, krajské a jiné grantové programy

FICHE

- 1) Pohledné vesnice – krásnější region
- 2) Pestrý život u nás doma na venkově
- 3) Cesty k oživení místních tradic
- 4) Nové příležitosti podnikání a agroturistiky
- 5) Zemědělství hospodáři – uspořádaná krajina
- 6) Pravidla moštárny – sídla chuti

7) Krok za krokem po zelené

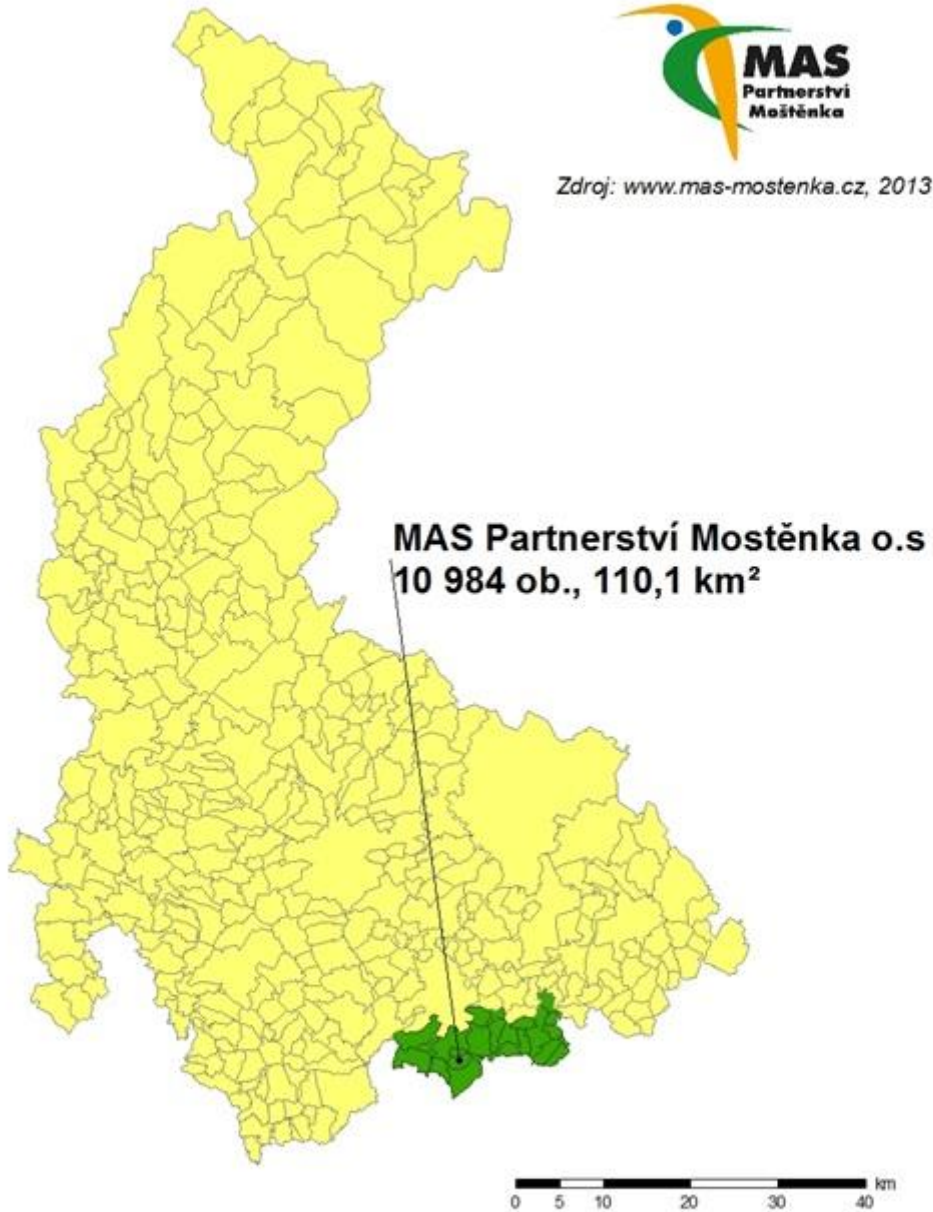
Spolupráce v regionu – Spolupráce s DSO MR Moštěnka a DSO MR Holešovsko na společných projektech rozvoje regionu MAS – PM založila servisní organizaci Středomoravská agentura rozvoje venkova, o.p.s. (SMARV), která zajišťuje dotační poradenství, přípravu, zpracování a řízení projektů obcí, podnikatelů a spolků z regionu z různých zdrojů

Spolupráce s MAS – MAS Společná cesta (JMK), MAS Nízký Jeseník (MSK), MAS Podhostýnska (ZK), MAS Střední Povltaví (JČ), MAS MALOHONT (SK), LGD Gorna Prosna (PL), MAS Střední Vsetínsko (ZK), MAS Moravská cesta, MAS Hříběcí hory (ZK)

Územní působnost MAS Partnerství Moštěnka o.s. v Olomouckém kraji

Zdroj: www.mas-mostenka.cz, 2013

Obr. 12 MAS Partnerství Moštěnka o.s.

5.3.3 MAS Horní Pomoraví

Zdroj: www.hornipomoravi.eu, 2014; Místní akční skupiny Olomouckého kraje, 2011, s. 12 – 17

Tab. 14 Rozloha a počet obyvatel obcí MAS Horní Pomoraví k 1. 1. 2013

Obec	Počet obyvatel	Rozloha (km ²)	Obec	Počet obyvatel	Rozloha (km ²)
Bohdíkov	1367	26,22	Lesnice	643	7,33
Bohuslavice	517	3,97	Leština	1265	5,24
Branná	295	14,56	Lukavice	896	11,21
Bratrušov	633	11,55	Malá Morava	528	68,33
Brníčko	650	8,49	Nemile	642	5,53
Bušín	409	8,59	Olšany	1120	6,48
Drozdov	343	13,69	Písařov	719	18,84
Dubicko	1064	7,83	Postřelmov	3245	9,55
Hanušovice	3304	36,82	Postřelmůvek	314	4,01
Horní Studénky	342	7,24	Rájec	503	4,91
Hoštejn	425	1,83	Rohle	669	18,56
Hrabová	610	8,11	Rovensko	789	7,43
Hynčina	192	25,44	Ruda nad Moravou	2579	24,98
Chromeč	580	5,48	Staré Město	1784	86,27
Jakubovice	207	7,9	Sudkov	1123	4,9
Janoušov	49	3,07	Svébohov	413	6,15
Jedlí	680	9,93	Šléglov	36	7,17
Jestřebí	610	8,69	Štítý	2059	29,91
Jindřichov	481	16,45	Vikantice	73	10,05
Kamenná	539	5,12	Vyšehoří	233	3,47
Kolšov	757	3,76	Zábřeh	13867	34,58
Kopřivná	267	11,86	Zborov	224	3,16
Kosov	323	5,47	Zvole	848	6,58
CELKEM	49 216	636,71			

Zdroj: www.risy.cz, 2013

Název MAS (oficiální): MAS Horní Pomoraví, o.p.s.

Právní forma: Obecně prospěšná společnost

Vznik MAS: 2006

Počet obcí v regionu: 46 **Počet obyvatel:** 49 216, **Rozloha:** 636,71 km²

Počet členů MAS celkem: 109

- Soukromý sektor: 50
- Neziskový sektor: 32
- Veřejný sektor: 27

Strategické dokumenty a základní činnost

Název integrované strategie: Integrovaná strategie rozvoje MAS Horní Pomoraví 2007 - 2013

Priority ISRÚ

- 1) Zkvalitnění dopravní a technické infrastruktury
- 2) Obnovitelné zdroje energie
- 3) Rozvoj turistiky, sportovních aktivit a dalších doprovodných aktivit
- 4) Podpora zemědělství a zpracování regionálních výrobků
- 5) Udržení obyvatel – zkvalitnění bydlení, rozvoj pracovních příležitostí, kvalitní život a kulturní vyžití
- 6) Péče o krajinu a kvalitní životní prostředí
- 7) Vytvoření a udržení efektivního systému partnerství
- 8) Podpora projektů spolupráce na území MAS Horní Pomoraví

Cíl ISRÚ

Posílení místního ekonomického prostředí a zhodnocení místní produkce

Název Strategického plánu LEADER (dále jen SPL): V harmonii s přírodou

Hlavní téma/cíl SPL

Konkurenceschopnost a vyvážený rozvoj regionu Mas Horní Pomoraví prostřednictvím podpory projektů vedoucích k diverzifikaci podnikatelských činností a zavedení regionálního značení produkce a služeb

FICHE

- 1) Regionální produkce - zdroj rozvoje regionu
- 2) Zakládání podniků a jejich rozvoj
- 3) Atraktivní venkov
- 4) Moderní venkov – kvalitní občanské vybavení a služby
- 5) Tradiční venkov – zachování kulturního dědictví regionu
- 6) Vzdělávání a informace

Spolupráce v regionu

Mikroregion Zábřežsko, Sdružení obcí Regionu Ruda, Pivovar Holba, Musical Park Hanušovice, Sdružení cestovního ruchu Jeseníky

Spolupráce s MAS:

MAS OS Žiar (SK), MAS Rozvoj Hornej Nitry (SK), MAS Horňácko a Ostrožsko(ZLK), MAS Šafrán (SK)

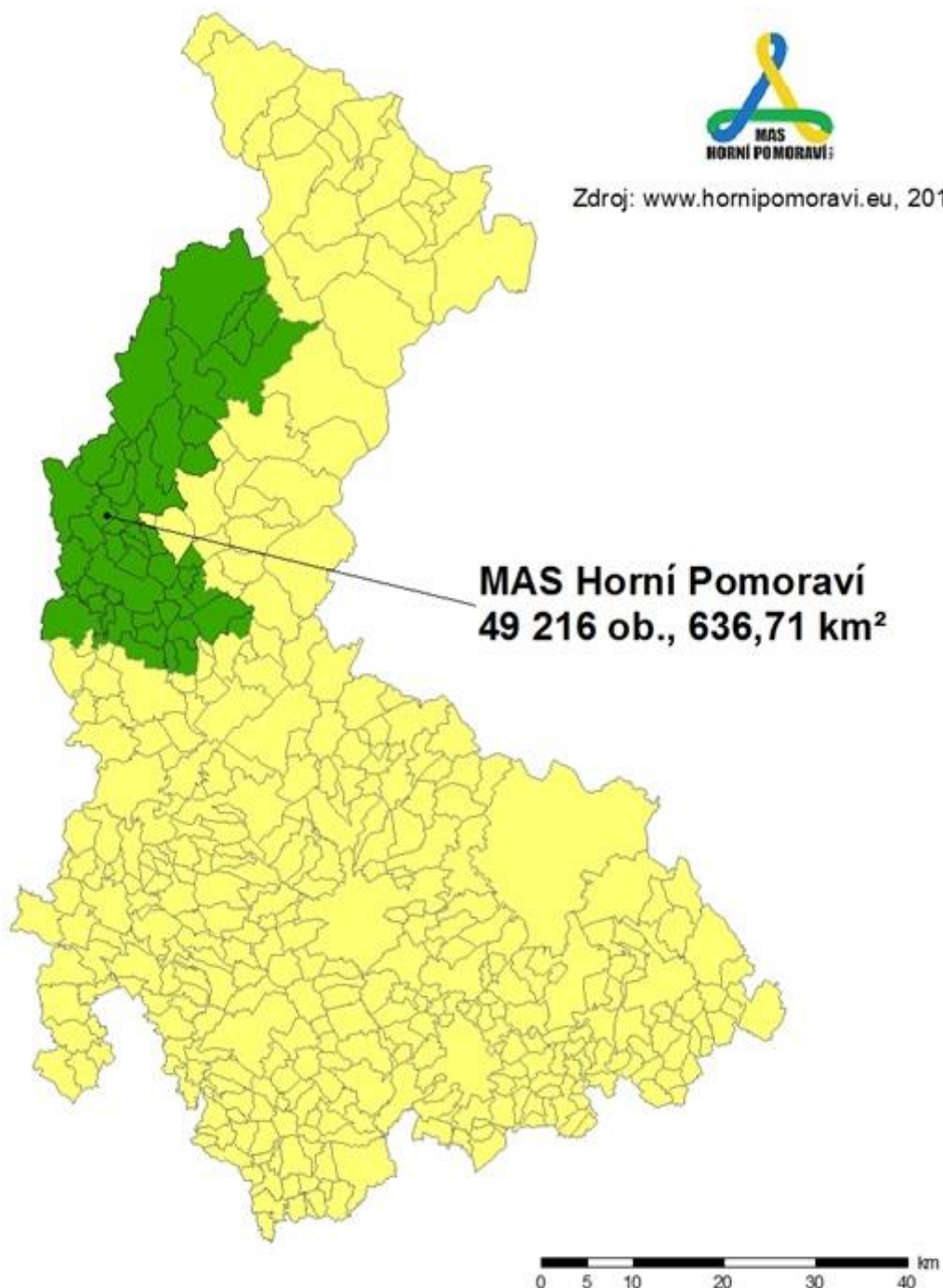
Členství v organizacích

Národní síť MAS ČR, Sdružení cestovního ruchu Jeseníky

Územní působnost MAS Horní Pomoraví o.p.s. v Olomouckém kraji

Zdroj: www.hornipomoravi.eu, 2013

Obr. 13 MAS Horní Pomoraví o.p.s.

5.3.4 MAS Uničovsko

Zdroj: *www.unicovsko.cz, 2014; Místní akční skupiny Olomouckého kraje, 2011, s. 63 - 66*

Tab. 15 Rozloha a počet obyvatel obcí MAS Uničovsko k 1. 1. 2013

Obec	Počet obyvatel	Rozloha (km ²)
Dlouhá Loučka	1967	26,61
Lipinka	213	2,49
Medlov	1580	31,31
Nová Hradečná	830	11,4
Paseka	1260	22,84
Šumvald	1714	20,99
Troubelice	1893	18,85
Uničov	11638	48,26
Újezd	1424	18,59
CELKEM	22519	201,34

Zdroj: *www.risy.cz, 2013*

Název MAS (oficiální): Uničovsko o.p.s.

Právní forma: Obecně prospěšná společnost

Vznik MAS: 2006

Počet obcí v regionu: 46 **Počet obyvatel:** 22 519, **Rozloha:** 201,34 km²

Počet členů MAS celkem: 21

- Soukromý sektor: 5
- Neziskový sektor: 7
- Veřejný sektor: 9

Strategické dokumenty a základní činnost

Název integrované strategie: integrovanou strategií rozvoje region nedisponuje, pouze Strategickým plánem LEADER

Priority ISRÚ: -

Cíl ISRÚ: -

Název Strategického plánu LEADER (dále jen SPL): Strategický plán LEADER Uničovsko 2007 - 2013

Hlavní téma/cíl SPL: Uničovsko může a chce být místem stabilních a kvalitních životních podmínek pro vlastní obyvatele, příležitostí pro zaměstnání a drobné podnikání s využitím

místních přírodních a kulturních zdrojů, volnočasové aktivity, sociální a zdravotní služby, sport i kulturu, může a chce být místem nového trvalého bydlení (trend vystěhovávání střední třídy z velkých měst do sousedních obcí s možností dojíždění, avšak s fungujícími místními službami), může a chce být místem krátkodobé rekreace pro obyvatele Olomouce i pro vzdálenější návštěvníky Olomoucka

FICHE

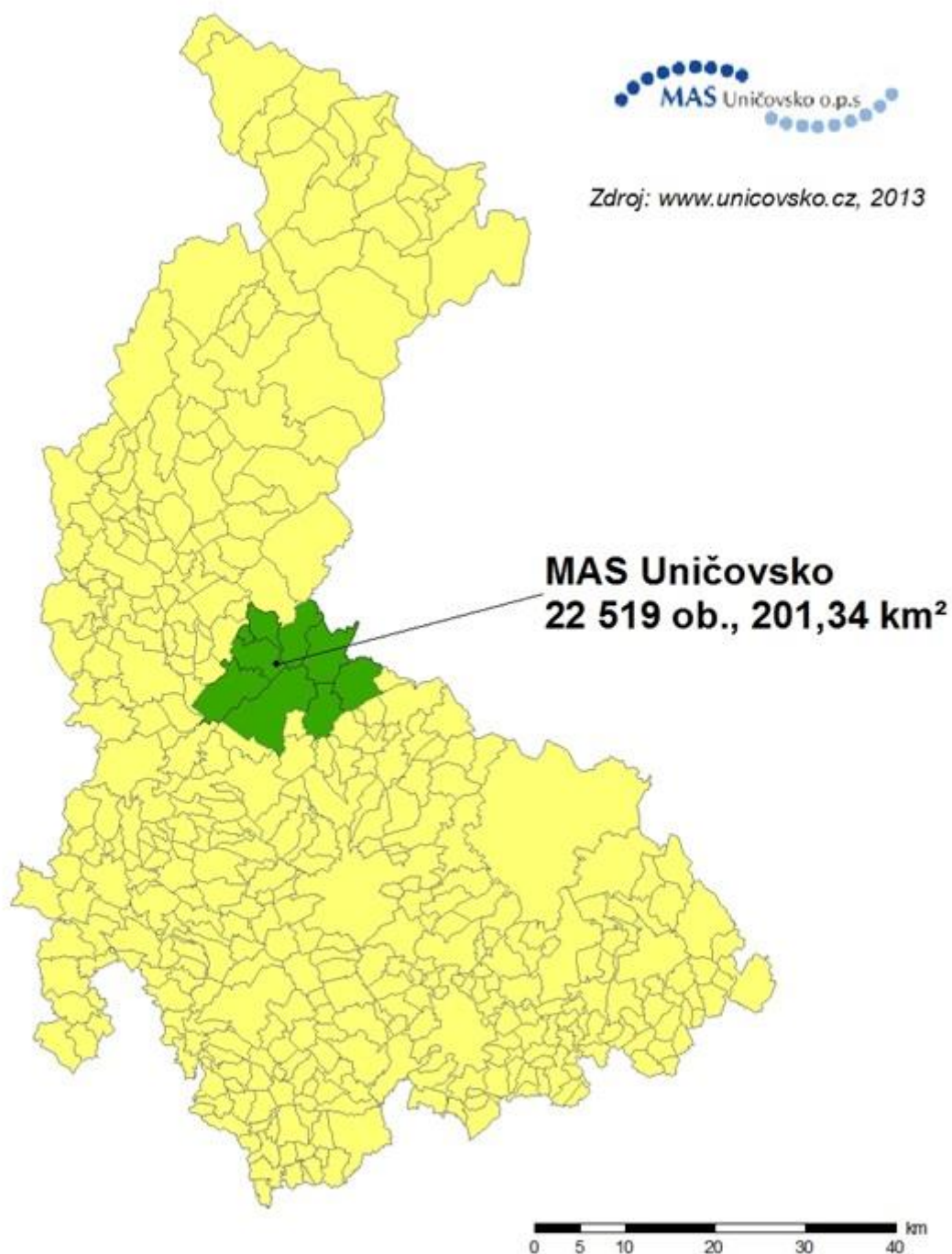
- 1) Podpora rozvoje zemědělských produktů
- 2) Podpora zakládání a rozvoje mikropodniků
- 3) Rozvoj cestovního ruchu
- 4) Zvýšení atraktivity venkova
- 5) Zkvalitnění občanské vybavenosti a služeb venkova
- 6) Ochrana a rozvoj kulturního dědictví

Spolupráce v regionu: -

Spolupráce s MAS: MAS Vladař

Členství v organizacích: Národní síť MAS ČR

Územní působnost MAS Uničovsko o.p.s. v Olomouckém kraji

Obr. 14 MAS Uničovsko o.p.s.

5.3.5 MAS Prostějov venkov

Zdroj: *www.maspvvenkov.cz, 2014; Místní akční skupiny Olomouckého kraje, 2011, s. 46 – 52*

Tab. 16 Rozloha a počet obyvatel obcí MAS Prostějov venkov k 1. 1. 2013

Obec	Počet obyvatel	Rozloha (km ²)	Obec	Počet obyvatel	Rozloha (km ²)
Alojzov	232	4,6	Mostkovice	1 541	8,3
Bedihošť	1 032	6,5	Myslejovice	685	6,9
Biskupice	310	4,1	Ohrozim	485	6,3
Bystročice	729	8,0	Plumlov	2 407	1,2
Čehovice	505	7,1	Prostějovičky	278	3,0
Čelčice	538	4,9	Seloutky	501	7,2
Dětkovice	538	5,3	Skalka	254	1,7
Hrdibořice	214	3,8	Stínava	156	4,5
Hrubčice	803	8,3	Určice	1 369	1,1
Klenovice na Hané	829	8,0	Vícov	481	6,0
Klopotovice	273	5,3	Vrbátky	1 691	1,3
Kralice na Hané	1 488	1,3	Výšovice	503	5,9
Krumsín	593	5,8			
CELKEM	18 435	127			

Zdroj: *www.risy.cz, 2013*

Název MAS (oficiální): Prostějov venkov o.p.s.

Právní forma: Obecně prospěšná společnost

Vznik MAS: 2006

Počet obcí v regionu: 25 (z toho 1 městys – Kralice na Hané a 1 město Plumlov)

Počet obyvatel: 18 435, **Rozloha:** 127 km²

Počet členů MAS celkem: 63

- Soukromý sektor: 35
- Neziskový sektor: 6
- Veřejný sektor: 22

Strategické dokumenty a základní činnost

Název integrované strategie: Strategie rozvoje území

Priority ISRÚ

1) Rozvoj malého a středního podnikání

- 2) životní prostředí
- 3) Infrastruktura pro místní podnikání
- 4) Kvalita pracovních sil
- 5) Rozvoj cestovního ruchu
- 6) Spolupráce (s ostatními subjekty)

Cíl ISRÚ: Podpora malého a středního podnikání, zlepšení kvality životního prostředí, rozvoj venkova, vytvoření kvalitních podmínek pro obyvatele a život v obci, rozvoj technické a dopravní infrastruktury, rozvoj cestovního ruchu a volnočasových aktivit

Název Strategického plánu LEADER (dále jen SPL): Strategický plán LEADER region Prostějov venkov 2007 - 2013

Hlavní téma/cíl SPL:

1) Zlepšení konkurenceschopnosti zemědělství – V hanáckém regionu je asi pochopitelný a zřejmý zájem využívat ideální podmínky pro zemědělské podnikání. S tím souvisí péče o krajinný ráz a přírodní bohatství, které patří mezi devizy regionu Prostějov venkov. Uchování a údržba krajinného rázu je zabezpečena především ze strany zemědělců. Podpora do oblasti zemědělství bude směřovat k modernizaci zemědělských podniků s cílem nejen jejich stabilizace, ale i utváření podmínek pro investice a rozvoj.

2) Kvalita života na venkově – Téma zahrnuje celou škálu souvisejících aktivit jako podpora rozvoje podnikání a zvyšování zaměstnanosti, diverzifikace nezemědělských aktivit, pokračující zlepšování stavu životního prostředí, zlepšování technické, dopravní infrastruktury a vzhledu obcí, rozvoj lidských zdrojů a společenského, kulturního i sportovního života v obcích, šetrné využívání přírodních zdrojů a zhodnocování kulturního dědictví regionu. Dalším cílem je rovněž využít podmínek a stávajícího zájmu a přilákat do regionu nové lidi, kteří sebou přinesou nové myšlenky a náměty na rozvoj.

FICHE

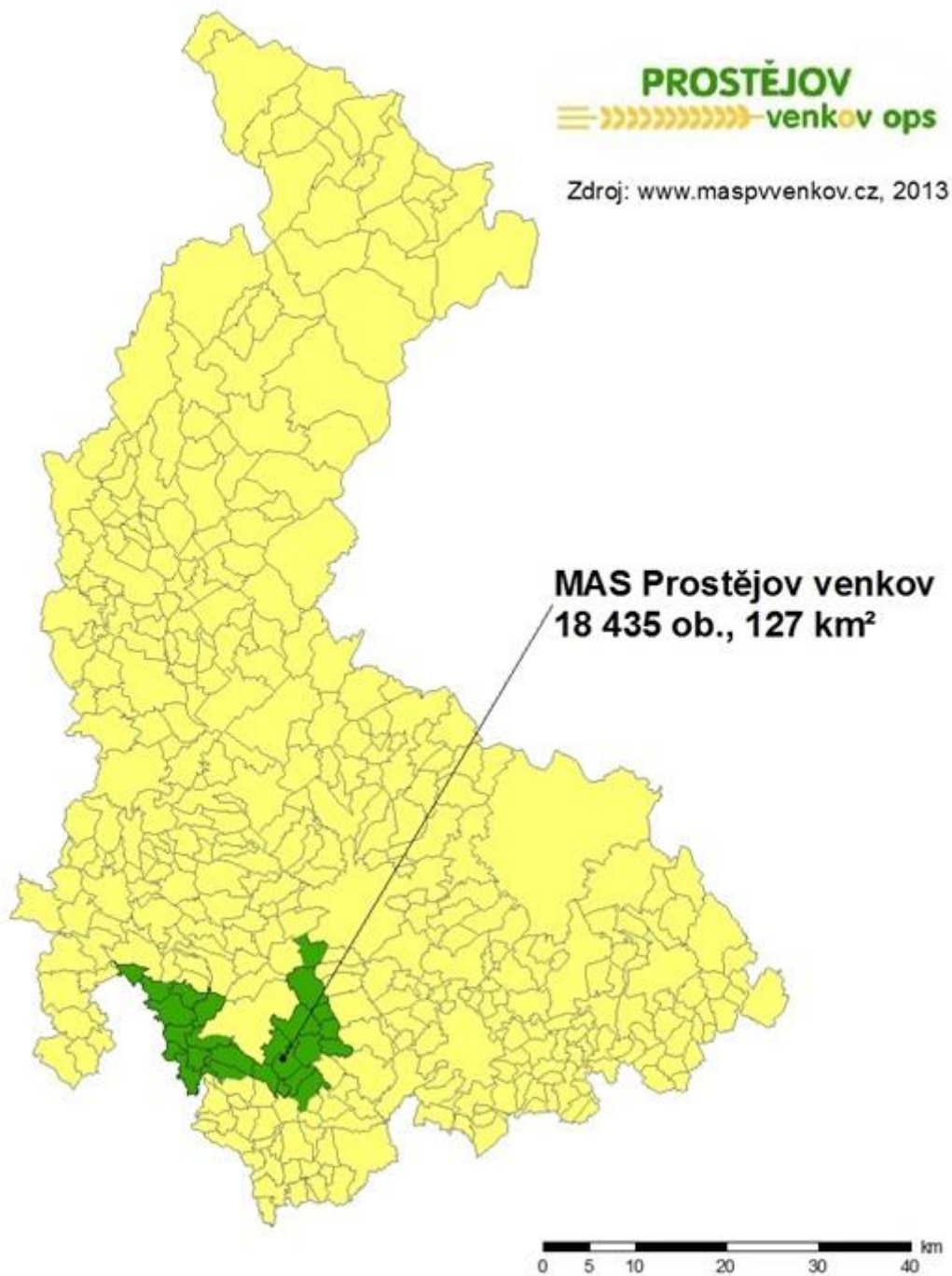
- 1) Modernizace zemědělských podniků
- 2) Podpora nezemědělského podnikání
- 3) Péče o infrastrukturu a zeleň
- 4) Občanské vybavení a služby
- 5) Kulturní dědictví
- 6) Cestovní ruch
- 7) Podpora drobného podnikání

Spolupráce v regionu: Svazek obcí Prostějov – venkov, Mikroregion Plumlovsko

Spolupráce s MAS: MAS Region HANÁ, MAS Na cestě k prosperitě

Členství v organizacích: Národní síť MAS ČR, spolupráce s AZV Prostějov

Územní působnost MAS Prostějov venkov o.p.s. v Olomouckém kraji

Obr. 15 MAS Prostějov venkov o.p.s.

5.3.6 MAS Moravská cesta (Litovelsko – Pomoraví)

Zdroj: www.moravska-cesta.cz, 2014; Místní akční skupiny Olomouckého kraje, 2011, s. 26 – 30

Tab. 17 Rozloha a počet obyvatel obcí MAS Prostějov venkov k 1. 1. 2013

Obec	Počet obyvatel	Rozloha (km ²)	Obec	Počet obyvatel	Rozloha (km ²)
Bouzov	1529	42,3	Mladeč	771	12,1
Červenka	1436	11,3	Náklo	1513	11,5
Dubčany	2484	24,5	Pňovice	888	16,4
Haňovice	451	2,8	Příkazy	1267	14,0
Horka nad Moravou	2342	11,9	Skrbeň	1203	7,9
Cholina	757	9,0	Slavětín	200	4,9
Křelov-Břuchotín	1636	7,9	Strukov	142	0,5
Liboš	619	4,3	Střeň	602	5,8
Litovel	9874	46,4	Štěpánov	3412	26,8
Luká	810	14,8	Vilémov	454	8,6
Měrotín	272	2,1	Žerotín	433	7,9
CELKEM	33 095	293,6			

Zdroj: www.risy.cz, 2013

Název MAS (oficiální): Moravská cesta (Litovelsko-Pomoraví), o.s.

Právní forma: Občanské sdružení

Vznik MAS: 2006

Počet obcí v regionu: 22

Počet obyvatel: 33 095 **Rozloha:** 293,6 km²

Počet členů MAS celkem: 52

- Soukromý sektor: 12
- Neziskový sektor: 15
- Veřejný sektor: 25

Strategické dokumenty a základní činnost

Název integrované strategie: Integrovaná strategie rozvoje území „Hanáci ke zdraví a prosperitě“

Priority ISRÚ:

- 1) Budování zázemí pro rozvoj cestovního ruchu v regionu
- 2) Zlepšení občanské vybavenosti a obnova místních památek

- 3) Zkvalitňování životního prostředí v regionu
- 4) Úpravy veřejných prostranství a obnova zeleně v obcích
- 5) Rozvoj společenského života v regionu
- 6) Rekonstrukce školských zařízení a sportovišť
- 7) Zlepšení dopravní a technické infrastruktury v regionu
- 8) Zlepšení vodohospodářské infrastruktury v obcích
- 9) Rozvoj podnikání a zemědělství v regionu
- 10) Rozvoj spolupráce a řízení místního partnerství

Cíl ISRÚ: Nové aktivity a inovace rozvíjejí tradice na Hané

Moravská cesta je region s vysokým turistickým potenciálem a kvalitní infrastrukturou cestovního ruchu, sítí cyklotras a cyklostezek a obnovených historických památek. Spolupracujeme s jednotlivými obcemi, podnikateli a neziskovými organizacemi na svém rozvoji a využíváme zkušeností ostatních regionů v ČR i v zahraničí. Region je místem, kde se cítíme doma a kde jsou zajištěny základní životní podmínky a služby, opravené komunikace a další infrastruktura. V obcích je kvalitní zázemí pro činnost místních spolků, které nabízejí kulturní, sportovní a společenské akce, přehlídky a festivaly pro celý region. Snažíme se zlepšovat vzhled obcí i krajiny. Usilujeme o udržení a návrat mladých lidí na vesnici a o důstojný i aktivní život seniorů. Podporujeme kvalitní sociální a zdravotní služby i rozvoj školství ve vesnicích, které budou konkurenceschopné. Region je místem s dobrými podmínkami pro podnikání, které respektuje životní prostředí a zemědělství šetrné ke krajině.

Název Strategického plánu LEADER (dále jen SPL): „Hanáci se rozkévale...včel ovidíte“

Hlavní téma/cíl SPL:

Cílem místní akční skupiny Moravská cesta je zlepšení svěřeného území v oblastech rozvoje turistiky a služeb cestovního ruchu, rozvoje spolkového života v obcích, péče o krajinu a podpory venkovského podnikání a zemědělství. Snahou MAS je také přispět ke zlepšení technické, dopravní, společenské a informační infrastruktury ve spolupráci s obcemi a svazky obcí (mikroregiony).

FICHE

- 1) Kvalitnější život v našich obcích
- 2) Na venkově se bude žít lépe
- 3) Od Bouzova vítr věje...v Pomoraví se něco děje
- 4) Cesta k oživení Litovelska a Pomoraví

5) Budoucnost regionu je v našich tradicích

6) Rozvíjíme řemesla a živnosti

Spolupráce v regionu: Spolupráce s DSO MR Litovelsko na společných projektech rozvoje regionu, spolupráce se Středomoravskou agenturou rozvoje venkova o.p.s. (SMARV), která zajišťuje dotační poradenství, přípravu, zpracování a řízení projektů obcí, podnikatelů a spolků z regionu z různých zdrojů

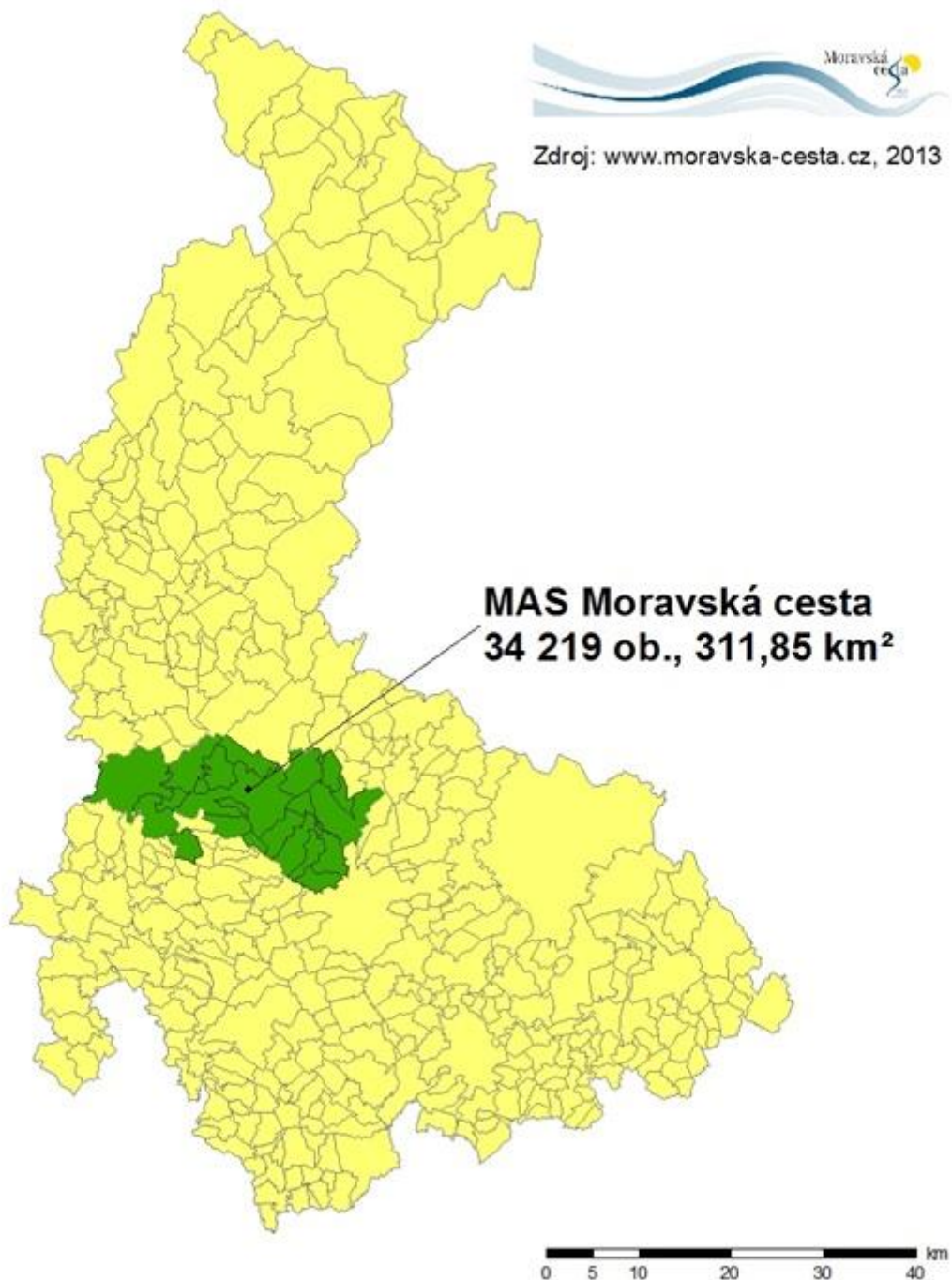
Spolupráce s MAS: Spolupráce s MAS Moravský kras (JMK) a MAS Region Poodří (MSK), MAS Partnerství Moštěnka (OLK), MAS Podhostýnska (ZK), MAS Malohont (SK)

Členství v organizacích: NS MAS ČR, KS NS MAS v Olomouckém kraji, ARZ

Územní působnost MAS Moravská cesta o.s. v Olomouckém kraji

Zdroj: www.moravska-cesta.cz, 2013

Obr. 16 MAS Moravská cesta o.s.

5.3.7 MAS Na cestě k prosperitě

Zdroj: www.masnaceste.cz, 2014; *Místní akční skupiny Olomouckého kraje, 2011, s. 31 – 35*

Tab. 18 Rozloha a počet obyvatel obcí MAS Na cestě k prosperitě k 1. 1. 2013

Obec	Počet obyvatel	Rozloha (km ²)	Obec	Počet obyvatel	Rozloha (km ²)
Brodek u Prostějova	1531	6,11	Pavlovice u Kojetína	303	5,22
Dobrochov	322	2,53	Pivín	713	6,93
Dobromilice	870	7,97	Srbce	82	1,59
Doloplazy	1356	8,04	Tištín	508	8,26
Dřevnovice	480	3,8	Tvorovice	307	3,71
Hradčany-Kobeřice	449	6,91	Víceměřice	592	3,36
Hruška	247	4,48	Vincencov	120	1,17
Koválovice-Osičany	291	4,43	Vitčice	171	4,59
Mořice	501	4,51	Vranovice-Kelčice	615	7,88
Němčice nad Hanou	1999	12,06	Vrchoslavice	611	3,36
Nezamyslice	1469	7,35	Vřesovice	497	6,19
Ondratice	347	3,2	Želeč	551	8,09
Otaslavice	1286	7,7			
CELKEM	16218	139,44			

Zdroj: www.risy.cz, 2013

Název MAS (oficiální): Na cestě k prosperitě, o.s.

Právní forma: Občanské sdružení

Vznik MAS: 2006

Počet obcí v regionu: 25 (v rámci Olomouckého kraje; obce Březina, Podivice, Drysice, Pustiměř, Zelená Hora – Jihomoravský kraj)

Počet obyvatel: 16 218 **Rozloha:** 139,44 km²

Počet členů MAS celkem: 84

- Soukromý sektor: 13
- Neziskový sektor: 39
- Veřejný sektor: 32

Strategické dokumenty a základní činnost

Název integrované strategie: -

Priority ISRÚ: -

Cíl ISRÚ: -

Název Strategického plánu LEADER (dále jen SPL): Abe se nám dobře žilo a abe nám spolem dobře belo

Hlavní téma/cíl SPL:

- 1) Vytváření podmínek pro rozvoj sociálních a ekonomických aktivit obyvatel obcí a regionu
- 2) Uchování přírodního a kulturního dědictví regionu a jeho využití pro zlepšování životních podmínek obyvatel regionu

FICHE

- 1) Modernizace zemědělských podniků
- 2) Rozvoj podnikání na venkově
- 3) Podpora služeb cestovního ruchu
- 4) Památky a kulturní dědictví
- 5) Veřejná prostranství
- 6) Sociální infrastruktura

Spolupráce v regionu: Spolupráce s MRG Němčicko, MRG Předina, MRG Melicko, MRG Střední Haná na společných projektech a akcích sportovního a kulturního zaměření

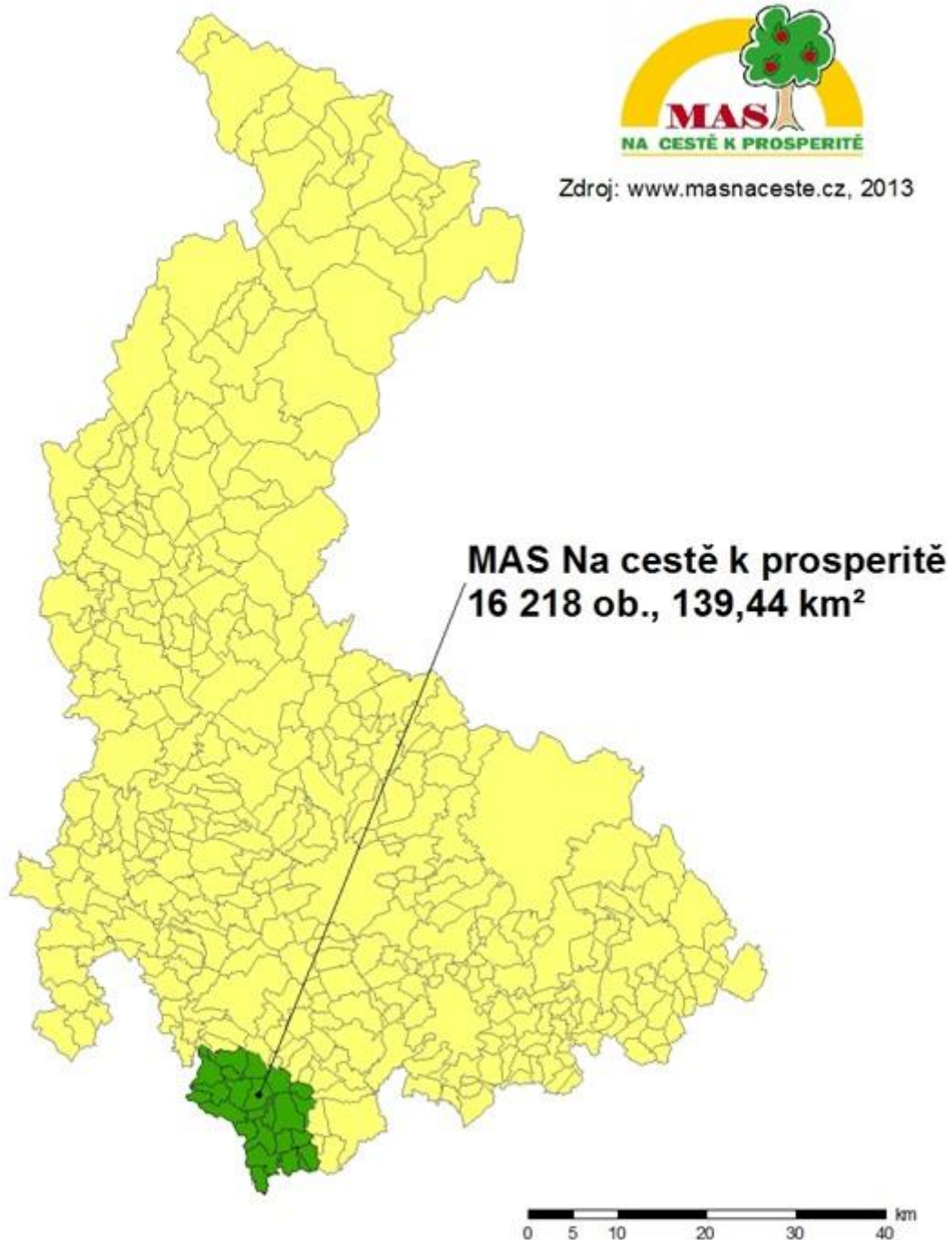
Spolupráce s MAS: MAS Společná cesta (JMK), MAS Hříběcí hory (ZLK), MAS rozvojové partnerství Regionu Hranicko (OLK), MAS Mohelnicko (OLK), MAS OPRV (OLK), MAS Střední Haná (OLK)

Členství v organizacích: NS MAS ČR

Územní působnost MAS Na cestě k prosperitě o.s. v Olomouckém kraji

Zdroj: www.masnaceste.cz, 2013

Obr. 17 MAS Na cestě k prosperitě o.s.

5.3.8 MAS Šumperský venkov

Zdroj: www.sumperskyvenkov.cz, 2014; *Místní akční skupiny Olomouckého kraje, 2011, s. 59 - 62*

Tab. 19 Rozloha a počet obyvatel obcí MAS Šumperský venkov k 1. 1. 2013

Obec	Počet obyvatel	Rozloha (km ²)
Bludov	3117	16,68
Dlouhomilov	473	10,43
Dolní Studénky	1294	8,53
Hraběšice	146	8,23
Hrabišín	854	13,84
Libina	3463	27,26
Loučná nad Desnou	1716	94,29
Nový Malín	3326	27,32
Oskava	1374	59,47
Rapotín	3230	14,04
Rejchartice	192	6,8
Sobotín	1213	31,91
Velké Losiny	2686	46,5
Vernířovice	198	33,3
Vikýřovice	2340	11,75
CELKEM	25 622	410,35

Zdroj: www.risy.cz, 2013

Název MAS (oficiální): Místní akční skupina Šumperský venkov

Právní forma: Občanské sdružení

Vznik MAS: 2006

Počet obcí v regionu: 25 (v rámci Olomouckého kraje; obce Březina, Podivice, Drysice, Pustiměř, Zelená Hora – Jihomoravský kraj)

Počet obyvatel: 25 622 **Rozloha:** 410,35 km²

Počet členů MAS celkem: 37

- Soukromý sektor: 11
- Neziskový sektor: 10
- Veřejný sektor: 16

Strategické dokumenty a základní činnost

Název integrované strategie: -

Priority ISRÚ: -

Cíl ISRÚ: -

Název Strategického plánu LEADER (dále jen SPL): Z lázní do lesů a hor, to je náš krásný region

Hlavní téma/cíl SPL:

Prezentace regionu jako „vstupní brány Jeseníků“, ideálního místa pro rekreaci, kde lze nalézt nedotčenou přírodu, sportovní i kulturní vyžití, množství pamětihodností i relaxaci ve vyhlášených lázních. Živé, nikoliv „spící“ obce, tj. obce, ve kterých lidé všech generací žijí, pracují a angažují se, nikoliv pouze bydlí.

- 1) Prezentace regionu jako „vstupní brány Jeseníků“
- 2) živé, nikoliv „spící“ obce
- 3) Zlepšení situace na trhu práce, tvorba nových pracovních míst
- 4) Zachování přírodní krajiny, ekologizace, využívání alternativních zdrojů energie
- 5) Rozvoj a podpora volnočasových aktivit
- 6) Stálé a kvalitní obhospodařování lesů
- 7) MAS – zdroj informací a pomoci obyvatelům regionu

FICHE

- 1) Vítá Vás vstupní brána Jeseníků 1
- 2) Vítá Vás vstupní brána Jeseníků 2
- 3) Náš region – příjemné místo k životu
- 4) Lesů ráj
- 5) Doklady minulosti
- 6) Podpora podnikání
- 7) Živý venkov

Spolupráce v regionu: Obnova kulturního dědictví údolí Desné, o.s.

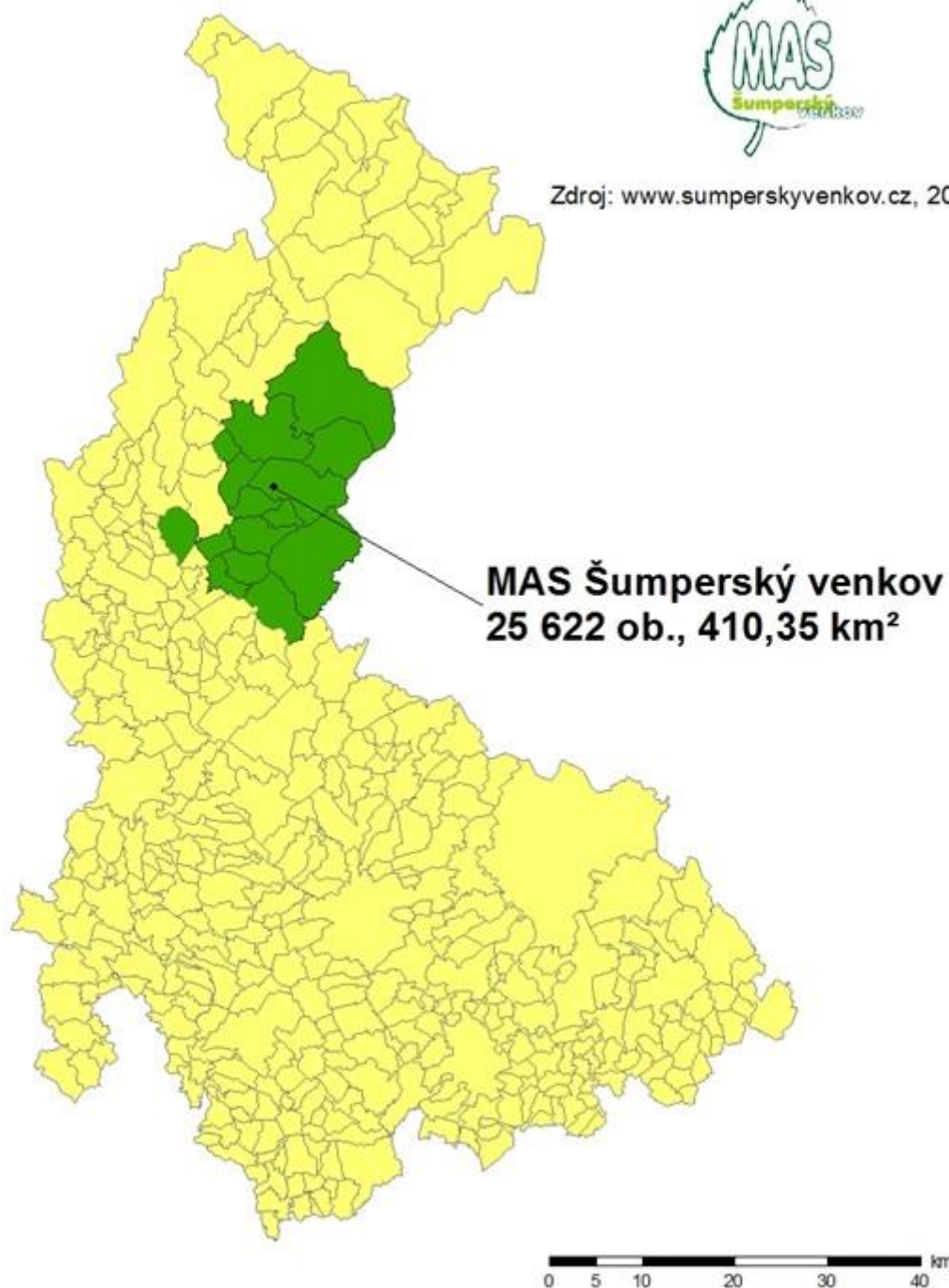
Spolupráce s MAS: MAS Vincenze Priessnitze pro Jesenicko, MAS Horní Pomoraví, MAS Rýmařovsko (MSK), MAS Hrubý Jeseník (MSK), MAS Šluknovsko (ULK)

Členství v organizacích: -

Územní působnost MAS Šumperský venkov o.s. v Olomouckém kraji

Zdroj: www.sumperskyvenkov.cz, 2013

Obr. 18 MAS Šumperský venkov o.s.

5.3.9 MAS Region HANÁ

Zdroj: www.regionhana.cz, 2014; *Místní akční skupiny Olomouckého kraje, 2011, s. 53 – 58*

Tab. 20 Rozloha a počet obyvatel obcí MAS Region HANÁ k 1. 1. 2013

Obec	Počet obyvatel	Rozloha (km ²)	Obec	Počet obyvatel	Rozloha (km ²)
Bílovice – Lutotín	514	6,87	Lutín	3249	8,2
Bílsko	224	3,73	Náměšť na Hané	2024	18,65
Bohuslavice	446	4,85	Ochoz	190	3,3
Březsko	213	4,04	Olbramice	290	3,05
Budětsko	434	5,8	Olšany u Prostějova	1685	11,04
Čechy pod Kosířem	1070	9,18	Pěňčín	764	5,32
Čelechovice na Hané	1277	7,27	Polomí	149	2,9
Drahanovice	1685	13,53	Ptení	1090	18,52
Dzbel	259	7,44	Raková u Konice	201	4,2
Hačky	102	2,68	Rakůvka	104	2,88
Hlučov	352	5,37	Senice na Hané	1814	19,25
Hněvotín	1672	11,73	Senička	346	5,69
Hvozd	646	12,37	Skřípov	343	11,08
Jesenec	276	4,81	Slatinice	1537	7,78
Kladky	364	13,11	Slatinky	577	8,03
Konice	2840	24,45	Smržice	1669	12,55
Laškov	577	12,87	Stařechovice	554	6,6
Lešany	386	5,5	Stražisko	434	3,56
Lipová	736	12,18	Suchdol	629	6,68
Loučany	641	4,98	Těšetice	1337	12,48
Loučka	206	6,2	Ústín	400	4,4
Luběnice	449	2,76	Zdětín	313	5,33
Ludmírov	569	15,03			
CELKEM	35 637	378,24			

Zdroj: www.risy.cz, 2013

Název MAS (oficiální): Region HANÁ, o.s.

Právní forma: Občanské sdružení

Vznik MAS: 2004

Počet obcí v regionu: 45

Počet obyvatel: 35 637 **Rozloha:** 378,24 km²

Počet členů MAS celkem: 144

- Soukromý sektor 39

- Neziskový sektor 16
- Veřejný sektor 45 + 45 obcí

Strategické dokumenty a základní činnost

Název integrované strategie: Strategie Regionu HANÁ

Priority ISRÚ:

- 1) Technická infrastruktura
- 2) Dopravní infrastruktura a obslužnost
- 3) Podpora podnikatelských aktivit, ekonomický rozvoj
- 4) životní prostředí
- 5) Volný čas, kvalita života
- 6) Rozvoj cestovního ruchu

Cíl ISRÚ: Zlepšení kvality života v území Regionu HANÁ

Název Strategického plánu LEADER (dále jen SPL): Strategický plán LEADER Region HANÁ

Hlavní téma/cíl SPL:

- 1) Trvale udržitelný život na venkově
- 2) Podpora zemědělského podnikání při zachování tradičního rázu krajiny

FICHE

- 1) Rozvoj zemědělských podniků
- 2) Přidávání hodnoty zemědělským a potravinářským produktům
- 3) Obnova a rozvoj vesnic, infrastruktury
- 4) Rozvoj obcí, občanská infrastruktura a služby
- 5) Kulturní dědictví
- 6) Podpora cestovního ruchu – podnikatelské projekty
- 7) Cestovní ruch – nekomerční aktivity a kulturní dědictví
- 8) Podpora podnikání v regionu

Spolupráce v regionu: Termál (Slovensko), Szczytna (Polsko), Fundacja KWS Ladek (Polsko), škola obnovy venkova Olomouckého kraje

Spolupráce s MAS: MAS Bystřička, MAS Prostějov venkov, MAS SPLAV (HK), MAS Požitavie – Širočina (SK)

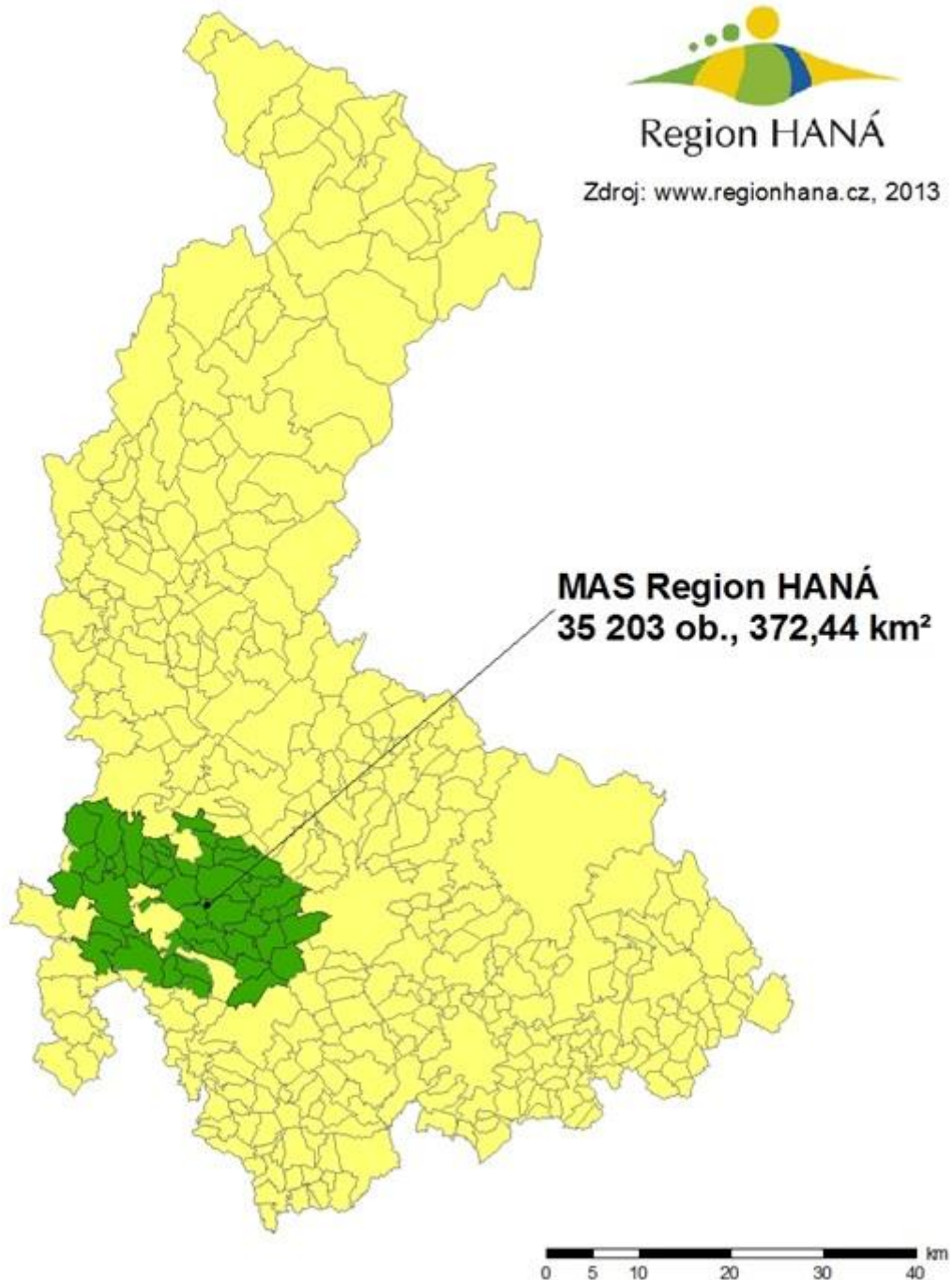
Členství v organizacích: NS MAS ČR

Územní působnost MAS Region HANÁ o.s. v Olomouckém kraji

Region HANÁ

Zdroj: www.regionhana.cz, 2013

Obr. 19 MAS Region HANÁ o.s.

5.3.10 MAS Moravská brána

Zdroj: www.maszahoribecva.cz, 2014; *Místní akční skupiny Olomouckého kraje, 2011, s. 67 – 72*

Tab. 21 Rozloha a počet obyvatel obcí MAS Region HANÁ k 1. 1. 2013

Obec	Počet obyvatel	Rozloha (km ²)	Obec	Počet obyvatel	Rozloha (km ²)
Bohuslávky	329	2,89	Osek nad Bečvou	1216	13,03
Buk	358	3,78	Pavlovice u Přerova	704	8,15
Dolní Nětčice	271	4,2	Prosenice	855	6,25
Dolní Újezd	1213	7,92	Radotín	177	2,64
Grymov	166	1,04	Radslavice	1127	7,02
Hlinsko	218	5,02	Radvanice	287	2,91
Horní Nětčice	230	4,54	Sobíšky	149	2,92
Hradčany	275	5,33	Soběchleby	601	6,64
Jezernice	662	9,28	Sušice	327	4,85
Kladníky	171	3,46	Šišma	200	4,36
Lazníčky	202	2,94	Tučín	438	4,87
Lazníky	534	3,03	Týn nad Bečvou	840	12
Lhota	325	3,23	Veselíčko	886	13,16
Lipník nad Bečvou	8240	30,59	Výkleky	282	3,39
Oldřichov	136	0,95	Zábeštní Lhota	162	1,46
Oprostovice	93	2,67	Žakovice	219	5,6
CELKEM	21893	190,12			

Zdroj: www.risy.cz, 2013

Název MAS (oficiální): MAS Moravská brána, o.s.

Právní forma: Občanské sdružení

Vznik MAS: 2005

Počet obcí v regionu: 32

Počet obyvatel: 21 893 **Rozloha:** 190,12 km²

Počet členů MAS celkem: 77

- Soukromý sektor 10
- Neziskový sektor 36
- Veřejný sektor 31

Strategické dokumenty a základní činnost

Název integrované strategie: Integrovaná strategie území MAS Moravská brána

Priority ISRÚ: -

Cíl ISRÚ:

- 1) Vytvořit stabilní konkurenceschopné podnikání a ekonomickou úroveň regionu MAS Moravská brána prostřednictvím posilování místní produkce, diverzifikace zemědělství, zaváděním nových technologií, služeb a oborů
- 2) Vytvořit z regionu MAS Moravská brána vyhledávanou turistickou destinací cestovního ruchu s využitím turistického potenciálu regionu, s bohatou nabídkou aktivit a kvalitních služeb v oblasti cestovního ruchu
- 3) Zkvalitnit život na venkově zlepšením vybavenosti obcí, zachováním kulturního a přírodního dědictví a nabídkou bohatého kulturního a společenského života
- 4) Zabezpečit rozvoj lidských zdrojů prostřednictvím vzdělávání, sociální integrace a rozvojem regionální a mezinárodní spolupráce

Název Strategického plánu LEADER (dále jen SPL): Strategický plán LEADER na období 2008 – 2013

Hlavní téma/cíl SPL:

- Priorita 1) Rozvoj podnikání v regionu MAS Moravská brána
Priorita 2) Rozvoj cestovního ruchu v regionu MAS Moravská brána
Priorita 3) Kvalita života na území MAS Moravská brána
Priorita 4) Rozvoj lidských zdrojů, partnerství a spolupráce

FICHE

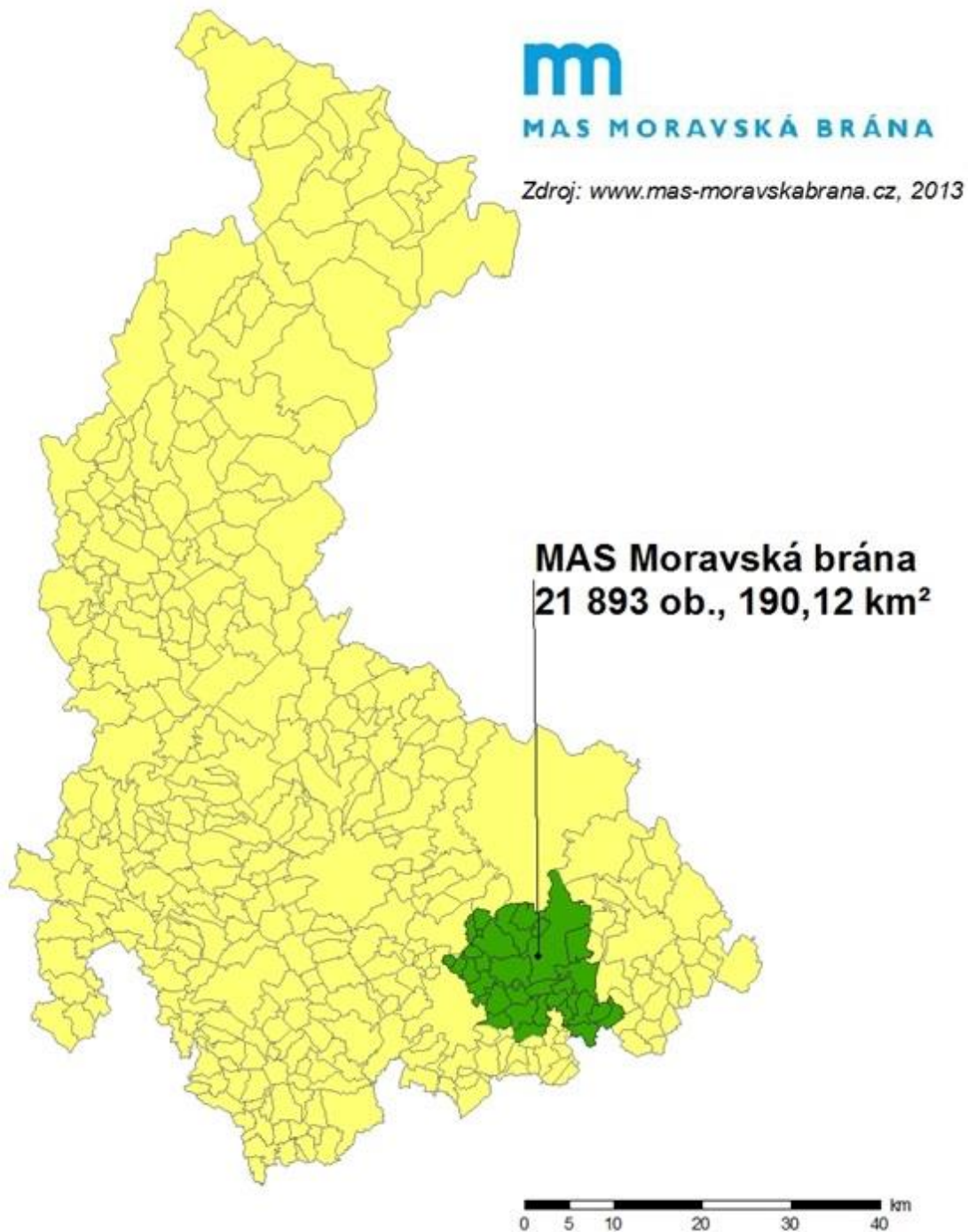
- 1) Modernizace zemědělských podniků
- 2) Podpora zakládání a rozvoje mikropodniků
- 3) Investice do lesů – Lesnická technika
- 4) Obnova a rozvoj vesnic – Veřejná prostranství
- 5) Občanské vybavení a služby
- 6) Náš tradiční venkov – Kulturní dědictví

Spolupráce v regionu: Spolupráce s DSO Mikroregionem Záhoří – Helfštýn a DSO Mikroregionem Pobečví na společných projektech rozvoje regionu

Spolupráce s MAS: MAS Podhostýnska (ZLK), MAS OPRV (OLK), MAS Za humnama (JMK), MAS Partnerství venkova (JMK)

Členství v organizacích: NS MAS ČR, KS NS MAS v Olomouckém kraji, spolupráce s CSV OK

Územní působnost MAS Moravská brána o.s. v Olomouckém kraji

Obr. 20 MAS Moravská brána o.s.

5.3.11 MAS Střední Haná

Zdroj: www.masstrednihana.cz, 2014; Strategický plán LEADER Mas Střední HANÁ, 2012

Tab. 22 Rozloha a počet obyvatel obcí MAS Region HANÁ (k 1. 1. 2013)

Obec	Počet obyvatel	Rozloha (km ²)
Ivaň	500	7,3
Kojetín	6330	31,09
Křenovice	429	9,04
Lobodice	730	7,19
Měrovice nad Hanou	679	7,92
Obědkovice	278	2,59
Oplocany	328	5,45
Polkovice	518	7,06
Stříbrnice	269	2,27
Tovačov	2499	22,77
Troubky	2102	21,13
Uhřičice	580	9,25
CELKEM	15242	133,06

Zdroj: www.risy.cz, 2013

Název MAS (oficiální): MAS Střední Haná, o.p.s.

Právní forma: Obecně prospěšná společnost

Vznik MAS: 2006

Počet obcí v regionu: celkem 13 (z toho 12 v Olomouckém kraji, 1 ve Zlínském)

Počet obyvatel: 15 242 **Rozloha:** 133,06 km²

Počet členů MAS celkem:

- Soukromý sektor
- Neziskové organizace
- Veřejný sektor

Strategické dokumenty a základní činnost

Název integrované strategie: Integrovaná strategie území MAS Střední Haná

Priority ISRÚ:

- 1) Technická infrastruktura
- 2) Dopravní infrastruktura a obslužnost
- 3) Podpora podnikatelských aktivit, ekonomický rozvoj
- 4) životní prostředí

- 5) Volný čas, kvalita života, podpora znevýhodněných skupin obyvatel
- 6) Rozvoj cestovního ruchu
- 7) Nezařazené další aktivity

Cíl ISRÚ: ISRÚ si neklade žádný globální cíl, pomocí analýzy statistických dat a jejich vyhodnocení formou SWOT definuje pouze prioritní oblasti rozvoje regionu

Název Strategického plánu LEADER (dále jen SPL): Strategický plán LEADER Střední Haná, o.p.s., 2007 - 2013

Hlavní téma/cíl SPL:

- 1) Trvale udržitelný rozvoj na venkově
- 2) Podpora zemědělského podnikání při zachování tradičního rázu krajiny

FICHE

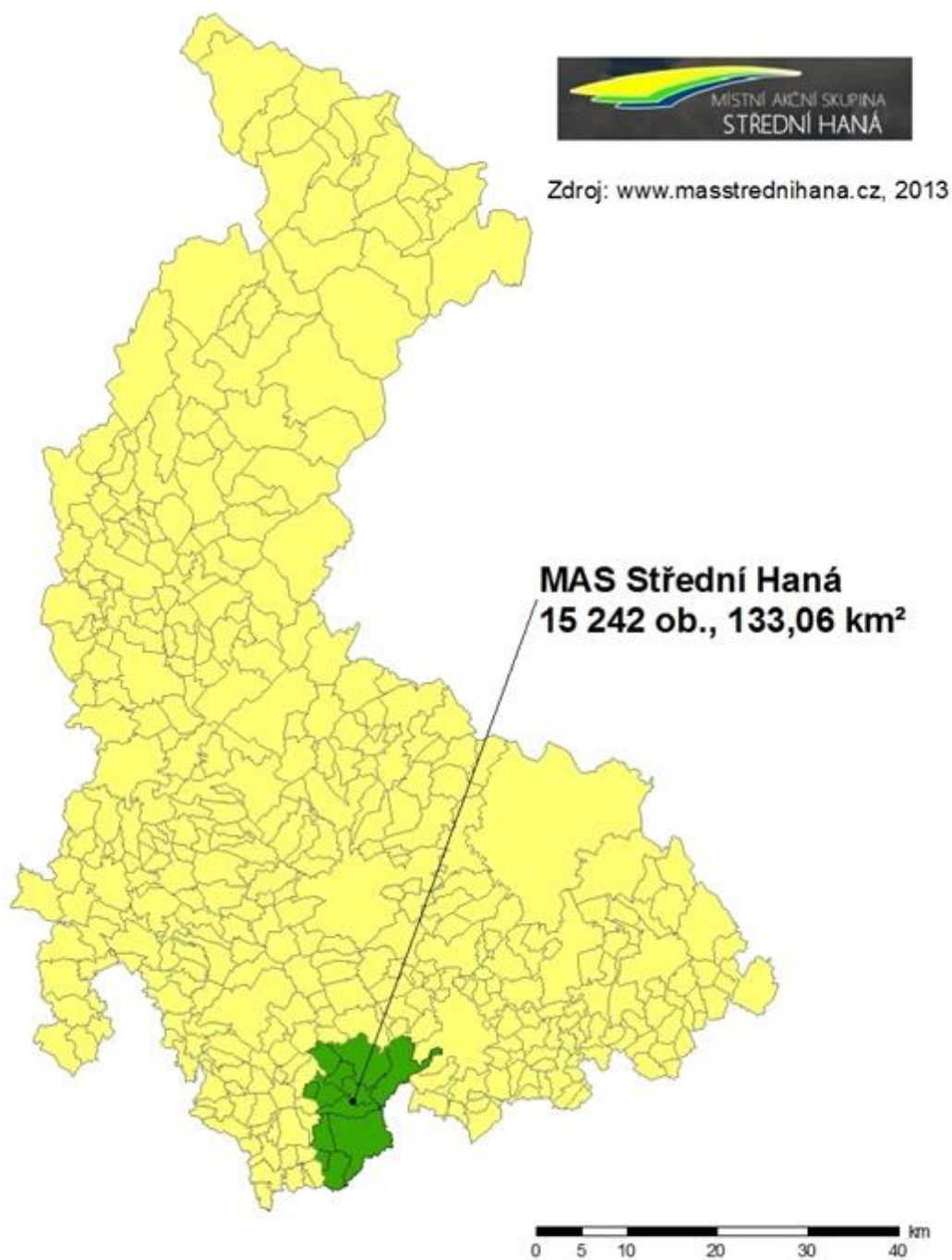
- 1) Rozvoj zemědělských podniků
- 2) Obnova a rozvoj vesnic, infrastruktury
- 3) Podpora cestovního ruchu
- 4) Podpora podnikání v regionu
- 5) Rozvoj obcí, občanská infrastruktura
- 6) Přidávání hodnoty zemědělským a potravinářským produktům
- 7) Kulturní dědictví

Spolupráce v regionu:-

Spolupráce s MAS: MAS Prostějov venkov

Členství v organizacích:-

Územní působnost MAS Střední Haná o.p.s. v Olomouckém kraji

Obr. 21 MAS Střední Haná o.p.s.

5.3.12 MAS Rozvojové partnerství regionu Hranicko

Zdroj: *www.regionhranicko.cz, 2014; Strategický plán LEADER Měníme Hranicko 2008 – 2013, Strategie rozvoje regionu Hranicko 2007 - 2013*

Tab. 23 Rozloha a počet obyvatel obcí MAS Rozvojové partnerství regionu Hranicko (k 1. 1. 2013)

Obec	Počet obyvatel	Rozloha (km ²)	Obec	Počet obyvatel	Rozloha (km ²)
Bělotín	1827	33,39	Paršovice	408	13,57
Býškovice	396	5,99	Partutovice	506	10,08
Černotín	784	8,32	Polom	273	8,24
Dolní Tešice	66	2,56	Potštát	1178	34,07
Horní Tešice	154	3,22	Provodovice	144	3,27
Hrabůvka	319	3,06	Rakov	395	4,97
Hranice	18745	49,77	Radíkov	143	7,05
Hustopeče nad Bečvou	1738	23,91	Rouské	247	5,31
Jindřichov	481	16,45	Skalička	560	4,14
Klokočí	256	3,67	Střítež nad Ludinou	833	14,83
Malhotice	370	7,68	Špičky	293	7,03
Milenov	430	6,23	Teplice nad Bečvou	351	3,76
Milotice nad Bečvou	305	4,55	Ústí	560	3,31
Olšovec	495	8,31	Všechovice	871	5,8
Opatovice	809	7,97	Zámrsky	239	8,01
CELKEM	34176	318,52			

Zdroj: *www.risy.cz, 2013*

Název MAS (oficiální): MAS Rozvojové partnerství regionu Hranicko

Právní forma: Občanské sdružení

Vznik MAS: 2006

Počet obcí v regionu: 30

Počet obyvatel: 34 176 **Rozloha:** 318,52 km²

Počet členů MAS celkem:

- Soukromý sektor 16
- Neziskový sektor 16
- Veřejný sektor 11

Strategické dokumenty a základní činnost

Název integrované strategie: Strategie rozvoje regionu Hranicko 2007 – 2013 (akt. k 3/2010)

Priority ISRÚ:

- 1) Rozvoj cestovního ruchu
- 2) Rozvoj malého a středního podnikání
- 3) Podpora vzdělávacích, neziskových a zájmových aktivit obyvatel
- 4) Rozvoj sociálních služeb v regionu
- 5) Obnova a rozvoj veřejné infrastruktury
- 6) Péče o krajinu, ochrana životního prostředí

Cíl ISRÚ:

Rozvíjet region postavený na solidaritě, vzájemné spolupráci samospráv, podniků a obyvatel regionu, pestrém kulturním a společenském vyžití, díky kterému se jeho obyvatelé aktivně zajímají o veřejné dění a zapojují se do práce spolků a neziskových organizací. Obce v úzké spolupráci se zemědělci a spolky udržují krajinu a ekologickou stabilitu území a za účasti veřejnosti usilují o zachování přírodního dědictví.

Název strategického plánu LEADER (dále jen SPL): MĚNÍME HRANICKO - Strategický plán LEADER regionu Hranicko na období 2008 – 2013 (aktualizace leden 2013)

Hlavní téma/cíl SPL:

Vytvořit podmínky pro efektivní využívání místních kulturních, přírodních a lidských zdrojů pro společenské a ekonomické aktivity, zlepšit prostředí pro společenské aktivity obyvatel regionu, stabilizovat zaměstnanost a vytvářet nová pracovní místa

FICHE

- 1) Rozvoj zemědělským podnikům
- 2) Zemědělské a potravinářské produkty
- 3) Lesnická infrastruktura
- 4) Lesnická technika
- 5) Veřejná prostranství
- 6) Spolkový života a sport
- 7) Rozvoj cestovního ruchu
- 8) Zakládání a rozvoj mikropodniků

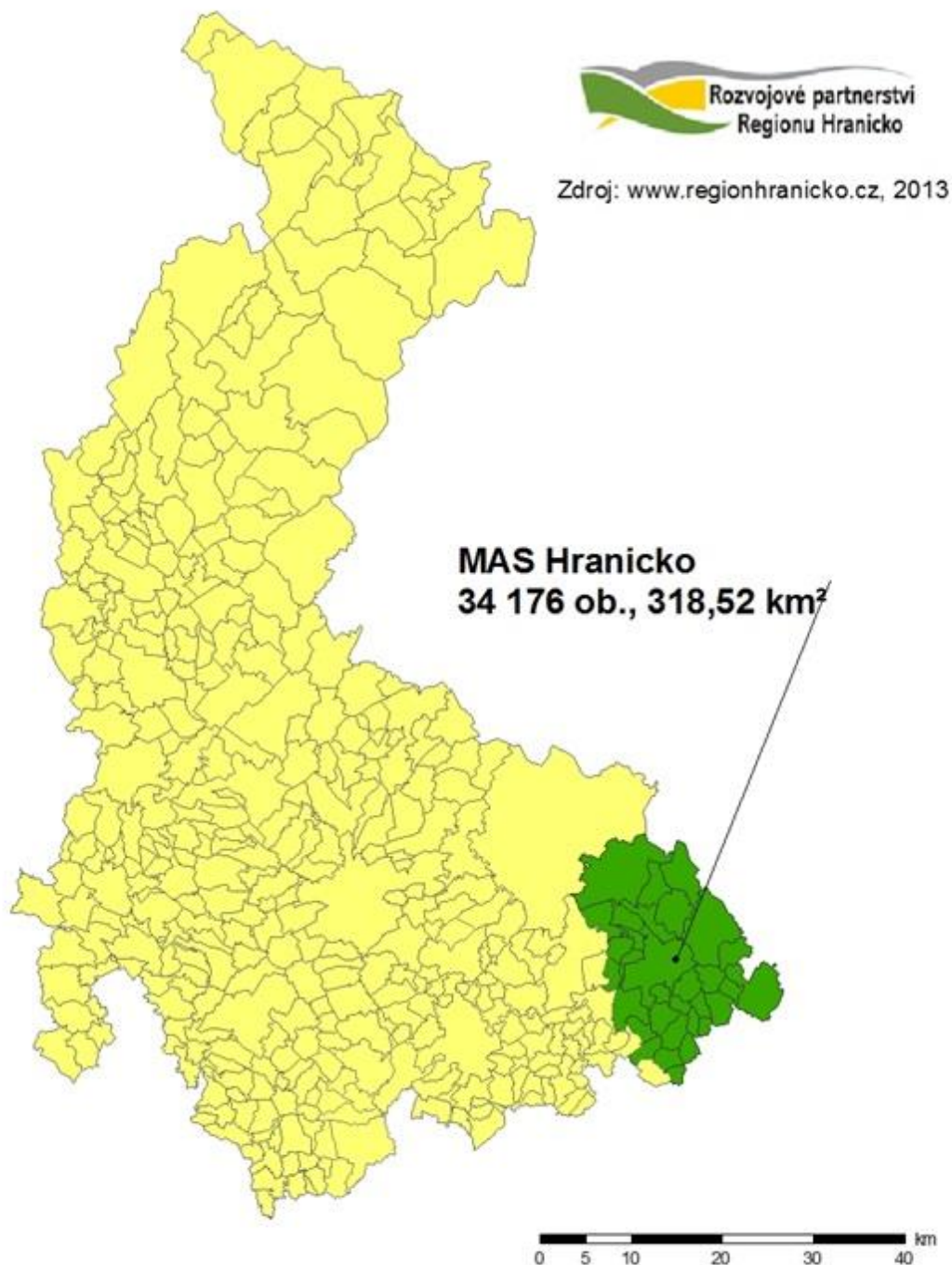
Spolupráce v regionu:

Mikroregion Hranicko, Hranická rozvojová agentura

Spolupráce s MAS: -

Členství v organizacích: -

Územní působnost MAS Rozvojové partnerství regionu Hranicko o.s. v Olomouckém kraji

Obr. 22 MAS Rozvojové partnerství regionu Hranicko, o.s.

5.3.13 MAS Vincenze Priessnitze pro Jesenicko

Zdroj: www.masjesenicko.cz, 2014

Tab. 24 Rozloha a počet obyvatel obcí MAS Vincenze Priessnitze pro Jesenicko k 1. 1. 2013

Obec	Počet obyvatel	Rozloha (km ²)	Obec	Počet obyvatel	Rozloha (km ²)
Bernartice	896	28,52	Písečná	1020	8,43
Bělá pod Pradědem	1819	92,15	Skorošice	760	46,51
Bílá Voda	326	15	Stará Červená Voda	661	36,62
Černá Voda	603	9,97	Supíkovice	697	9,29
Česká Ves	2484	24,51	Uhelná	486	22,5
Hradec-Nová Ves	358	4,49	Vápenná	1363	36,77
Javorník	2941	77,43	Velká Kraš	777	21,48
Jeseník	11711	38,23	Velké Kunětice	581	9,83
Kobylá nad Vidnavkou	414	10,82	Vidnava	1323	4,27
Lipová-lázně	2362	44,37	Vlčice	424	18,64
Mikulovice	2734	33,28	Zlaté Hory	4002	85,95
Ostružná	171	25,08	Žulová	1276	14,75
CELKEM	40189	718,89			

Zdroj: www.risy.cz, 2013

Název MAS (oficiální): MAS Vincenze Priessnitze pro Jesenicko, o.p.s.

Právní forma: Obecně prospěšná společnost

Vznik MAS: 2012

Počet obcí v regionu: 24

Počet obyvatel: 40 189 **Rozloha:** 718,89 km²

Počet členů MAS celkem: 49

- Soukromý sektor:9
- Neziskový sektor: 18
- Veřejný sektor:22

Strategické dokumenty a základní činnost

Název integrované strategie: -

Priority ISRÚ: -

Cíl ISRÚ: -

Název Strategického plánu LEADER (dále jen SPL): -

Hlavní téma/cíl SPL: -

FICHE: -

Spolupráce v regionu: -

Spolupráce s MAS: -

Členství v organizacích: -

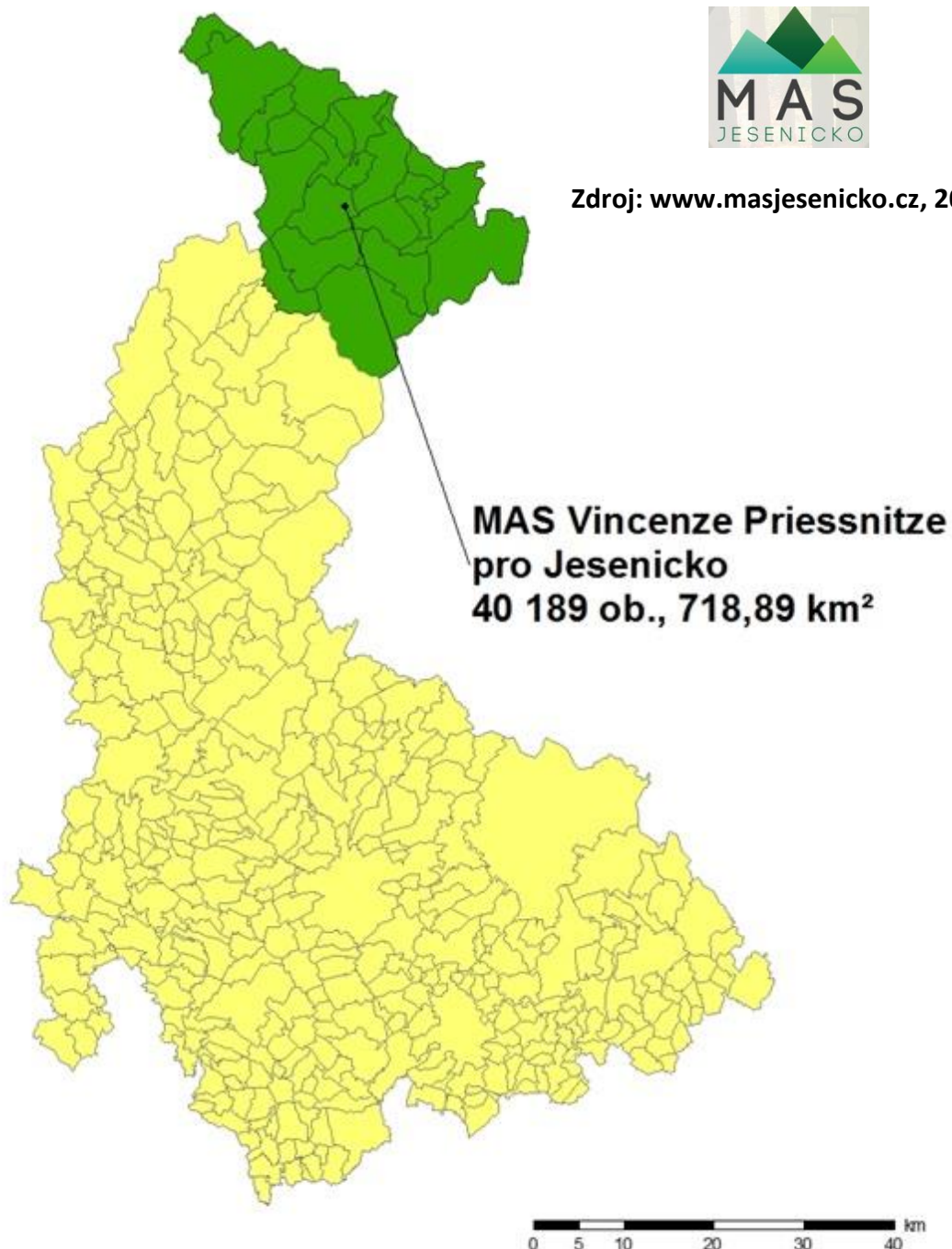
MAS Vincenze Priessnitze je nejmladší MAS v Olomouckém kraji, z toho důvodu prozatím v současnosti nerealizuje žádnou strategii. Současné aktivity MAS se odehrávají především na poli realizace Strategie pro plánovací období 2014 – 2020. Konkrétně formou dotací z Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost pomocí partnera Národní sítě MAS ČR Olomouckého kraje a dále formou vytváření partnerství za podpory z Programu rozvoje venkova, osa III.4.1 Získávání dovedností, animace a provádění.

Dalším a posledním projektem MAS je realizace projektu Jeseníky – originální produkt ve spolupráci s partnerem MAS Horní Pomoraví, o.p.s.

Územní působnost MAS Vincenze Priessnitze pro Jesenicko o.p.s. v Olomouckém kraji

Zdroj: www.masjesenicko.cz, 2013

Obr. 23 MAS Vincenze Priessnitze pro Jesenicko o.p.s.

5.3.14 MAS Občané pro rozvoj venkova

Zdroj: www.oprv.cz, 2013

Tab. 25 Rozloha a počet obyvatel obcí MAS Občané pro rozvoj venkova k 1. 1. 2013

Obec	Počet obyvatel	Rozloha (km ²)
Blatec	623	6,58
Brodek u Přerova	2052	8,91
Císařov	294	2,99
Citov	551	3,74
Čelechovice	118	2,13
Dub nad Moravou	1569	15,23
Grygov	1469	12,72
Charváty	855	8,88
Kožušany-Tážaly	847	6,27
Krčmaň	466	4,98
Majetín	1179	9,5
Nelešovice	208	3,16
Rokytnice	1461	8,06
Suchonice	178	3,46
Velký Týnec	2749	20,62
Věrovany	1409	17,81
CELKEM	16028	135,04

Zdroj: www.risy.cz, 2013

Název MAS (oficiální): MAS Občané pro rozvoj venkova, o.s.

Právní forma: Občanské sdružení

Vznik MAS: 2004 (ovšem pouze forma neziskového sdružení Občané pro rozvoj venkova, o.s. bez statusu MAS)

Počet obcí v regionu: 16

Počet obyvatel: 16 028 **Rozloha:** 135,04 km²

Počet členů MAS celkem: 35

- Soukromý sektor 4
- Neziskový sektor 15
- Veřejný sektor 16

Strategické dokumenty a základní činnost

Název integrované strategie: -

Priority ISRÚ: -

Cíl ISRÚ: -

Název Strategického plánu LEADER (dále jen SPL): -

Hlavní téma/cíl SPL: -

FICHE: -

Spolupráce v regionu: Mikroregion Království

Spolupráce s MAS: MAS Boskovicko, MAS Partnerství Moštěnka, MAS Poodří, MAS Moravská cesta, MAS Hříběcí Hory, MAS Region HANÁ

Členství v organizacích: -

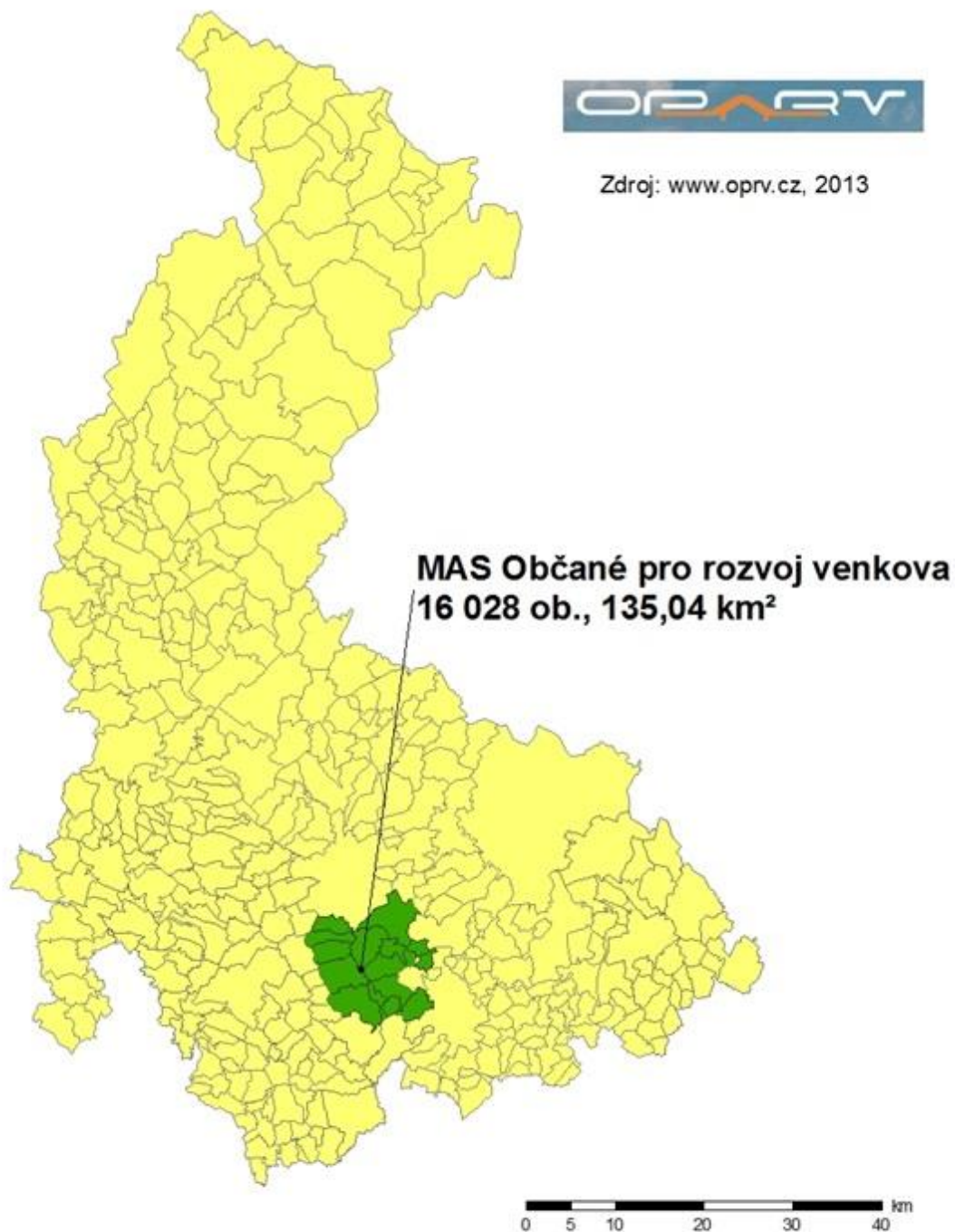
MAS Občané pro rozvoj venkova je poměrně mladou institucí, ačkoliv vznik tohoto neziskového sdružení se datuje již k roku 2004. V současnosti nemá MAS zpracován, a tedy nerealizuje žádný strategický plán. Aktuálně probíhají v této MAS intenzivní přípravy Strategie pro plánovací období 2014 – 2020. V projektech, které MAS realizovala do současné doby, figurovala jako partner projektu. Mezi takové projekty patří:

- 1) Projekt Rozvíjíme MAS – podpořený z Programu rozvoje venkova, opatření III.4.1. Získávání dovedností, animace a provádění (realizace 5/2013 – 6/2014)
- 2) Projekt spolupráce s MAS Boskovicko „Zábavná vlastivěda našich vesnic“, kdy za podpory z Programu rozvoje venkova vznikly čítanky prvouky pro I. a vlastivědy pro II. stupeň základních škol, jež shrnují základní údaje z historie až po současnost.
- 3) Projekt spolupráce s MAS Partnerství Moštěnka, MAS Poodří, MAS Moravská cesta a MAS Hříběcí Hory, „Příběh našich kronik“, kdy za podpory z Programu rozvoje venkova vznikla publikace, která shrnuje nejzajímavější příběhy, které se váží k místům, které lze dodnes v daných lokalitách navštívit.
- 4) Dále MAS společně s těmito partnery: Občané pro rozvoj venkova, o.s.; Region HANÁ, o.s.; Dechová kapela Věřovanka, o.s.; Gmina Szczytna, realizuje mezinárodní projekt spolupráce „RAZEM SPOLU“, který staví na rozvoji přeshraniční spolupráce v oblasti lidských vztahů, místních iniciativ, společenských, kulturních a tradičních aktivit, poznávání tradic a kultury obou národů apod.

Územní působnost MAS Občané pro rozvoj venkova o.s. v Olomouckém kraji

Zdroj: www.oprv.cz, 2013

Obr. 24 MAS Občané pro rozvoj venkova o.s.

5.3.15 MAS Šternbersko

Zdroj: www.mas-sternbersko.cz, 2013

Tab. 26 Rozloha a počet obyvatel obcí MAS Šternbersko (k 1. 1. 2013)

Obec	Počet obyvatel	Rozloha (km ²)
Babice	463	5,94
Bělkovice - Laštany	2176	15,3
Bohuňovice	2555	12,57
Dolany	2593	23,77
Domašov u Šternberka	314	11,76
Hlásnice	216	2,77
Hlušovice	800	4,25
Hnojice	619	9,74
Komárov	176	1,49
Lužice	360	5,15
Mladějovice	683	10,44
Mutkov	51	5,64
Řídeč	199	7,28
Samotíšky	1323	1,9
Štarnov	670	9,88
Šternberk	13 548	48,79
Tověř	581	2,06
CELKEM	27327	178,73

Zdroj: www.risy.cz, 2013

Název MAS (oficiální): MAS Šternbersko, o.p.s.

Právní forma: Obecně prospěšná společnost

Vznik MAS: 2006 (MAS Šternbersko až od r. 2013, dříve MAS Haná pod Jedovou)

Počet obcí v regionu: 17

Počet obyvatel: 27 327 **Rozloha:** 178,73 km²

Počet členů MAS celkem: 43

- Soukromý sektor 7
- Neziskový sektor 16
- Veřejný sektor 20

Strategické dokumenty a základní činnost

Název integrované strategie: -

Priority ISRÚ: -

Cíl ISRÚ: -

Název Strategického plánu LEADER (dále jen SPL): -

Hlavní téma/cíl SPL: -

FICHE: -

Spolupráce v regionu:

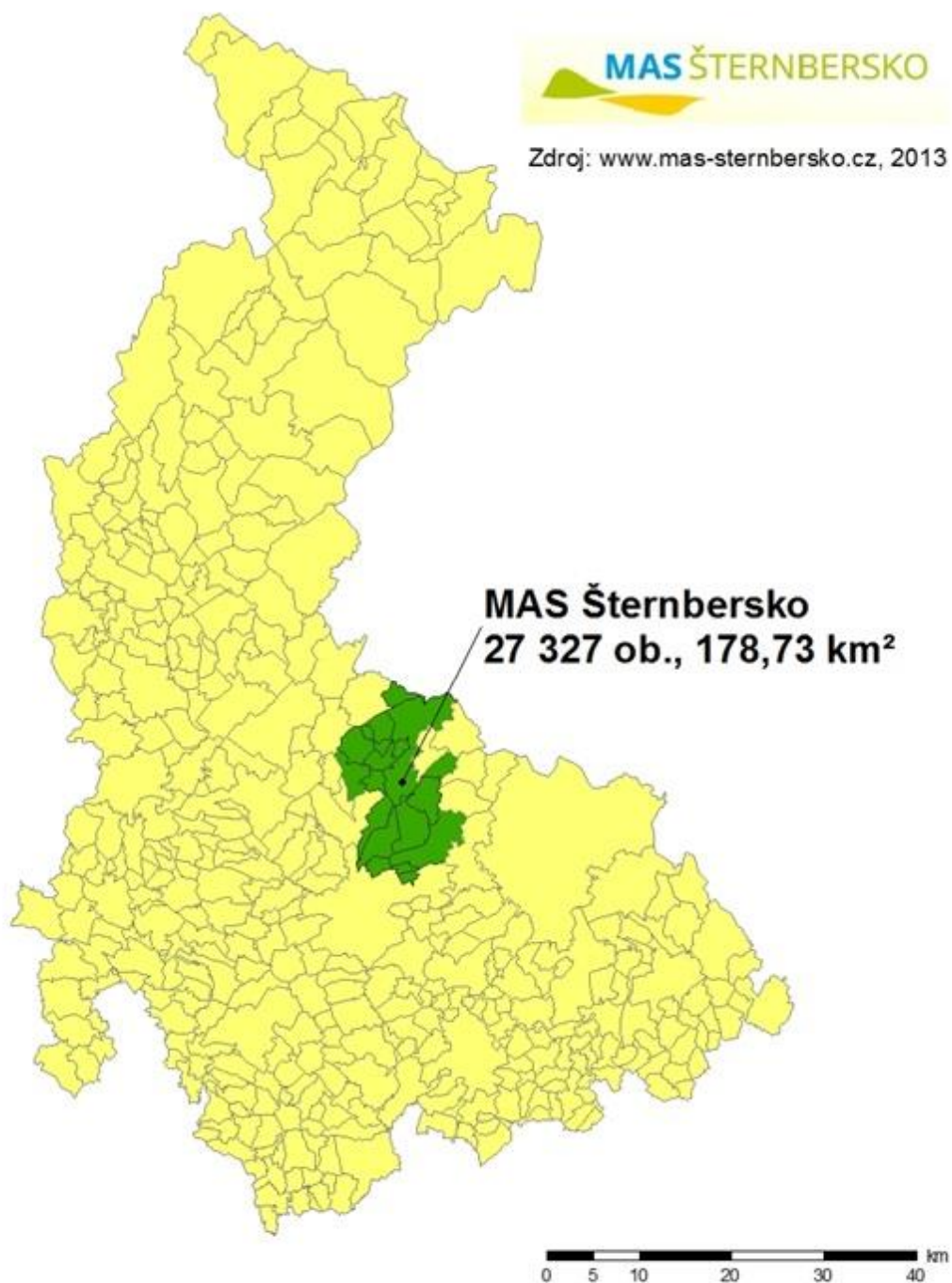
Spolupráce s MAS:

Členství v organizacích: -

Územní působnost MAS Šternbersko o.p.s. v Olomouckém kraji

Zdroj: www.mas-sternbersko.cz, 2013

Obr. 25 MAS Šternbersko o.p.s.

Jak je patrné, velikost MAS působících v Olomouckém kraji je velmi různorodá, stejně tak jejich členská základna. Analogii lze spatřit především na základě fichí – tedy opatření, které jsou definovány ve strategické části Strategických plánů LEADER jednotlivých MAS. Tyto fiche jsou dále navázány na opatření definovaná v Programu rozvoje venkova a díky nim se naplňují strategické cíle LEADERu v jednotlivých MAS. Jak je patrné, MAS mají definováno dle potřeby 1 – 8 fichí, přičemž mezi hlavní a nejčastěji se opakující patří:

- 1) Rozvoj/podpora zemědělských podniků
- 2) Rozvoj podnikání na venkově – nezemědělské povahy
- 3) Rozvoj cestovního ruchu
- 4) Ochrana a rozvoj kulturního dědictví
- 5) Občanská vybavenost

Těchto pět fichí je možné považovat za prioritní oblasti, v rámci kterých mají MAS zájem podporovat svůj region napříč venkovským prostorem Olomouckého kraje. Jak bude dále patrné z analytické části práce, také čerpání financí z PRV v rámci těchto opatření dosahuje napříč všemi MAS nejvyšších objemů.

6. Analýza dat místních akčních skupin Olomouckého kraje

V této části práce je shrnuta analýza dat získaných za jednotlivé Místní akční skupiny Olomouckého kraje. Data jsou analyzována především za účelem zjištění dílčích objemů alokací směřovaných do jednotlivých MAS Olomouckého kraje během plánovacího období 2007 – 2013, dále o distribuci těchto alokací do jednotlivých opatření (fichí) a do jednotlivých sektorů.

V další části jsou analyzována data čerpání prostředků jednotlivých MAS vztažena k socioekonomickým ukazatelům daných území. Na základě výběru jednotlivých ukazatelů jsou MAS v další kapitole podrobeny hodnocení.

Je nutné předeslat, že v Olomouckém kraji bylo z Programu rozvoje venkova České republiky 2007 – 2013 (dále jen PRV) podpořeno celkem 12 místních akčních skupin, které byly podpořeny pomocí všech opatření PRV, tedy z opatření os I. – IV., také proto je právě těchto 12 MAS z celkových 16 působících v Olomouckém kraji, zahrnuto k vzájemné komparaci a závěrečnému hodnocení. Ostatní nepodpořené MAS v Olomouckém kraji v komparaci s podpořenými disponují pouze minoritními finančními prostředky k podpoře svých členů, proto jejich porovnání s podpořenými MAS je prakticky nemožné.

Tab. 27 Celková alokace podpořených MAS v Olomouckém kraji

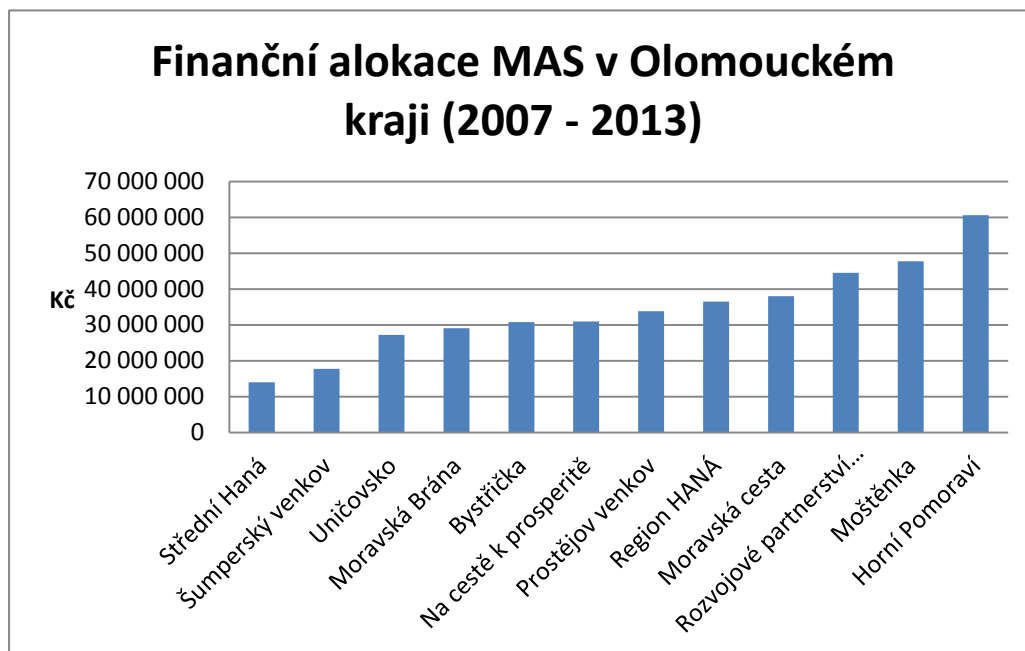
MAS	Celková alokace MAS 2007 - 2013 (Kč)	% z celku
Střední Haná	14 003 691	3,4
Šumperský venkov	17 773 418	4,3
Uničovsko	27 195 961	6,6
Moravská brána	29 093 018	7,1
Bystřička	30 798 442	7,5
Na cestě k prosperitě	30 958 043	7,5
Prostějov venkov	33 855 346	8,2
Region HANÁ	36 519 053	8,9
Moravská cesta	38 033 331	9,3
Rozvojové partnerství regionu Hranicko	44 531 063	10,8
Moštěnka	47 714 497	11,6
Horní Pomoraví	60 627 719	14,7
CELKEM MAS OK	411 103 582 Kč	100,0
MEDIAN	32 406 695 Kč	
PRŮMĚR / 1 MAS	34 258 632 Kč	

Zdroj: Ministerstvo zemědělství ČR, 2013, vlastní výpočet

Nejvyšší podporu ze všech podpořených MAS v Olomouckém kraji získala MAS Horní Pomoraví, která alokovala během plánovacího období 2007 – 2013 podporu v celkové hodnotě 60 627 719

Kč. Naopak nejnižší podporu alokovala MAS Střední Haná, a to ve výši 14 003 691 Kč, viz **tab. 27**. Celková alokovaná částka podpořených projektů v období 2007 – 2013 v MAS Olomouckého kraje byla 411 103 582 Kč. Podíl čerpání MAS v Olomouckém kraji na celkové alokaci v období 2007 – 2013 a finanční alokaci MAS v Olomouckém kraji znázorňují **obr. 26** resp. **obr. 27**.

Obr. 26 Podíl MAS Olomouckého kraje na celkové alokaci 2007 – 2013 (vlastní výpočet)

Obr. 27 Finanční alokace MAS v Olomouckém kraji

Tab. 28 Podíly a částky čerpání jednotlivých MAS v Olomouckém kraji v letech 2007 - 2013

MAS	2008	2009	2010
Moravská brána	-	5 966 802	5 587 381
Partnerství Moštěnka	-	9 372 820	9 335 902
Horní Pomoraví	-	12 346 151	10 346 175
Region HANÁ	4 839 384	6 860 826	7 965 691
Na cestě k prosperitě	-	6 566 619	6 571 463
Moravská cesta	4 152 457	7 500 667	8 203 314
Rozvojové partnerství regionu Hranicko	6 282 182	8 127 075	8 305 635
Šumperský venkov	-	2 148 202	2 001 750
Uničovsko	3 826 338	4 910 625	5 204 092
Prostějov venkov	-	6 431 630	7 315 036
Bystřička	4 539 860	5 917 444	6 711 412
Střední Haná	-	2 453 787	2 576 023
CELKEM MAS OK	23 642 229 Kč	78 604 657 Kč	80 125 884 Kč
PODÍL ČERPÁNÍ (%)	5,77	19,17	19,54
MAS	2011	2012	2013
Moravská brána	6 285 690	6 389 452	4 863 693
Partnerství Moštěnka	9 742 625	10 496 538	8 766 612
Horní Pomoraví	10 766 810	11 150 644	16 017 939
Region HANÁ	6 303 206	4 911 116	5 638 830
Na cestě k prosperitě	5 985 562	6 575 218	5 259 181
Moravská cesta	5 998 065	5 319 205	6 859 623
Rozvojové partnerství regionu Hranicko	6 110 881	6 160 761	8 710 382
Šumperský venkov	3 693 701	4 832 811	4 826 954
Uničovsko	2 884 211	4 493 169	5 877 526
Prostějov venkov	6 351 343	7 647 144	6 110 193
Bystřička	4 650 095	3 949 993	5 029 638
Střední Haná	2 186 990	2 676 964	4 109 927
CELKEM MAS OK	70 961 190 Kč	74 605 027 Kč	82 072 511 Kč
PODÍL ČERPÁNÍ (%)	17,31	18,20	20,02

Zdroj: Ministerstvo zemědělství, 2013 (vlastní výpočet)

Tab. 28 znázorňuje finanční čerpání podpořených projektů MAS v Olomouckém kraji během plánovacího období 2007 – 2013 včetně podílu jednotlivých let na celkovém objemu financí, které v rámci podpory MAS alokovaly. Je zřejmé, že nejnižší částka byla MAS čerpána v roce 2008, kdy přibližně polovina MAS začínala čerpat finance z PRV, přičemž všechny MAS čerpaly plnohodnotně prostředky až v roce 2009.

6.1 Analýza čerpání MAS dle podílu jednotlivých opatření

V rámci Programu rozvoje venkova České republiky mohou MAS podpořené z osy IV. LEADER, které realizují svůj Strategický plán LEADER, čerpat prostředky také z osy I. – III. PRV, tyto osy zahrnují jednotlivá opatření, pomocí kterých jsou prostředky čerpány a která slouží k naplňování strategických cílů stanovených ve Strategických plánech jednotlivých MAS. Tato opatření, za pomoci kterých MAS čerpají prostředky z PRV jsou pro připomenutí znázorněna níže včetně jejich řazení do jednotlivých os:

1111 – Modernizace zemědělských podniků (OSA I.)

1121 – Lesnická technika (OSA I.)

1123 – Lesnická infrastruktura (OSA I.)

1131 – Přidávání hodnoty zemědělským a potravinářským produktům (OSA I.)

3110 – Diverzifikace činností nezemědělské povahy (OSA III.)

3120 – Podpora zakládání mikropodniků a jejich rozvoje (OSA III.)

3131 – Rozhledny, pěší trasy, vinařské stezky, hippostezky a další tematické stezky (OSA III.)

3132 – Ubytování, sport (OSA III.)

3211 – Obnova a rozvoj vesnic (OSA III.)

3212 – Občanské vybavení a služby (OSA III.)

3220 – Ochrana a rozvoj kulturního dědictví venkova (OSA III.)

3310 – Vzdělávání a informace (OSA III.)

pozn. tabulky znázorňující čerpání podpory dle jednotlivých opatření jsou v případě opatření č. 1111, 3120, 3211, 3212, 3220 a 3132 opatřeny také sloupcem znázorňujícím hodnocení na bodové stupnici od 1 do 12, toto hodnocení se vztahuje k celkovému hodnocení MAS v Olomouckém kraji, více viz **kapitola 7.** – Metodika tvorby indikátorů k hodnocení místních akčních skupin olomouckého kraje.

Tab. 29 Podíl a částky čerpání MAS v jednotlivých opatřeních PRV (2007 – 2013)

MAS	Podíl opatření		
	1111	1131	3120
CELKEM MAS	52 909 797 Kč	8 028 319 Kč	35 056 088 Kč
	13%	2%	8,5%
MAS	Podíl opatření		
	3220	3132	3211
CELKEM MAS	42 599 922 Kč	22 156 931 Kč	82 877 111 Kč
	10,4%	5,4%	20,2%
MAS	Podíl opatření		
	3212	3131	1121, 1123, 3110, 3310
CELKEM MAS	158 791 310 Kč	4 087 142 Kč	4 596 692 Kč
	38,6%	1%	1,1%

Zdroj: Ministerstvo zemědělství, 2013 (vlastní výpočet)

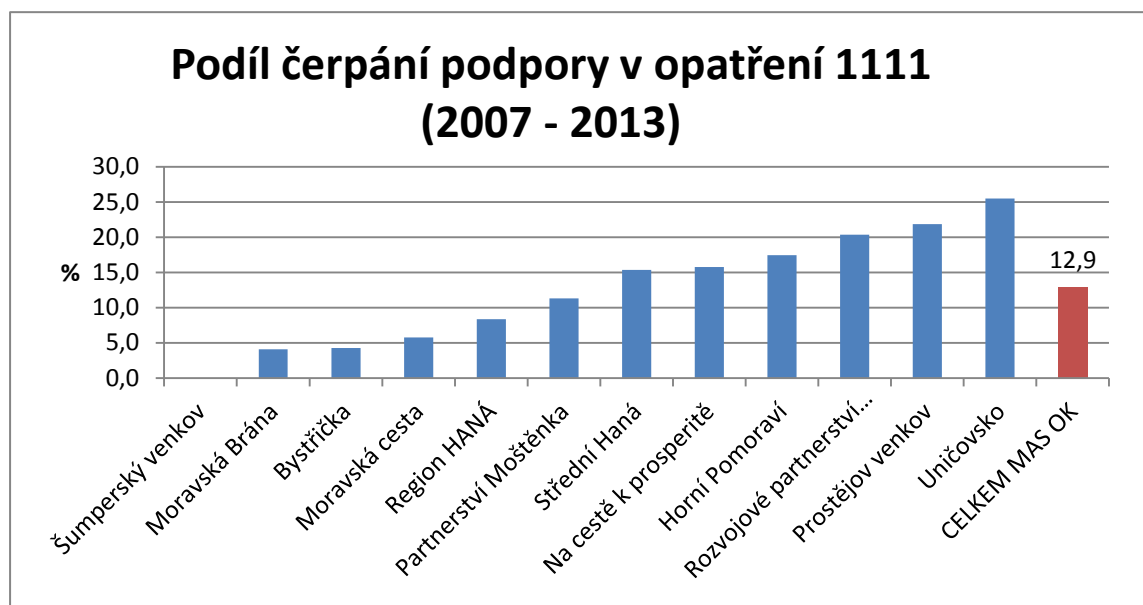
Z **tab. 29** vyplývá, že nejvyšší částka a zároveň podíl podpořených projektů byl čerpán MAS v Olomouckém kraji v rámci opatření 3212 - Občanské vybavení a služby, celkem 158 791 310 Kč, tj. podíl 38,6% z celkové čerpané částky 411 103 582 Kč. Nejnižší podíl byl MAS čerpán v rámci jednotlivého opatření 3131 - Rozhledny, pěší trasy, vinařské stezky, hippostezky a další tematické stezky, celkem 4 087 142 Kč, tj. 1% z celkově alokované částky. Opatření 1121, 1123, 3110 a 3310 byla sloučena do jednoho celku především z důvodu, že dílčí částky čerpané MAS v těchto opatřeních byly tak nízké, že jejich podíly nedosahovaly v některých případech ani desetin procenta. V textu níže budou tato opatření blíže komentována a znázorněna.

Tab. 30 Čerpání podpory v opatření 1111 – Modernizace zemědělských podniků (indikátor A.8)

MAS	Celková alokace opatření 1111 2007 - 2013 (Kč)	Celková alokace MAS 2007 - 2013 (Kč)	Podíl alokace opatření 1111 na celku (%)	Hodnocení MAS (body)
Šumperský venkov	0	17 773 418	0,0	1
Moravská brána	1 815 260	44 531 063	4,1	2
Bystřička	1 308 360	30 798 442	4,2	3
Moravská cesta	1 674 929	29 093 018	5,8	4
Region HANÁ	2 831 463	33 855 346	8,4	6
Partnerství Moštěnka	5 401 100	47 714 497	11,3	7
Střední Haná	2 151 000	14 003 691	15,4	10
Na cestě k prosperitě	5 998 290	38 033 331	15,8	11
Horní Pomoraví	10 590 289	60 627 719	17,5	12
Rozvojové partnerství regionu Hranicko	7 435 015	36 519 053	20,4	9
Prostějov venkov	6 771 137	30 958 043	21,9	8
Uničovsko	6 932 954	27 195 961	25,5	5
CELKEM MAS OK	52 909 797 Kč	411 103 582 Kč	12,9	-

Zdroj: Ministerstvo zemědělství, 2013 (vlastní výpočet)

Jak je patrné z **tab. 30** a z **obr. 28**, celkem MAS v Olomouckém kraji čerpaly podporu z opatření 1111 ve výši 52 909 797 Kč, tj. 12,9% z celkové částky, kterými byly MAS podpořeny. Nejvyšší podíl z této částky čerpala MAS Horní Pomoraví, a to v objemu 10 590 289 Kč, nejnižší čerpání zaznamenala MAS Šumperský venkov, která nečerpala žádnou podporu v rámci tohoto opatření.

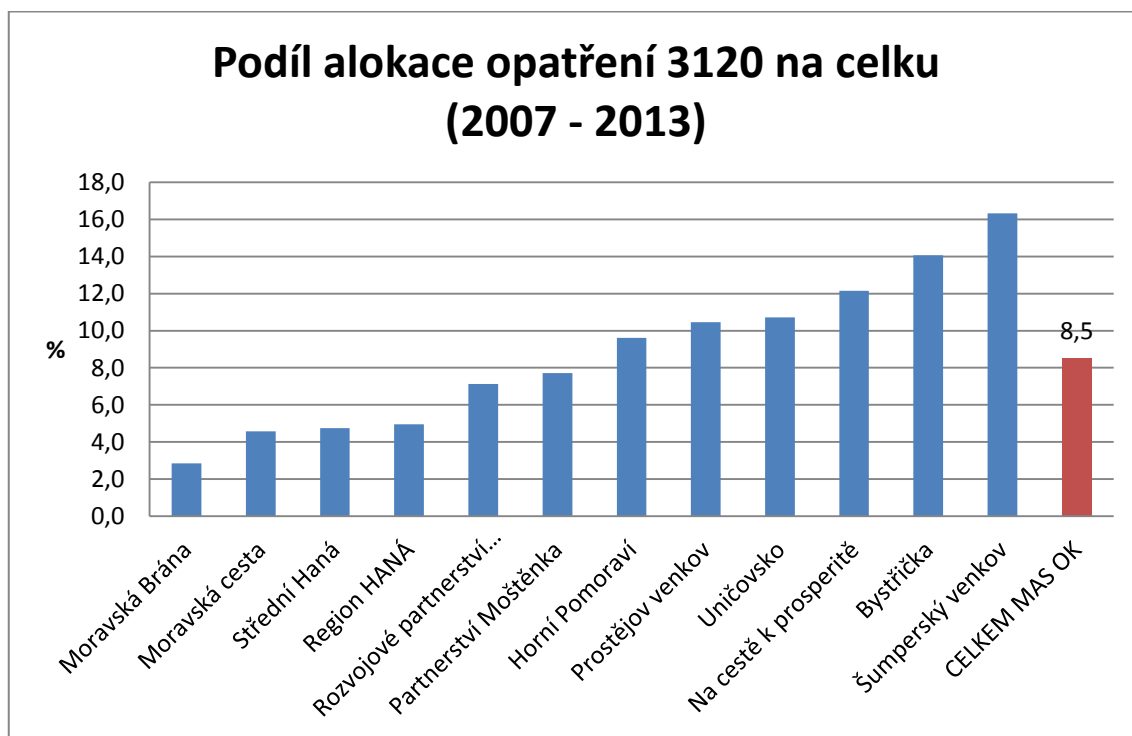
Obr. 28 Podíl čerpání podpory v opatření 1111 (2007 – 2013)

Tab. 31 Čerpání podpory v opatření 3120 – Podpora zakládání mikropodniků a jejich rozvoje (indikátor A.9)

MAS	Celková alokace opatření 3120 2007 - 2013 (Kč)	Celková alokace MAS 2007 - 2013 (Kč)	Podíl alokace opatření 3120 na celku (%)	Hodnocení MAS (body)
Moravská brána	1 268 650	44 531 063	2,8	1
Moravská cesta	1 331 950	29 093 018	4,6	2
Střední Haná	664 800	14 003 691	4,7	3
Region HANÁ	1 677 143	33 855 346	5,0	4
Rozvojové partnerství regionu Hranicko	2 605 301	36 519 053	7,1	5
Partnerství Moštěnka	3 680 780	47 714 497	7,7	6
Horní Pomoraví	5 823 463	60 627 719	9,6	7
Prostějov venkov	3 236 879	30 958 043	10,5	8
Uničovsko	2 915 431	27 195 961	10,7	9
Na cestě k prosperitě	4 617 964	38 033 331	12,1	10
Bystřička	4 333 826	30 798 442	14,1	11
Šumperský venkov	2 899 901	17 773 418	16,3	12
CELKEM MAS OK	35 056 088 Kč	411 103 582 Kč	8,5	-

Zdroj: Ministerstvo zemědělství, 2013 (vlastní výpočet)

Jak je patrné z **tab. 31** a z **obr. 29**, celkem MAS v Olomouckém kraji čerpaly podporu z opatření 3120 ve výši 35 056 088 Kč, tj. 8,5% z celkové částky, kterými byly MAS podpořeny. Nejvyšší podíl z této částky čerpala MAS Horní Pomoraví, a to v objemu 5 823 463 Kč, nejnižší čerpání zaznamenala MAS Střední Haná, která čerpala podporu v objemu 664 800 Kč v rámci tohoto opatření.

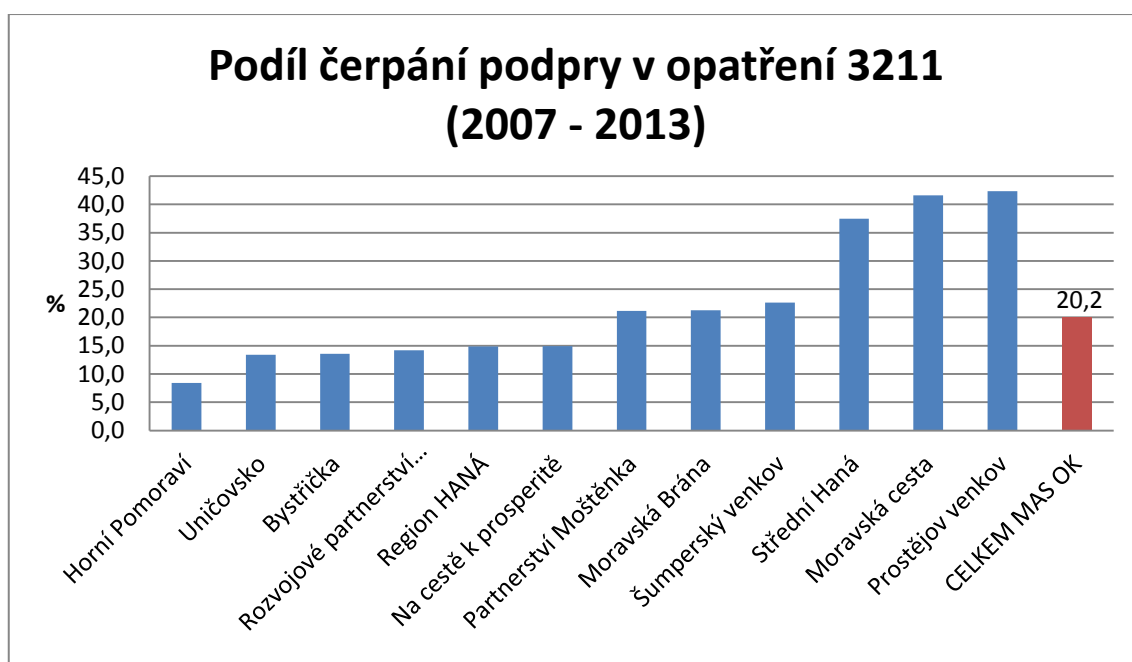
Obr. 29 Podíl čerpání podpory v opatření 3120 (2007 – 2013)

Tab. 32 Čerpání podpory v opatření 3211 - Obnova a rozvoj vesnic (indikátor A.10)

MAS	Celková alokace opatření 3211 2007 - 2013 (Kč)	Celková alokace MAS 2007 - 2013 (Kč)	Podíl opatření 3211 na celku (%)	Hodnocení MAS (body)
Horní Pomoraví	5 110 359	60 627 719	8,4	4
Uničovsko	3 641 991	27 195 961	13,4	8
Bystřička	4 172 251	30 798 442	13,5	9
Rozvojové partnerství regionu Hranicko	5 177 864	36 519 053	14,2	10
Region HANÁ	5 036 651	33 855 346	14,9	12
Na cestě k prosperitě	5 684 041	38 033 331	14,9	12
Partnerství Moštěnka	10 096 999	47 714 497	21,2	7
Moravská brána	9 479 774	44 531 063	21,3	6
Šumperský venkov	4 020 172	17 773 418	22,6	5
Střední Haná	5 244 944	14 003 691	37,5	3
Moravská cesta	12 109 669	29 093 018	41,6	2
Prostějov venkov	13 102 396	30 958 043	42,3	1
CELKEM MAS OK	82 877 111 Kč	411 103 582 Kč	20,2	-

Zdroj: Ministerstvo zemědělství, 2013 (vlastní výpočet)

Jak je patrné z **tab. 32** a z **obr. 30**, celkem MAS v Olomouckém kraji čerpaly podporu z opatření 3211 ve výši 82 877 111 Kč, tj. 20,2% z celkové částky, kterými byly MAS podpořeny. Nejvyšší podíl z této částky čerpala MAS Prostějov venkov, a to v objemu 13 102 396 Kč, tj. 42% z celkového objemu čerpání této MAS. Nejnižší čerpání zaznamenala MAS Uničovsko, která čerpala podporu v objemu 3 641 991 Kč v rámci tohoto opatření.

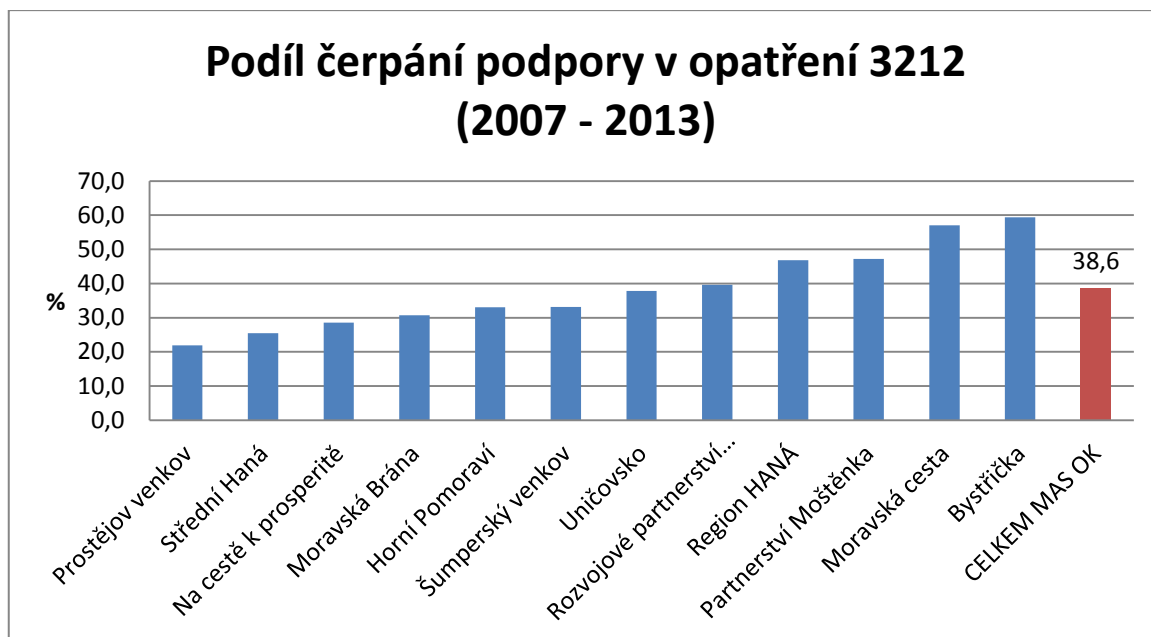
Obr. 30 Podíl čerpání podpory v opatření 3211 (2007 – 2013)

Tab. 33 Čerpání podpory v opatření 3212 - Občanské vybavení a služby (indikátor A.11)

MAS	Celková alokace opatření 3212 2007 - 2013 (Kč)	Celková alokace MAS 2007 - 2013 (Kč)	Podíl alokace opatření 3212 na celku (%)	Hodnocení MAS (body)
Prostějov venkov	6 787 680	30 958 043	21,9	12
Střední Haná	3 566 625	14 003 691	25,5	11
Na cestě k prosperitě	10 857 486	38 033 331	28,5	10
Moravská brána	13 678 497	44 531 063	30,7	9
Horní Pomoraví	20 013 423	60 627 719	33,0	8
Šumperský venkov	5 887 838	17 773 418	33,1	7
Uničovsko	10 278 193	27 195 961	37,8	6
Rozvojové partnerství regionu Hranicko	14 457 049	36 519 053	39,6	5
Region HANÁ	15 846 417	33 855 346	46,8	4
Partnerství Moštěnka	22 536 161	47 714 497	47,2	3
Moravská cesta	16 589 553	29 093 018	57,0	2
Bystřička	18 292 388	30 798 442	59,4	1
CELKEM MAS OK	158 791 310 Kč	411 103 582 Kč	38,6	-

Zdroj: Ministerstvo zemědělství, 2013 (vlastní výpočet)

Jak uvádí **tab. 33** a **obr. 31** celkem MAS v Olomouckém kraji čerpaly podporu z opatření 3212 ve výši 158 791 310 Kč, tj. 38,26% z celkové částky, kterými byly MAS podpořeny. Nejvyšší podíl z této částky čerpala MAS Partnerství Moštěnka, a to v objemu 22 536 161 Kč, tj. 47% z celkového objemu čerpání této MAS. Nejnižší čerpání zaznamenala MAS Střední Haná, která čerpala podporu v objemu 3 566 625 Kč v rámci tohoto opatření. Vzhledem k tomu, že se jedná o opatření, v rámci kterého čerpaly MAS nejvíce prostředků, je také třeba zmínit fakt, že např. MAS Bystřička čerpala v rámci tohoto opatření necelých 60% veškerých prostředků, které byly této MAS poskytnuty napříč všemi opatřeními. I z tohoto je patrné, že právě oblast občanského vybavení a služeb je prioritní oblastí rozvoje napříč prakticky všemi MAS v Olomouckém kraji. O tom vypovídá také aritmetický průměr čerpání MAS v tomto opatření, který činí 38,4%, median 35,5%, tedy každá MAS čerpala průměrně v rámci tohoto opatření více než 1/3 podpory, kterou během období 2007 – 2013 celkem obdržela.

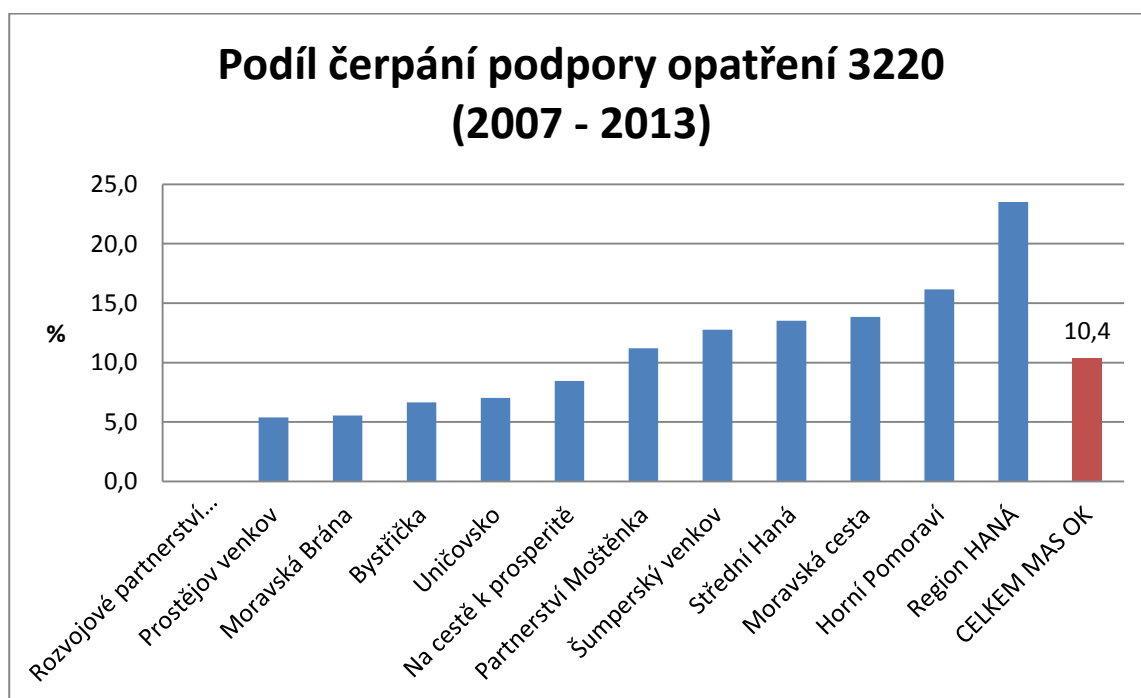
Obr. 31 Podíl čerpání podpory opatření 3212 (2007 – 2013)

Tab. 34 a obr. 32 znázorňují čerpání podpory v rámci opatření 3220, jak je patrné, celkově MAS čerpaly v období 2007 – 2013 v rámci tohoto opatření 42 599 922 Kč, tj. 10,4% celkově čerpané alokace. Nejvyšší podíl této částky čerpala MAS Horní Pomoraví, ve výši 9 788 882 Kč, tj. cca 23% v rámci tohoto opatření. MAS Rozvojové partnerství regionu Hranicko nečerpala v rámci tohoto opatření žádné finanční prostředky.

Tab. 34 Čerpání podpory v opatření 3220 - Ochrana a rozvoj kulturního dědictví venkova (indikátor A.12)

MAS	Celková alokace opatření 3220 2007 - 2013 (Kč)	Celková alokace MAS 2007 - 2013 (Kč)	Podíl alokace opatření 3220 na celku (%)	Hodnocení MAS (body)
Rozvojové partnerství regionu Hranicko	-	36 519 053	0,0	1
Prostějov venkov	1 670 051	30 958 043	5,4	2
Moravská brána	2 470 702	44 531 063	5,5	3
Bystřička	2 050 914	30 798 442	6,7	4
Uničovsko	1 908 266	27 195 961	7,0	5
Na cestě k prosperitě	3 216 256	38 033 331	8,5	6
Partnerství Moštěnka	5 345 847	47 714 497	11,2	8
Šumperský venkov	2 266 636	17 773 418	12,8	9
Střední Haná	1 894 522	14 003 691	13,5	10
Moravská cesta	4 024 742	29 093 018	13,8	11
Horní Pomoraví	9 788 882	60 627 719	16,1	12
Region HANÁ	7 963 104	33 855 346	23,5	7
CELKEM MAS OK	42 599 922 Kč	411 103 582 Kč	10,4	-

Zdroj: Ministerstvo zemědělství, 2013 (vlastní výpočet)

Obr. 32 Podíl čerpání podpory opatření 3220 (2007 – 2013)

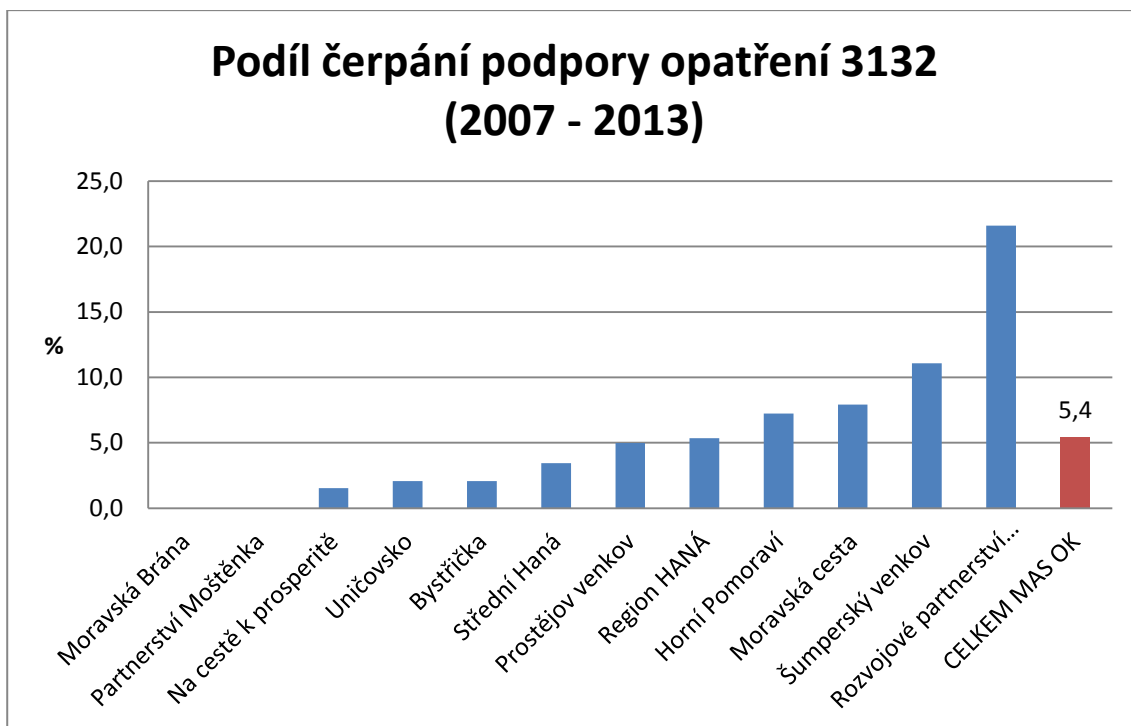
Tab. 35 a **obr. 33** znázorňují čerpání prostředků MAS v rámci opatření 3132. Celkově MAS v Olomouckém kraji čerpaly v rámci tohoto opatření finanční prostředky ve výši 22 156 931 Kč,

tj. 5,4% celkové částky, kterou byly MAS podpořeny. V rámci jednotlivých MAS čerpala nejvyšší částku MAS Rozvojové partnerství regionu Hranicko, celkem 7 882 431 Kč, tj. 35,6% z celkové částky čerpané v rámci opatření všemi MAS. Dvě MAS nevyužily žádné prostředky k podpoře, konkrétně MAS Moravská Brána a MAS Partnerství Moštěnka.

Tab. 35 Čerpání podpory v opatření 3132 – Ubytování, sport (indikátor A.13)

MAS	Celková alokace opatření 3132 (2007 - 2013) (Kč)	Celková alokace MAS 2007 - 2013 (Kč)	Podíl alokace opatření 3132 na celku (%)	Hodnocení MAS (body)
Moravská brána	-	44 531 063	0,0	1
Partnerství Moštěnka	-	47 714 497	0,0	1
Na cestě k prosperitě	584 006	38 033 331	1,5	3
Uničovsko	560 626	27 195 961	2,1	4
Bystřička	640 703	30 798 442	2,1	5
Střední Haná	481 800	14 003 691	3,4	6
Prostějov venkov	1 539 144	30 958 043	5,0	7
Region HANÁ	1 810 111	33 855 346	5,3	8
Horní Pomoraví	4 386 092	60 627 719	7,2	9
Moravská cesta	2 302 488	29 093 018	7,9	10
Šumperský venkov	1 969 530	17 773 418	11,1	11
Rozvojové partnerství regionu Hranicko	7 882 431	36 519 053	21,6	12
CELKEM MAS OK	22 156 931 Kč	411 103 582 Kč	5,4	-

Zdroj: Ministerstvo zemědělství, 2013 (vlastní výpočet)

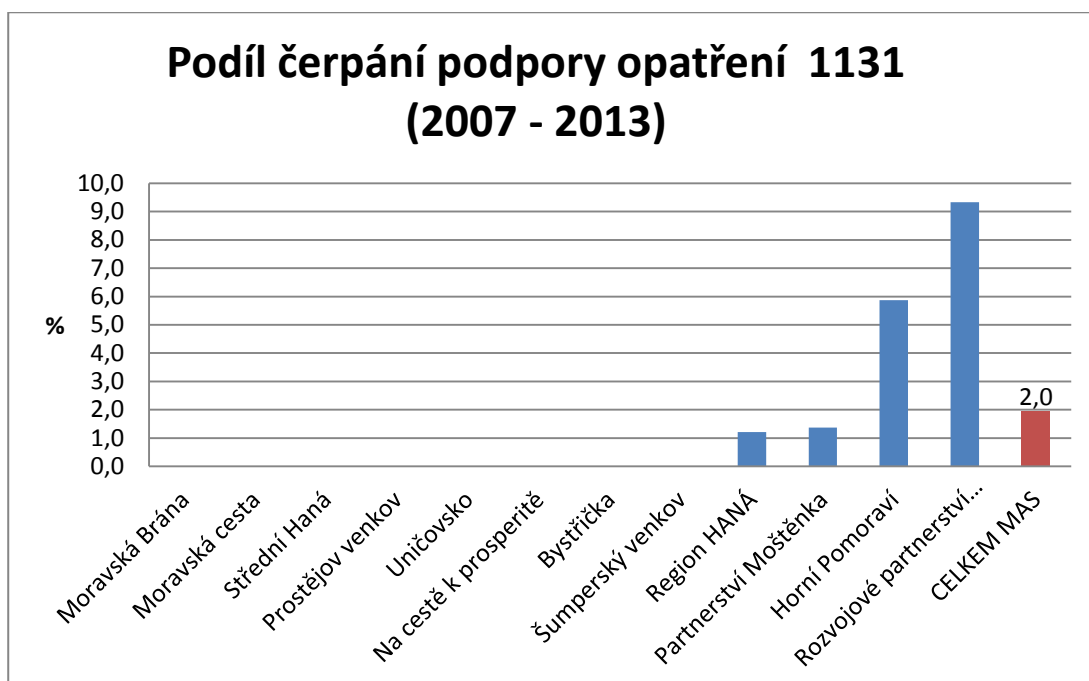
Obr. 33 Podíl čerpání podpory opatření 3132

Tab. 36 a **obr. 34** znázorňují čerpání prostředků MAS v rámci opatření 1131. Jak je patrné, celkem 8 MAS z 12 nečerpalo v rámci tohoto opatření žádné prostředky. V rámci podpořených MAS čerpala nejvíce prostředků MAS Horní Pomoraví, celkem 3 558 081 Kč. Celkem MAS v Olomouckém kraji čerpaly v opatření 1131 finanční prostředky ve výši 8 028 319 Kč, tj. 2% z celkové částky, kterou byly z PRV podpořeny.

Tab. 36 Čerpání podpory v opatření 1131 – Přidávání hodnoty zemědělským a potravinářským produktům

MAS	Celková alokace opatření 1131 2007 - 2013 (Kč)	Celková alokace MAS 2007 - 2013 (Kč)	Podíl alokace opatření 1131 na celku (%)
Moravská brána	-	44 531 063	0,0
Moravská cesta	-	29 093 018	0,0
Střední Haná	-	14 003 691	0,0
Prostějov venkov	-	30 958 043	0,0
Uničovsko	-	27 195 961	0,0
Na cestě k prosperitě	-	38 033 331	0,0
Bystřička	-	30 798 442	0,0
Šumperský venkov	-	17 773 418	0,0
Region HANÁ	409 128	33 855 346	1,2
Partnerství Moštěnka	653 610	47 714 497	1,4
Horní Pomoraví	3 558 081	60 627 719	5,9
Rozvojové partnerství regionu Hranicko	3 407 500	36 519 053	9,3
CELKEM MAS	8 028 319 Kč	411 103 582 Kč	2,0

Zdroj: Ministerstvo zemědělství, 2013 (vlastní výpočet)

Obr. 34 Podíl čerpání podpory opatření 1131 (2007 – 2013)

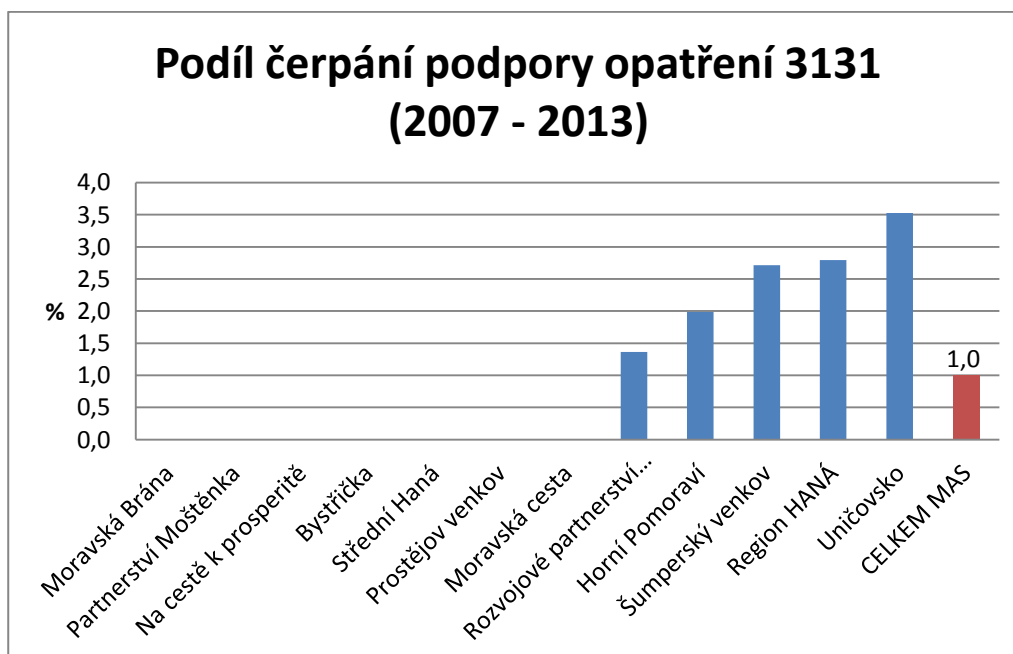
Tab. 37 a **obr. 35** znázorňují čerpání prostředků MAS v rámci opatření 3131. Jak je patrné, celkem 7 MAS z 12 nečerpalo v rámci tohoto opatření žádné prostředky. V rámci podpořených MAS čerpala nejvíce prostředků MAS Horní Pomoraví, celkem 1 203 300 Kč. Celkem MAS

v Olomouckém kraji čerpaly v opatření 3131 pouze 4 087 142 Kč, tj. jen 1% z celkové částky, kterou byly z PRV podpořeny.

Tab. 37 Čerpání podpory v opatření 3131 – Rozhledny, pěší trasy, vinařské stezky, hippostezky a další tematické stezky

MAS	Celková alokace opatření 3131 2007 - 2013 (Kč)	Celková alokace MAS 2007 - 2013 (Kč)	Podíl alokace opatření 3131 na celku (%)
Moravská brána	-	44 531 063	0,0
Partnerství Moštěnka	-	47 714 497	0,0
Na cestě k prosperitě	-	38 033 331	0,0
Bystřička	-	30 798 442	0,0
Střední Haná	-	14 003 691	0,0
Prostějov venkov	-	30 958 043	0,0
Moravská cesta	-	29 093 018	0,0
Rozvojové partnerství regionu Hranicko	497 826	36 519 053	1,4
Horní Pomoraví	1 203 380	60 627 719	2,0
Šumperský venkov	482 400	17 773 418	2,7
Region HANÁ	945 036	33 855 346	2,8
Uničovsko	958 500	27 195 961	3,5
CELKEM MAS	4 087 142 Kč	411 103 582 Kč	1,0

Zdroj: Ministerstvo zemědělství, 2013 (vlastní výpočet)

Obr. 35 Podíl čerpání podpory opatření 3131

Tab. 38 znázorňuje čerpání v rámci opatření:

1121 - Lesnická technika

1123 - Lesnická infrastruktura

3310 - Vzdělávání a informace

3110 - Diverzifikace činností nezemědělské povahy

Prostředky v těchto opatřeních byly MAS v Olomouckém kraji čerpány v tak nízkých částkách, že by nemělo význam je znázornit jednotlivě, proto byly sloučeny do jedné tabulky. Nejvyšší částku čerpala v rámci těchto čtyř opatření MAS Hranicko, a to 3 068 077 Kč. Sedm MAS prostředky v těchto opatřeních nečerpalo vůbec. Podíl těchto opatření na čerpání celkové alokace činí pouze 1,1%.

Tab. 38 Čerpání podpory v opatření 1121, 1123, 3110, 3310

MAS	Celková alokace opatření 1121, 1123, 3110, 3310 2007 - 2013 (Kč)	Celková alokace MAS 2007 - 2013 (Kč)	Podíl alokace opatření 1131 na celku (%)
Moravská brána	380 135	44 531 063	0,9
Moravská cesta	-	29 093 018	0,0
Střední Haná	-	14 003 691	0,0
Prostějov venkov	748 059	30 958 043	2,4
Uničovsko	-	27 195 961	0,0
Na cestě k prosperitě	-	38 033 331	0,0
Bystřička	-	30 798 442	0,0
Šumperský venkov	246 941	17 773 418	1,4
Region HANÁ	-	33 855 346	0,0
Partnerství Moštěnka	-	47 714 497	0,0
Horní Pomoraví	153 750	60 627 719	0,3
Rozvojové partnerství regionu Hranicko	3 068 077	36 519 053	8,4
CELKEM MAS	4 596 962 Kč	411 103 582 Kč	1,1

Zdroj: Ministerstvo zemědělství, 2013 (vlastní výpočet)

Jak je patrné z tabulek čerpání podpory v jednotlivých opatřeních Programu rozvoje venkova, v rámci Olomouckého kraje je viditelné výsadní postavení MAS Horní Pomoraví, která prakticky napříč všemi opatřeními čerpala nejvíce prostředků. To poukazuje nejen na vysoké podané množství projektů, ale nesporně také na jejich kvalitu a úspěšnost. Je zřejmé, že také z tohoto důvodu je MAS Horní Pomoraví jednou z nejlépe hodnocených MAS v České republice společně

s MAS Partnerství Moštěnka, která je v rámci čerpání prostředku v opatřeních PRV v Olomouckém kraji na 2. místě, blíže o hodnocení MAS viz **kapitola 6.3, 7.1 a 7.2.**

Tab. 39 znázorňuje nejnákladnější projekty, které byly realizovány v období 2007 – 2013 v MAS v Olomouckém kraji. V tabulce je uvedena každá MAS a nejnákladnější projekt, který byl v dané MAS podpořen. Je třeba dodat, že MAS si mohou interně určit, jakou maximální částkou budou podporovat projekty, které byly podpořeny v jednotlivých výzvách. I proto jsou zřejmé rozdíly mezi jednotlivými MAS, zatímco MAS Horní Pomoraví podpořila tři projekty celkovou částkou 5,4 milionu Kč, například MAS Region HANÁ podporuje své projekty ve výši max. 500 000 Kč, čemuž odpovídá i částka podpořeného projektu. Zdůvodnění tohoto je poměrně prosté, MAS chtějí díky nastavení maximální částky alokované na 1 projekt dát prostor více menším projektům, a to především vzhledem k tomu, že finanční prostředky v jednotlivých výzvách jsou omezené a podpořením jednoho nákladného projektu by malé projekty nemusely získat podporu. Je na zvážení, zda velký projekt v území neprospěje díky větší alokaci více, než několik projektů menších, které obdrží menší podporu. Toto je již čistě na zvážení MAS a zralé úvaze jejich výběrových komisí.

Tab. 39 Nejnákladnější podpořené projekty MAS v Olomouckém kraji 2007 - 2013

MAS	Nejnákladnější podpořený projekt (2007 - 2013)	Částka (Kč)
Horní Pomoraví	Rekonstrukce koupaliště v Rudě nad Moravou	1 800 000
	Rekonstrukce Orlovny - energetické úspory	1 800 000
	Obnova fasády a reliéfu kostela svatého Vavřince v Rudě nad Moravou	1 800 000
Prostějov venkov	Chodník podél silnice III/37762 v obci Dětkovice	1 800 000
Prosperita	Modernizace sportovního areálu a obnova zeleně ve sportovním areálu v Dřevnovicích, 1. etapa	1 799 999
Moravská cesta	REKONSTRUKCE VEŘEJNÉHO PROSTRANSTVÍ V OBCI MLADEČ	1 716 253
Moravská brána	Obnova objektu 1. stupně ZŠ v Pavlovicích u Přerova	1 605 959
Moštěnka	Prodejna a rekondiční centrum v Lechoticích	1 600 000
Uničovsko	Vybudování chodníku u školy v Nové Hradečné	1 204 986
Hranicko	Rekonstrukce sportovního areálu v Teplicích nad Bečvou	1 200 000
Bystřička	STAVEBNÍ OPRAVY A ÚPRAVY HYGIENICKÝCH ZAŘÍZENÍ MASARYKOVA ZŠ VELKÁ BYSTRŽICE - I. ETAPA	1 121 433
Střední Haná	Rekonstrukce seníku na sklad obilovin, olejnin a ostatních komodit.	800 000
Šumperský venkov	Vybudování zastřešené provozní jednotky, oprava stávajícího objektu Hotelu Pod Jedlovým vrchem	569 643
Region HANÁ	Hřiště Pohádka	503 333
CELKEM MAS		19 321 606 Kč

Zdroj: Ministerstvo zemědělství, 2013

6.2 Analýza MAS dle čerpání prostředků ve vazbě na socioekonomické ukazatele

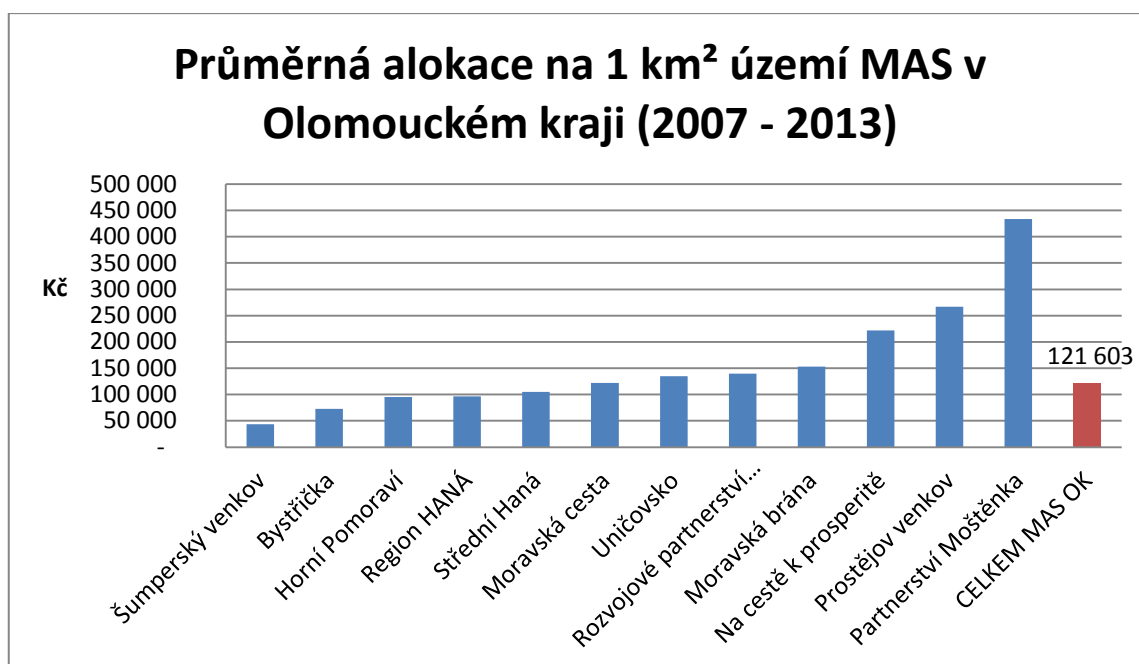
Analýza v této části se zabývá vazbou čerpání finančních prostředků jednotlivých MAS a jejich vazby na socioekonomické ukazatele území MAS. Celkem se jedná o sedm ukazatelů. V tabulkách znázorňujících jednotlivé ukazatele jsou zahrnuty i sloupce k hodnocení MAS, ty jsou pro potřeby této analýzy prozatím irelevantní.

Tab. 40 Průměrná alokace na 1km² území MAS v Olomouckém kraji 2007 – 2013 (indikátor A.1)

MAS	Rozloha (km ²)	Alokace (Kč)	Alokace / km ² (Kč)	Hodnocení MAS (body)
Šumperský venkov	410,4	17 773 418	43 308	1
Bystřička	424	30 798 442	72 638	2
Horní Pomoraví	636,7	60 627 719	95 222	3
Region HANÁ	378,2	36 519 053	96 560	4
Střední Haná	133,1	14 003 691	105 212	5
Moravská cesta	311,9	38 033 331	121 941	6
Uničovsko	201,3	27 195 961	135 102	7
Rozvojové partnerství Regionu Hranicko	318,5	44 531 063	139 815	8
Moravská brána	190,1	29 093 018	153 041	9
Na cestě k prosperitě	139,4	30 958 043	222 081	10
Prostějov venkov	127	33 855 346	266 578	11
Partnerství Moštěnka	110,1	47 714 497	433 374	12
CELKEM MAS OK	3380,7	411 103 582 Kč	121 603 Kč	–

Zdroj: Ministerstvo zemědělství, 2013 (vlastní výpočet)

Tab. 40 a obr. 36 znázorňují průměrnou alokaci na km² území MAS v Olomouckém kraji. Nejvyšší alokaci na km² svého území alokovala MAS Partnerství Moštěnka, v průměru 433 374 Kč/1km², nejnižší alokaci na km² svého území alokovala MAS Šumperský venkov, v průměru pouze 43 308 Kč/1km², což je 10x nižší alokace než u MAS Partnerství Moštěnka, nicméně je důležité vzít v úvahu také rozlohu, která je v případě území MAS Šumperský venkov cca 4x větší. Průměrná alokace na 1km² na celém území, které MAS Olomouckého kraje pokrývají je 121 603 Kč/1km².

Obr. 36 Průměrná alokace na 1km² území MAS v Olomouckém kraji 2007 – 2013

Tab. 41 a obr. 37 znázorňují průměrnou alokaci na 1 členskou obec MAS v Olomouckém kraji. Nejvyšší alokaci na 1 obec zaznamenala MAS Uničovsko, celkem 3 021 773 Kč/1 obec, nejnižší alokaci naopak MAS Region HANÁ, a to 752 341 Kč/1 obec. Průměrná alokace na 1 členskou obec MAS v Olomouckém kraji pak činí 1 388 863 Kč/1 obec.

Tab. 41 Průměrná alokace na 1 členskou obec MAS v Olomouckém kraji 2007 – 2013 (indikátor A.2)

MAS	Počet členských obcí	Celková alokace MAS 2007 - 2013 (Kč)	Alokace / 1 členskou obec (Kč)	Hodnocení MAS (body)
Region HANÁ	45	33 855 346	752 341	1
Střední Haná	12	14 003 691	1 166 974	2
Šumperský venkov	15	17 773 418	1 184 895	3
Rozvojové partnerství regionu Hranicko	30	36 519 053	1 217 302	4
Prostějov venkov	25	30 958 043	1 238 322	5
Moravská cesta	23	29 093 018	1 264 914	6
Horní Pomoraví	46	60 627 719	1 317 994	7
Moravská brána	32	44 531 063	1 391 596	8
Na cestě k prosperitě	25	38 033 331	1 521 333	9
Partnerství Moštěnka	22	47 714 497	2 168 841	10
Bystřička	12	30 798 442	2 566 537	11
Uničovsko	9	27 195 961	3 021 773	12
CELKEM MAS OK	296	411 103 582 Kč	1 388 863 Kč	-

Zdroj: Ministerstvo zemědělství, 2013 (vlastní výpočet)

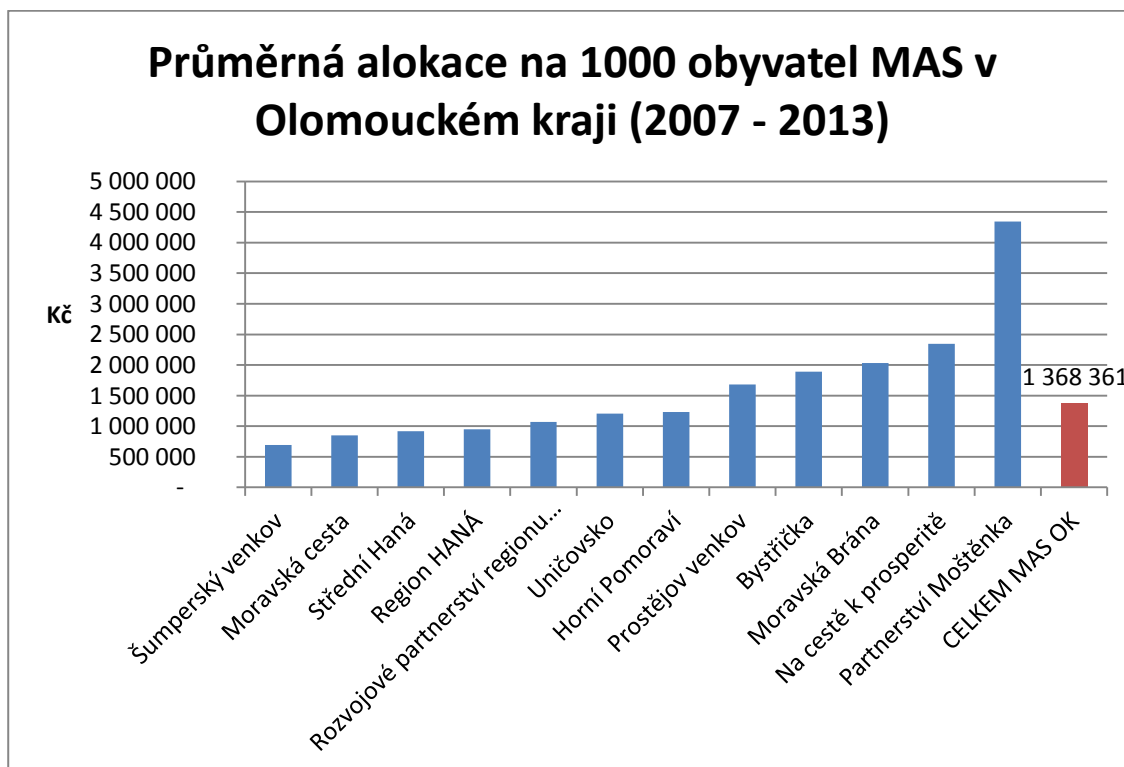
Obr. 37 Průměrná alokace na 1 členskou obec MAS v Olomouckém kraji 2007 – 2013

Tab. 42 a **obr. 38** znázorňují průměrnou alokaci na 1000 obyvatel MAS v Olomouckém kraji v období 2007 – 2013. Nejvyšší alokaci na 1000 obyvatel svého území má MAS Partnerství Moštěnka, celkem 4 344 000Kč/1000 obyvatel území. Nejnižší alokaci na 1000 obyvatel svého území má MAS šumperský venkov, celkem 693 678 Kč/1000 obyvatel. Průměrná alokace na 1000 obyvatel MAS v Olomouckém kraji činí 1 368 361 Kč.

Tab. 42 průměrná alokace na 1000 obyvatel MAS v Olomouckém kraji 2007 – 2013 (indikátor A.3)

MAS	Počet obyvatel	Celková alokace MAS 2007 - 2013 (Kč)	Alokace / 1000 obyvatel (Kč)	Hodnocení MAS (body)
Šumperský venkov	25 622	17 773 418	693 678	1
Moravská cesta	34 219	29 093 018	850 201	2
Střední Haná	15 242	14 003 691	918 757	3
Region HANÁ	35 637	33 855 346	950 005	4
Rozvojové partnerství regionu Hranicko	34 176	36 519 053	1 068 558	5
Uničovsko	22 519	27 195 961	1 207 690	6
Horní Pomoraví	49 216	60 627 719	1 231 870	7
Prostějov venkov	18 435	30 958 043	1 679 308	8
Bystrčička	16 274	30 798 442	1 892 494	9
Moravská brána	21 893	44 531 063	2 034 032	10
Na cestě k prosperitě	16 218	38 033 331	2 345 131	11
Partnerství Moštěnka	10 984	47 714 497	4 344 000	12
CELKEM MAS OK	300 435	411 103 582 Kč	1 368 361	-

Zdroj: Ministerstvo zemědělství, 2013 (vlastní výpočet)

Obr. 38 Průměrná alokace na 1000 obyvatel MAS v Olomouckém kraji 2007 – 2013

Tab. 43 a **obr. 39** znázorňují počet podpořených projektů na 1000 obyvatel MAS v Olomouckém kraji. Nejvyšším počtem podpořených projektů v přepočtu na 1000 obyvatel území disponuje MAS Partnerství Moštěnka, v průměru 8,6 podpořených projektů. Nejnižším počtem disponuje MAS Šumperský venkov, v průměru 2,3 projektu/1000 obyvatel. V rámci všech MAS v Olomouckém kraji připadá v průměru 3,5 podpořených projektů na 1000 obyvatel území.

Tab. 43 Počet podpořených projektů na 1000 obyvatel MAS v Olomouckém kraji 2007 – 2013 (indikátor A.4)

MAS	Počet podpořených projektů 2007 - 2013 celkem	Počet obyvatel MAS	Počet podpořených projektů na 1000 obyvatel	Hodnocení MAS (body)
Šumperský venkov	60	25 622	2,3	1
Rozvojové partnerství regionu Hranicko	82	34 176	2,4	2
Moravská brána	60	21 893	2,7	3
Moravská cesta	98	34 219	2,9	4
Horní Pomoraví	144	49 216	2,9	5
Region HANÁ	112	35 637	3,1	6
Uničovsko	73	22 519	3,2	7
Střední Haná	54	15 242	3,5	8
Prostějov venkov	79	18 435	4,3	9
Bystřička	88	16 274	5,4	10
Na cestě k prosperitě	108	16 218	6,7	11
Partnerství Moštěnka	95	10 984	8,6	12
CELKEM MAS OK	1053	300 435	3,5	-

Zdroj: Ministerstvo zemědělství, 2013 (vlastní výpočet)

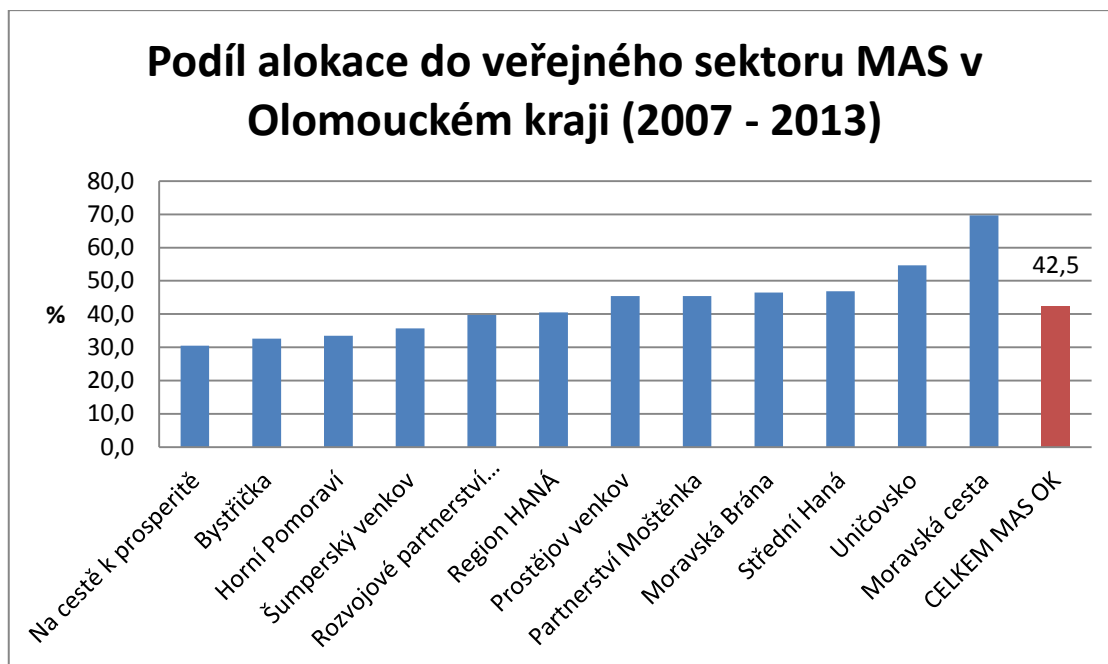
Obr. 39 Počet podpořených projektů MAS v Olomouckém kraji na 1000 obyvatel 2007 – 2013

Tab. 44 a obr. 40 znázorňují podíl alokace do veřejného sektoru v jednotlivých MAS z celkové alokace, kterou MAS obdržely. Z tohoto pohledu alokovala nejvyšší podporu do veřejného sektoru MAS Moravská cesta, celkem 29 093 018 Kč, tj. 69,7% celkové alokace, kterou MAS během období 2007 – 2013 obdržela. Podílově, nikoliv absolutně nejnižší částku do veřejného sektoru alokovala MAS Na cestě k prosperitě, celkem 11 610 818 Kč, tj. 30,5% z celkové alokace MAS. Celková částka alokovaná MAS v Olomouckém kraji na podporu veřejného sektoru činila 174 636 286 Kč, tj. 42,5% z celkové částky, kterou MAS v období 2007 – 2013 alokovaly.

Tab. 44 Podíl alokace do veřejného sektoru na celkové alokaci MAS v Olomouckém kraji 2007 – 2013 (indikátor A.5)

MAS	Celková alokace veřejného sektoru 2007 - 2013 (Kč)	Celková alokace MAS 2007 - 2013 (Kč)	Podíl alokace veřejného sektoru na celku (%)	Hodnocení MAS (body)
Na cestě k prosperitě	11 610 818	38 033 331	30,5	9
Bystřička	10 041 002	30 798 442	32,6	11
Horní Pomoraví	20 321 692	60 627 719	33,5	12
Šumperský venkov	6 337 306	17 773 418	35,7	10
Rozvojové partnerství regionu Hranicko	14 501 694	36 519 053	39,7	8
Region HANÁ	13 699 616	33 855 346	40,5	7
Prostějov venkov	14 046 940	30 958 043	45,4	6
Partnerství Moštěnka	21 681 543	47 714 497	45,4	6
Moravská brána	20 704 870	44 531 063	46,5	4
Střední Haná	6 556 211	14 003 691	46,8	3
Uničovsko	14 853 632	27 195 961	54,6	2
Moravská cesta	20 280 962	29 093 018	69,7	1
CELKEM MAS OK	174 636 286 Kč	411 103 582 Kč	42,5	-

Zdroj: Ministerstvo zemědělství, 2013 (vlastní výpočet)

Obr. 40 Podíl alokace do veřejného sektoru MAS v Olomouckém kraji 2007 – 2013

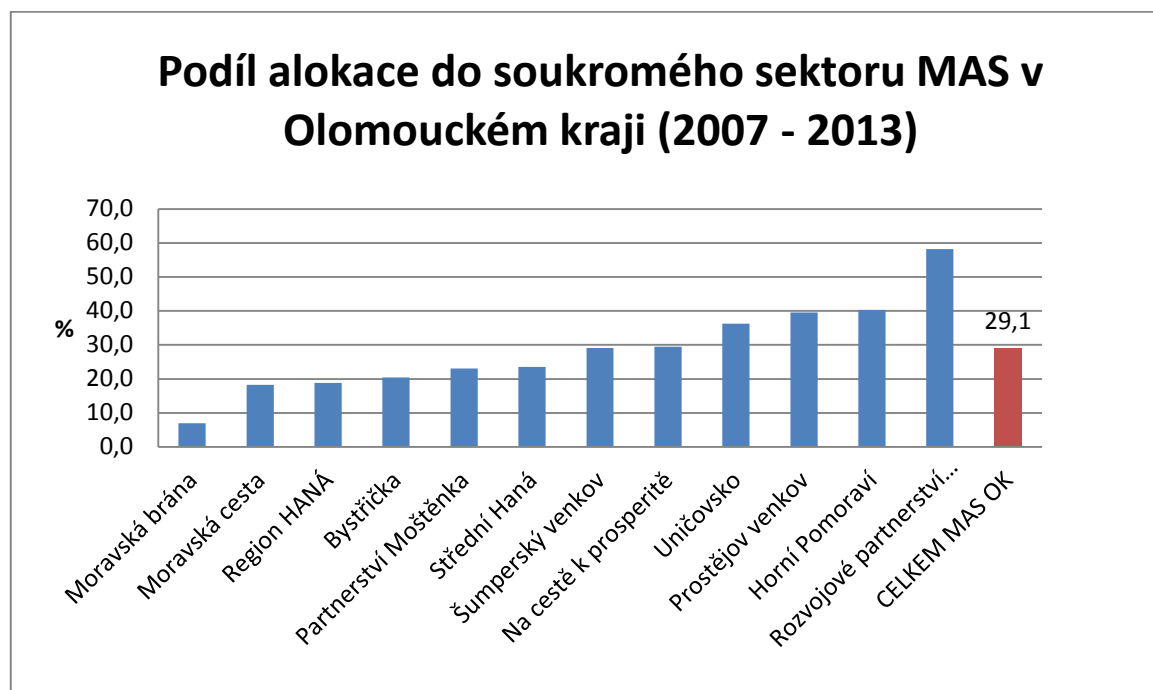
Tab. 45 Podíl alokace do soukromého sektoru na celkové alokaci MAS v Olomouckém kraji 2007 – 2013 (indikátor A.6)

MAS	Celková alokace soukromého sektoru 2007 - 2013 (Kč)	Celková alokace MAS 2007 - 2013 (Kč)	Podíl alokace soukromého sektoru na celku (%)	Hodnocení MAS (body)
Moravská brána	3 083 910	44 531 063	6,9	1
Moravská cesta	5 309 367	29 093 018	18,2	3
Region HANÁ	6 376 695	33 855 346	18,8	4
Bystřička	6 282 889	30 798 442	20,4	5
Partnerství Moštěnka	10 986 307	47 714 497	23,0	6
Střední Haná	3 297 600	14 003 691	23,5	7
Šumperský venkov	5 174 195	17 773 418	29,1	10
Na cestě k prosperitě	11 200 260	38 033 331	29,4	11
Uničovsko	9 848 385	27 195 961	36,2	12
Prostějov venkov	12 232 019	30 958 043	39,5	9
Horní Pomoraví	24 426 205	60 627 719	40,3	8
Rozvojové partnerství regionu Hranicko	21 249 663	36 519 053	58,2	2
CELKEM MAS OK	119 467 495 Kč	411 103 582 Kč	29,1	–

Zdroj: Ministerstvo zemědělství, 2013 (vlastní výpočet)

Tab. 45 a **obr. 41** znázorňují podíl alokace do soukromého sektoru v jednotlivých MAS z celkové alokace, kterou MAS obdržely. Z tohoto pohledu alokovala nejvyšší podporu do soukromého sektoru MAS Rozvojové partnerství regionu Hranicko, celkem 36 519 053Kč, tj. 58,7% celkové alokace, kterou MAS během období 2007 – 2013 obdržela. Podílově a zároveň absolutně nejnižší

částku do soukromého sektoru alokovala MAS Moravská brána, celkem 3 083 910Kč, tj. 6,9% z celkové alokace MAS. Celková částka alokovaná MAS v Olomouckém kraji na podporu veřejného sektoru činila 119 467 495 Kč, tj. 29,1% z celkové částky, kterou MAS v období 2007 – 2013 alokovaly.

Obr. 41 Podíl alokace do soukromého sektoru MAS v Olomouckém kraji 2007 - 2013

Tab. 46 a **obr. 42** znázorňují podíl alokace do neziskového sektoru v jednotlivých MAS z celkové alokace, kterou MAS obdržely. Z tohoto pohledu alokovala nejvyšší podporu do neziskového sektoru MAS Region HANÁ, celkem 16 442 742Kč, tj. 48,6% celkové alokace, kterou MAS během období 207 – 2013 obdržela. Podílově a zároveň absolutně nejnižší částku do soukromého sektoru alokovala MAS Uničovsko, celkem 2 493 944Kč, tj. 9,2% z celkové alokace MAS. Celková částka alokovaná MAS v Olomouckém kraji na podporu veřejného sektoru činila 116 999 801 Kč, tj. 28,5% z celkové částky, kterou MAS v období 2007 – 2013 alokovaly.

Tab. 46 Podíl alokace do neziskového sektoru na celkové alokaci MAS v Olomouckém kraji 2007 – 2013 (indikátor A.7)

MAS	Celková alokace neziskového sektoru 2007 - 2013 (Kč)	Celková alokace MAS 2007 - 2013 (Kč)	Podíl alokace neziskového sektoru na celku (%)	Hodnocení MAS (body)
Uničovsko	2 493 944	27 195 961	9,2	1
Moravská Brána	5 304 238	44 531 063	11,9	2
Na cestě k prosperitě	8 146 965	38 033 331	21,4	6
Rozvojové partnerství regionu Hranicko	8 779 706	36 519 053	24,0	7
Prostějov venkov	7 576 387	30 958 043	24,5	8
Horní Pomoraví	15 879 822	60 627 719	26,2	9
Střední Haná	4 149 880	14 003 691	29,6	10
Partnerství Moštěnka	15 046 647	47 714 497	31,5	12
Šumperský venkov	6 261 917	17 773 418	35,2	11
Moravská cesta	12 443 002	29 093 018	42,8	5
Bystřička	14 474 551	30 798 442	47,0	4
Region HANÁ	16 442 742	33 855 346	48,6	3
CELKEM MAS OK	116 999 801 Kč	411 103 582 Kč	28,5	-

Zdroj: Ministerstvo zemědělství, 2013 (vlastní výpočet)

Obr. 42 Podíl alokace do neziskového sektoru MAS v Olomouckém kraji 2007 – 2013

Jak vyplývá z uvedených údajů, rozdíly mezi alokací do veřejného, soukromého a neziskového sektoru jsou mezi jednotlivými MAS značné. Lze z toho usuzovat, že každá MAS i přes podobnost

nastavení svých Strategických plánů LEADER a jednotlivých fiší má určité priority v území, které se následně zrcadlí ve finančních prostředcích, které jsou alokovány do jednotlivých sektorů. V tomto ohledu hraje dozajisté také významnou roli struktura žadatelů v rámci jednotlivých výzev a finanční prostředky, které MAS v jednotlivých výzvách alokují. Na základě dlouhodobé zkušenosti MAS již mají přehled o tom, které výzvy a jaké finanční prostředky budou pro příjemce v jejich území více nebo méně atraktivní a budou v plné výši vyčerpány.

6.3 Hodnocení MAS dle metodiky Ministerstva zemědělství České republiky

Hodnocení MAS je uvedeno k r. 2012 z důvodu nedostupnosti dat z hodnocení MAS pro r. 2013. Dle (*Ministerstvo zemědělství, 2012*) probíhá každoročně hodnocení činnosti Místních akčních skupin podpořených v rámci Programu rozvoje venkova na období 2007 – 2013, toto hodnocení probíhá v letních měsících, obvykle na přelomu července a srpna. Členové hodnotitelské komise jsou zástupci Ministerstva zemědělství a Státního zemědělského intervenčního fondu. Podkladem k hodnocení MAS je dotazník, který MAS vyplňují. Hodnotícím obdobím pro r. 2012 byl červenec 2011 – červen 2012. Dle (*NS MAS, 2013*) dotazník obsahuje celkem 85 otázek, které jsou rozděleny do 7 částí, jmenovitě to jsou:

- 1) Základní parametry a strategické dokumenty MAS (8 bodů)
- 2) Personální zajištění činnosti MAS (38 bodů)
- 3) Administrace výzev a výběr projektů v rámci SPL (38 bodů)
- 4) Integrace a rozvoj MAS (23 bodů)
- 5) Monitoring a evaluace MAS (28 bodů)
- 6) Propagace MAS (15 bodů)
- 7) Nadstavba aktivit MAS (0 bodů – tato část není bodově hodnocena)

Každá část je hodnocena určitým počtem bodů (uvedeny v závorce u jednotlivých částí), je tedy patrné, že každá z hodnocených částí má v hodnocení jinou váhu. Na základě výsledného součtu, který může čítat max. 150 bodů, jsou MAS rozděleny do 4 kategorií A – D. uvedeno v **tab. 47**. V rámci hodnocení má každá MAS vyhrazeno 30 minut na předložení potřebných podkladů a materiálů, kterými hodnotitelské komisi dokládala tvrzení, která měla uvedena ve svém dotazníku, případně na základě toho zodpovídala konkrétní dotazy členů hodnotitelské komise.

Ministerstvo zemědělství hodnotí průběh hodnocení MAS za r. 2012 kladně, především z důvodu kvalitní přípravy MAS, které k hodnocení přistupovaly velmi zodpovědně.

Tab. 47 Hodnocení MAS dle Ministerstva zemědělství v r. 2012

Kategorie hodnocení	Počet bodů	Název skupiny	Doplňující komentář
A	150 - 130	nejlépe fungující MAS – příklady dobré praxe	vysoce transparentní a důvěryhodné, aktivní a aktivizující území
B	129 -105	dobře fungující MAS	je u nich prokazatelná nadstavba metody LEADER (tj. umí nejen rozdělovat peníze, ale mají jasnou strategii a distribuce finančních prostředků přes ně má přidanou hodnotu oproti centralizovanému rozdělování)
C	104 - 80	průměrné MAS	splňují formální požadavky pro existenci a čerpání, efekt je téměř stejný, jako kdyby finance byly přerozdělovány centrálně
D	79 - 0	MAS, které by svůj přístup měly přehodnotit	jsou na hranici toho, co se od nich očekává, splňují pouze formální pravidla

Zdroj: Ministerstvo zemědělství, 2012

Hodnoceno bylo v roce 2012 celkem 112 Místních akčních skupin, nejlepší hodnocení získala MAS Partnerství Moštěnka z Olomouckého kraje, celkem 142 bodů. Na děleném druhém místě se umístily společně MAS Moravský kras, MAS Horní Pomoraví a MAS Region HANÁ s počtem 141 bodů. Z celkem 12 MAS z Olomouckého kraje, které se hodnocení zúčastnily, se 6 MAS umístilo v první čtvrtině pořadí, což ukazuje na vysokou kvalitu MAS v Olomouckém kraji, především pak umístění tří MAS v první pětici hodnocených. Další MAS se umístily přibližně v polovině nebo za polovinou celkového pořadí MAS, na chvostu hodnocení se umístila MAS Střední Haná s počtem 87 bodů. Celkové pořadí MAS v Olomouckém kraji včetně srovnání s pořadím v roce 2011 je uvedeno v **tab. 48**.

Tab. 48 Hodnocení MAS Olomouckého kraje dle MZE ČR v r. 2012 v porovnání s hodnocením v r. 2011

Pořadí MAS v ČR (2012)	Název MAS	Počet bodů	Pořadí MAS v ČR (2011)	Kategorie
1.	MAS Partnerství Mostěnka	142	3. - 4.	A
2. - 4.	MAS Horní Pomoraví	141	22. - 23.	A
2. - 4.	Region HANÁ	141	31. - 33.	A
8.-9.	MAS Na cestě k prosperitě	137	65.	A
14. - 17.	MAS Moravská cesta	134	14. - 15.	A
18. - 23.	MAS Hranicko	133	24. - 26.	B
42.	MAS Šumperský venkov	126	59. - 62.	B
51. - 57.	MAS Uničovsko	124	106.	B
62. - 65.	MAS Moravská brána (dříve Záhoří - Bečva)	122	37.	B
62. - 65.	MAS Prostějov venkov	122	43. - 44.	B
75. - 76.	MAS Bystřička	117	68. - 70.	B
109.	MAS Střední Haná	87	110.	C

Zdroj: Ministerstvo zemědělství, 2012

7. Metodika tvorby indikátorů k hodnocení Místních akčních skupin Olomouckého kraje

Výstupem analytické části a jedním z výsledků této diplomové práce je zhodnocení činnosti Místních akčních skupin Olomouckého kraje na základě stanovených indikátorů hodnocení. Tyto indikátory vychází z analýzy jednotlivých ukazatelů ve vazbě na území a obyvatelstvo Místních akčních skupin, počty podpořených projektů, jejich alokace atd., dle popisů jednotlivých indikátorů.

Hodnocení MAS bylo stanoveno u každého indikátoru na základě pořadí od 1 do 12 bodů – tedy MAS, která v rámci indikátoru vykazuje optimální hodnotu, obdrží 12 bodů, MAS s největší odchylkou od optimálního stavu obdrží 1 bod (toto hodnocení vychází z celkového počtu 12 MAS, které byly v rámci této analýzy hodnoceny). Pokud nastala situace stejného pořadí MAS a byl jim udělen totožný počet bodů, u MAS následujících bylo postupováno dle metody n-2, (př. pokud dvě MAS získaly na základě totožného pořadí 7 bodů a 7 bodů, MAS která byla v pořadí za těmito, obdržela 5 bodů).

Hodnocení indikátorů A.8 – A.13, tedy těch, ve kterých je hodnocení opřené o podíl alokace na opatření PRV (viz také **kapitola 3.2.2 – opatření PRV**) bylo postupováno následovně. Kritériem k hodnocení podílu opatření byla účast alespoň 10 z 12 MAS, které v rámci opatření čerpaly finanční prostředky. Také proto bylo hodnocení ve výsledku vztaženo pouze na 6 z celkových 12 opatření, které PRV zahrnuje a která splňují tuto kondicionalitu. Optimálním stavem čerpání prostředků z jednotlivých opatření byl stanoven podíl 16,7%, který zaručuje, že prostředky v rámci jednotlivých opatření byly alokovány mezi příjemce rovnoměrně. Zahrnutím ostatních opatření by se staly celkové výsledky hodnocení MAS nerelevantní.

Celkem 12 ze 13 indikátorů hodnocení má vazbu na finanční alokace MAS, je tedy zřejmé, že také výsledné pořadí Místních akčních skupin Olomouckého kraje, které vzniklo na základě součtu všech 13 indikátorů, by mělo poskytnout především vzhled do problematiky, jak efektivním způsobem jsou MAS v Olomouckém kraji schopny přerozdělovat příjemcům alokované finance, ale zároveň také jistým způsobem odrážet skutečnost, jaké potřeby tyto regiony vnímají jako prioritní.

7.1 Indikátory hodnocení MAS

1) Indikátor A.1 – Průměrná alokace na 1km² území MAS v Olomouckém kraji

Hodnocení MAS na základě indikátoru A.1 vychází z celkové alokace, která byla MAS čerpána v období 2007 – 2013 ve vazbě na rozlohu území, na které MAS působí. MAS, která alokovala na 1km² své rozlohy nejvíce finančních prostředků obdržela 12 bodů, MAS s nejnižší alokací/1km² obdržela 1 bod.

2) Indikátor A.2 – Průměrná alokace na 1 členskou obec MAS v Olomouckém kraji

Hodnocení MAS na základě indikátoru A.2 vychází z celkové alokace, která byla MAS čerpána v období 2007 – 2013 ve vazbě na počet členských obcí MAS. MAS, které alokovala pro 1 členskou obec nejvíce finančních prostředků, obdržela 12 bodů, MAS s nejnižší alokací/1 obec, obdržela 1 bod.

3) Indikátor A.3 – Průměrná alokace na 1000 obyvatel MAS v Olomouckém kraji

Hodnocení MAS na základě indikátoru A.3 vychází z celkové alokace, která byla MAS čerpána v období 2007 – 2013 ve vazbě na 1000 obyvatel každé MAS. MAS, která alokovala na 1000 obyvatel nejvíce finančních prostředků, obdržela 12 bodů, MAS s nejnižší alokací/1000 obyvatel, obdržela 1 bod.

4) Indikátor A.4 – Počet podpořených projektů na 1000 obyvatel MAS v Olomouckém kraji

Hodnocení MAS na základě indikátoru A.4 vychází z celkového počtu projektů, které MAS podaly a které byly podpořeny během období 2007 – 2013 ve vazbě na 1000 obyvatel MAS. MAS, která měla nejvyšší počet podpořených projektů na 1000 obyvatel, získala 12 bodů, MAS s nejnižším počtem podpořených projektů/1000 obyvatel, obdržela 1 bod.

5) Indikátor A.5 – Podíl alokace do veřejného sektoru MAS v Olomouckém kraji

Hodnocení MAS na základě indikátoru A.5 vychází z celkového počtu tří sektorů, které jsou finančně podpořeny v rámci MAS, tedy veřejného, soukromého a neziskového. Za ideální stav byla považována alokace rovnající se podílu cca 33,3%, tedy aby každý sektor byl podpořen v území MAS rovnoměrně. MAS, která byla podílem alokace do veřejného sektoru nejbližší této hodnotě, obdržela 12 bodů, MAS, u které byla odchylka od této hodnoty nejvyšší, obdržela 1 bod.

6) Indikátor A.6 – Podíl alokace do soukromého sektoru MAS v Olomouckém kraji

Hodnocení MAS na základě indikátoru A.6 vychází z celkového počtu tří sektorů, které jsou finančně podpořeny v rámci MAS, tedy veřejného, soukromého a neziskového. Za ideální stav byla považována alokace rovnající se podílu cca 33,3%, tedy aby každý sektor byl podpořen v území MAS rovnoměrně. MAS, která byla podílem alokace do soukromého sektoru nejbližší této hodnotě, obdržela 12 bodů, MAS, u které byla odchylka od této hodnoty nejvyšší, obdržela 1 bod.

7) Indikátor A.7 – Podíl alokace do neziskového sektoru MAS v Olomouckém kraji

Hodnocení MAS na základě indikátoru A.7 vychází z celkového počtu tří sektorů, které jsou finančně podpořeny v rámci MAS, tedy veřejného, soukromého a neziskového. Za ideální stav byla považována alokace rovnající se podílu cca 33,3%, tedy aby každý sektor byl podpořen v území MAS rovnoměrně. MAS, která byla podílem alokace do neziskového sektoru nejbližší této hodnotě, obdržela 12 bodů, MAS, u které byla odchylka od této hodnoty nejvyšší, obdržela 1 bod.

8) Indikátor A.8 – Podíl alokace opatření 1111 v MAS na celku

Hodnocení MAS na základě indikátoru A.8 vychází z podílu alokované částky na opatření PRV **1111 – Modernizace zemědělských podniků**. Za ideální stav byl považován podíl 16,7%. MAS, která byla podílem čerpání nejbližší této hodnotě, obdržela 12 bodů, MAS, u které byla odchylka nejvyšší, obdržela 1 bod.

9) Indikátor A.9 – Podíl alokace opatření 3120 v MAS na celku

Hodnocení MAS na základě indikátoru A.9 vychází z podílu alokované částky na opatření PRV **3120 – Podpora zakládání mikropodniků a jejich rozvoje**. Za ideální stav byl považován podíl 16,7%. MAS, která byla podílem čerpání nejbližší této hodnotě, obdržela 12 bodů, MAS, u které byla odchylka nejvyšší, obdržela 1 bod.

10) Indikátor A.10 – Podíl alokace opatření 3211 v MAS na celku

Hodnocení MAS na základě indikátoru A.10 vychází z podílu alokované částky na opatření PRV **3211 – Obnova a rozvoj vesnic**. Za ideální stav byl považován podíl 16,7%. MAS, která byla podílem čerpání nejbližší této hodnotě, obdržela 12 bodů, MAS, u které byla odchylka nejvyšší, obdržela 1 bod.

11) Indikátor A.11 – Podíl alokace opatření 3212 v MAS na celku

Hodnocení MAS na základě indikátoru A.11 vychází z podílu alokované částky na opatření PRV **3212 – Občanské vybavení a služby**. Za ideální stav byl považován podíl 16,7%. MAS, která byla podílem čerpání nejbližší této hodnotě, obdržela 12 bodů, MAS, u které byla odchylka nejvyšší, obdržela 1 bod.

12) Indikátor A.12 – Podíl alokace opatření 3220 v MAS na celku

Hodnocení MAS na základě indikátoru A.12 vychází z podílu alokované částky na opatření PRV **3220 – Ochrana a rozvoj kulturního dědictví venkova**. Za ideální stav byl považován podíl 16,7%. MAS, která byla podílem čerpání nejbližší této hodnotě, obdržela 12 bodů, MAS, u které byla odchylka nejvyšší, obdržela 1 bod.

13) Indikátor A.13 – Podíl alokace opatření 3132 v MAS na celku

Hodnocení MAS na základě indikátoru A.13 vychází z podílu alokované částky na opatření PRV **3132 – Ubytování, sport**. Za ideální stav byl považován podíl 16,7%. MAS, která byla podílem čerpání nejbližší této hodnotě, obdržela 12 bodů, MAS, u které byla odchylka nejvyšší, obdržela 1 bod.

7.2 Hodnocení MAS Olomouckého kraje

Na základě metodiky stanovené v předcházející **kapitole č. 7.**, kde byly hodnoceny MAS v Olomouckém kraji dle jednotlivých indikátorů, byl výsledek tohoto hodnocení jednotlivých MAS sečten s hodnocením MAS dle metodiky Ministerstva zemědělství ČR. Vyhodnocením je nejúspěšnější MAS Olomouckého kraje, vycházející souhrnně z obou metodik. Počty bodů k hodnocení dle indikátorů jsou znázorněny v tabulkách v rámci **kapitoly 6.2 - Analýza dat místních akčních skupin Olomouckého kraje**, konkrétně vždy v závorce u názvu tabulky, označení – indikátor A.XX. Hodnocení na základě indikátorů je třeba brát v souvislosti s hodnocením dle metodiky MZE ČR jako doplnění stávajícího stavu, metodika MZE ČR je komplexnější a propracovanější a pochopitelně dává řídicímu orgánu lepší odraz toho, jak skutečně MAS funguje.

Tab. 49a + 49b Hodnocení MAS Olomouckého kraje dle stanovení indikátorů a metodiky MZE ČR (2007 – 2013) znázorňuje bodové hodnocení, které MAS obdržely v rámci hodnocení dle metodikou stanovených indikátorů včetně hodnocení dle metodiky Ministerstva zemědělství ČR a jejich vzájemný součet a výsledné pořadí MAS. Je nutné ještě dodat, že data, kterými byly hodnoceny MAS ze strany MZE ČR byla aktuální k r. 2012,

zatímco data, ze kterých byly sestavovány indikátory k hodnocení MAS jsou aktuální za období 2007 - 2013, bohužel v současnosti nejsou dostupná data hodnocení MAS dle MZE ČR k r. 2013, proto se autor rozhodl pro účely své práce tato data i přes jejich rozdílné datum vzniku spojit. Použití dat ze stejných roků by samozřejmě bylo pro účely práce relevantnější.

Tab. 49a Hodnocení MAS Olomouckého kraje dle stanovení indikátorů a metodiky MZE ČR (2007 – 2013)

MAS	Počet bodů dle jednotlivých indikátorů						
	A.1	A.2	A.3	A.4	A.5	A.6	A.7
Na cestě k prosperitě	10	9	11	11	9	11	6
Horní Pomoraví	3	7	7	5	12	8	9
Moštěnka	12	10	12	12	6	6	12
Prostějov venkov	11	5	8	9	6	9	8
Bystřička	2	11	9	10	11	5	4
Uničovsko	7	12	6	7	2	12	1
Šumperský venkov	1	3	1	1	10	10	11
Střední Haná	5	2	3	8	3	7	10
Hranicko	8	4	5	2	8	2	7
Region HANÁ	4	1	4	6	7	4	3
Moravská Brána	9	8	10	3	4	1	2
Moravská cesta	6	6	2	5	1	3	5
MAS	Počet bodů dle jednotlivých indikátorů						
	A.8	A.9	A.10	A.11	A.12	A.13	CELKEM BODŮ (A.1-A.13)
Na cestě k prosperitě	11	10	12	10	6	3	119
Horní Pomoraví	12	7	4	8	12	9	103
Moštěnka	7	6	7	3	8	1	102
Prostějov venkov	8	8	1	12	2	7	94
Bystřička	3	11	9	1	4	5	85
Uničovsko	5	9	8	6	5	4	84
Šumperský venkov	1	12	5	7	9	11	82
Střední Haná	10	3	3	11	10	6	81
Hranicko	9	5	10	5	1	12	78
Region HANÁ	6	4	12	4	7	8	70
Moravská Brána	2	1	6	9	3	1	59
Moravská cesta	4	2	2	2	11	10	59

Zdroj: vlastní výpočet, 2013

Tab. 49b Hodnocení MAS Olomouckého kraje dle stanovení indikátorů a metodiky MZE ČR (2007 – 2013)

MAS	CELKEM BODŮ (A.1-A.13)	POŘADÍ	CELKEM BODŮ (dle MZE ČR, 2012)	POŘADÍ DLE MZE ČR (v rámci OLK)	SOUČET (hodnocení MZE ČR + hodnocení A.1 - A.13)	CELKOVÉ POŘADÍ
Na cestě k prosperitě	119	1.	137	4.	256	1.
Horní Pomoraví	103	2.	141	3.	244	2.-3.
Moštěnka	102	3.	142	1.	244	2.-3.
Prostějov venkov	94	4.	122	9.	216	4.
Bystřička	85	5.	117	10.	202	9.
Uničovsko	84	6.	124	8.	208	7.-8.
Šumperský venkov	82	7.	126	7.	208	7.-8.
Střední Haná	81	8.	87	11.	168	11.
Hranicko	78	9.	133	6.	211	5.-6.
Region HANÁ	70	10.	141	2.	211	5.-6.
Moravská Brána	59	11.-12.	nehod.	nehod.	59	12.
Moravská cesta	59	11.-12.	134	5.	193	10.

*nehod. – nehodnoceno

Zdroj: MZE ČR, 2012; vlastní výpočet

Jak je patrné z **tab. 49a**, v rámci hodnocení dle indikátorů stanovených autorem se umístily MAS v Olomouckém kraji v následujícím pořadí, nejlépe hodnocenou MAS se stala MAS Na cestě k prosperitě, která obdržela v součtu 119 bodů, na druhém místě se umístila MAS Horní Pomoraví s počtem 103 bodů a na třetím místě MAS Moštěnka s počtem 102 bodů. Naopak na posledním místě se umístily společně MAS Moravská Brána a MAS Moravská cesta s totožným počtem 59 bodů.

Tab. 49b znázorňuje celkové pořadí MAS, které vzniklo součtem bodování dle indikátorů stanovených autorem a bodování dle metodiky stanovené MZE ČR. V celkovém pořadí se MAS umístily následovně, na prvním až třetím místě se stejně jako v hodnocení dle indikátorů umístily MAS NA cestě k prosperitě s počtem 256 bodů a dále se stejným počtem 244 bodů na děleném 2. – 3. místě MAS Horní Pomoraví a MAS Moštěnka. Naopak na konci pořadí se umístily MAS Střední Haná (11. místo, 168 bodů) a MAS Moravská Brána (12. místo), ovšem zde je třeba podotknout, že MAS Moravská Brána nebyla ze strany MZE ČR v r. 2012 hodnocena, proto v součtu nezískala žádný bod navíc. Proto je vhodné považovat za MAS umístěnou na předposledním místě MAS Moravská cesta s celkovým počtem 193 bodů.

Je třeba zdůraznit fakt, že u prvních tří MAS v celkovém pořadí lze spatřit analogii v pořadí dle hodnocení MZE ČR a hodnocení dle indikátorů. MAS Na cestě k prosperitě se umístila v hodnocení MAS dle metodiky MZE ČR v rámci Olomouckého kraje na 4. místě, zatímco v hodnocení dle indikátorů obsadila 4. místo, MAS Horní Pomoraví se v rámci hodnocení dle MZE ČR umístila v Olomouckém kraji na 3. místě, v rámci hodnocení dle indikátorů pak obsadila 2. místo a MAS Moštěnka, která obsadila v hodnocení MAS dle MZE ČR v r. 2012 celkově 1. místo v celé ČR se umístila v hodnocení dle indikátorů na 3. místě.

Je tedy patrné, že tyto MAS, které se umístily v popředí hodnocení jak dle metodiky MZE ČR, tak dle metodiky indikátorů jsou v Olomouckém kraji těmi nejlepšími, a to především z pohledu čerpání a rozdělování finančních prostředků v rámci alokací do jednotlivých opatření PRV, ale také jsou příkladem MAS, které disponují kvalitními strategickými dokumenty, jsou personálně dostatečně zajištěny, provádějí kvalitní administraci výzev a výběr projektů, stejně tak monitoring a evaluaci podpořených projektů a podporují celkový rozvoj a integraci MAS vč. její propagace.

8. ZÁVĚR

Předkládaná diplomová práce si kladla za cíl šířeji představit venkovské oblasti Olomouckého kraje se zaměřením na podporu těchto oblastí z pohledu Místních akčních skupin, jako jednoho z aktérů rozvoje venkova. Venkov v dnešní době už není jen „JZD“, je to prostor, který si zaslouží svou pozornost a v době možností jeho podpory ze strany fondů Evropské unie se stává prostorem, který má poměrně velkou absorpční kapacitu a díky tomu ukazuje a nabízí možnosti, jak se o tento prostor starat a rozvíjet ho ku prospěchu zdejších obyvatel díky přístupu „zdola nahoru“.

Ve své úvodní části práce nastiňuje vymezení venkovského prostoru v Olomouckém kraji dle metodik používaných v prostředí České republiky, ale také v prostředí Evropské unie a vazbě na čerpání prostředků z fondů Evropské unie. Práce představila rozdílné metodiky a přístupy při vymezování venkovského prostoru a současně aplikaci těchto metodik na území Olomouckého kraje včetně mapových výstupů, které jasně znázorňují, jak se může díky těmto metodám stát území totožného regionu velmi heterogenním a měnit svůj charakter. Tím poukazuje na fakt, že vymezovat venkovský prostor může být velmi relativní a je třeba brát často v potaz nejen statistické ukazatele, ale také kvalitativní hledisko, které hraje v tomto prostoru nezastupitelnou roli. V tomto počtu metodik a přístupů se může jevit jako problém zvolení správné metody pro účel konkrétní práce, je tedy čistě na autorovi a jeho úsudku, jakou metodu zvolí nebo zda se vydá cestou kombinace několika metod. Z toho vyplývá, že nelze ani o jedné z představených metod hovořit jako o metodě špatné nebo nevhodné, každá bez pochyby nalezne své opodstatnění a určení.

Venkov je v dnešním pojetí prostorem, který je uchopen mnoha aktéry ať už na regionální, národní nebo mezinárodní úrovni. Všechny tyto aktéry a jejich zájmy by měla spojovat metoda LEADER, která se stala novodobým přístupem v problematice rozvoje venkovských oblastí. Místní akční skupiny se staly v posledních deseti letech nezastupitelnými hráči na poli rozvoje venkova České republiky a Evropské unie a jejich aktivity ve formě poskytování finančních příspěvků v rámci Programu rozvoje venkova ČR, ale také ve formě integrace, propagace a aktivizace jejich občanů vedou v době stoupající urbanizace k proměně vnímání venkova jako rovnocenného prostoru pro kvalitní a plnohodnotný život.

Stěžejním cílem analytické části této práce bylo představení finančních alokací, které směřovaly do MAS v Olomouckém kraji během plánovacího období EU v letech 2007 – 2013 formou Programu rozvoje venkova České republiky. Celková alokovaná částka dosáhla v území Olomouckého kraje více než 411 mil. Kč. Nejvyšší částka byla MAS čerpána v rámci opatření č.

3212 - Občanské vybavení a služby, kam směřovalo více než 158 milionů Kč. Je pozitivní, že většina finančních prostředků v rámci jednotlivých opatření směřovala na podporu investičních projektů, i díky tomu jsou velmi dobře identifikovatelné problémy, které venkovské oblasti sužují. Velkým přínosem investičních projektů je jejich udržitelnost a především patrné a identifikovatelné výstupy.

Ačkoliv nejen investicemi je venkov živ, lze považovat přínos těchto projektů za klíčový. Je také zřejmé, že má-li být zajištěna udržitelnost života na venkově, je třeba dělat venkov hezčím a příjemnějším místem pro život, a to v rovině obnovy a rozvoje obcí (infrastruktura), tak v rovině podpory malým a středním podnikatelům, kteří zajišťují svým úsilím tato území hospodářsky a ekonomicky funkční. V souvislosti s tímto lze vyslovit také domněnku, že budou-li obyvatelé na venkově mít příjemné prostředí k životu a budou-li ekonomicky zajištěni, spolkový a obecní život bude mít v obcích mnohem větší potenciál k rozvoji.

Hodnocení MAS ve vazbě na alokaci prostředků dle opatření a sektorů ukázalo fakt, jakým způsobem jsou MAS úspěšné v čerpání financí. Toto hodnocení bylo komparováno a sjednoceno s hodnocením Ministerstva zemědělství České republiky, jehož metodika je pochopitelně v této problematice propracovanější. Řada MAS v Olomouckém kraji se pravidelně umísťuje na předních příčkách v celorepublikovém hodnocení, to ukazuje na velmi dobrý přístup k čerpání financí, ale také k celkovému chodu a aktivitě MAS v Olomouckém kraji. Je třeba, aby také ostatní MAS, které v současnosti nejsou tak kladně hodnoceny převzaly dobrou praxi z úspěšných MAS a aplikovali ji do svého území.

V současnosti stále zůstává nezodpovězenou otázkou, v jaké míře a za pomoci jakých operačních programů a pomocí jakých mechanismů budou podpořeny MAS v České republice v nadcházejícím plánovacím období 2014+. V každém případě ale mají MAS před sebou velkou výzvu, jak za pomoci pravděpodobně poslední větší finanční alokace z fondů EU ještě efektivněji zacílit finanční prostředky tam, kam je opravdu třeba a posílit aplikaci metody LEADER způsobem, jak je svou podstatou myšlen. V současné praxi ČR se totiž často jeví pojem LEADER ve vazbě na rozvoj venkova pouze jako název na papíře.

SUMMARY

The aim of this thesis can be divided into two component parts. One of that is characterization of rural areas in Olomouc region with different methodologies and approaches used in Czech republic and also in European Union to characterize and demarcation rural areas. Map coming-outs demonstrate that there are lot of differences between particular methodologies. After that is short part dedicated to characterize actors of rural development in Czech republic, European Union and also in Olomouc region.

The main aim of this thesis was focused on analysis and asses supported projects in Local acion groups in Olomouc region in programming period 2007 – 2013 of European Union financed from Czech Programme of rural development. These projects under each Local action group were sorted by each axis of support and then compared. That showed us how many money were drawn in each axis. Thesis also deal with each Local acion group in Olomouc region with map coming out. Analytical part of thesis is concluded with assesment of Local action groups in Olomouc region in comparison with methodology of assesment created by Ministry of agriculture. This assesment mainly showed us how effectively Local acion groups in Olomouc region dealt their funds into region in period 2007 – 2013.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

- Aktéři rozvoje venkova. GAREP, spol. s r.o. [online]. 2008 [cit. 2014-10-22]. Dostupné z: <http://www.regionalnirozvoj.cz/index.php/akteri-venkov.html>
- Co je LEADER?. MAS HRANICKO, o.s. [online]. 2007 [cit. 2014-10-22]. Dostupné z: <http://www.regionhranicko.cz/rozvojove-partnerstvi-regionu-hranicko/leader/co-je-leader>
- DHV CR spol. s.r.o. *Program rozvoje územního obvodu Olomouckého kraje*. 2011. Dostupné z: <http://www.kr-olomoucky.cz/clanky/dokumenty/1301/pruook-final.pdf>
- DVOŘÁK, J. MASKám zvoní hrana, nebudou mít na provoz.[online]2012[cit. 25. 2. 2013]. Dostupné z [www:< http://www.regionpodlupou.cz/948-maskam-zvoni-hrananebudou-mit-na-provoz.xhtml>](http://www.regionpodlupou.cz/948-maskam-zvoni-hrananebudou-mit-na-provoz.xhtml).
- EKOTOXA OPAVA, s.r.o. *Koncepce zemědělské politiky a rozvoje venkova v Olomouckém kraji*. 2005. Dostupné z: <http://www.kr-olomoucky.cz/clanky/dokumenty/1318/koncepcni-cast.pdf>
- Evropská síť pro rozvoj venkova. EVROPSKÁ KOMISE - EVROPSKÁ SÍŤ ROZVOJE VENKOVA. [online]. 2014 [cit. 2014-10-22]. Dostupné z: http://enrd.ec.europa.eu/enrd-static/cz/home-page_cz.html
- FLORIAN, J. Komunitně vedený místní rozvoj aneb LEADER 2014-20 v ČR.[online]2012[cit. 11. 4. 2013]. Dostupné z [www:< http://nsmascr.cz/content/uploads/2012/07/Florian_KOMUNITN%C4%9AVEDEN%C3%9D-M%C3%8DSTN%C3%8D-ROZVOJ-aneb-LEADER-2014-20.pdf>](http://nsmascr.cz/content/uploads/2012/07/Florian_KOMUNITN%C4%9AVEDEN%C3%9D-M%C3%8DSTN%C3%8D-ROZVOJ-aneb-LEADER-2014-20.pdf).
- GALVASOVÁ, I. *Spolupráce obcí jako faktor rozvoje*. 1. vyd. Brno: Georgetown, 2007. 138 s. ISBN 978-80-86251-20-2.
- HODNOCENÍ MÍSTNÍCH AKČNÍCH SKUPIN 2012. MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ ČR. [online]. 2012 [cit. 2014-10-22]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/venkov/mistni-akcni-skupiny/aktuality/hodnoceni-mistnich-akcnich-skupin-2012.html>
- HRANICKÁ ROZVOJVÁ AGENTURA, z.s.p.o. *Strategie rozvoje regionu Hranicko* [online]. 2010 [cit. 22. 10. 2014]. Dostupné z: [http://www.regionhranicko.cz/dokumenty/strategie/Strategie_rozvoje_regionu_Hranicko-03-2010\(10\).pdf](http://www.regionhranicko.cz/dokumenty/strategie/Strategie_rozvoje_regionu_Hranicko-03-2010(10).pdf)
- Hodnocení MAS. NÁRODNÍ SÍŤ MAS ČR. [online]. 2012 [cit. 2014-10-22]. Dostupné z: <http://nsmascr.cz/dokumenty/informace-o-mas/hodnoceni-mas/>

JEŽEK, Jiří et al. Budování konkurenceschopnosti měst a regionů v teorii a praxi. V Plzni: Západočeská univerzita, 2007. 269 s. ISBN 978-80-7043-632-5.

KRAJSKÉ SDRUŽENÍ NÁRODNÍ SÍTĚ MAS ČR, o. s. v Olomouckém kraji. *Místní akční skupiny Olomouckého kraje*. Olomouc, 2010.

KRIST, J. Národní strategický plán LEADER 2014+.[online]2011[cit. 11. 4. 2013].

Dostupné z [www:](http://www.is.hvjdesign.eu/dokumenty/nsmascr/narodni_strategicky_plan_vize_2014+/nsmascr_1305911855.pdf)<

http://is.hvjdesign.eu/dokumenty/nsmascr/narodni_strategicky_plan_vize_2014+/nsmascr_1305911855.pdf>.

MAŘÍKOVÁ, Pavlína. *Co to je venkov?* [online] 2013. [cit. 2014-10-22] Dostupné z:

<http://pef.czu.cz/~marikova/Prednasky/RS%20-%20CV%20venkov.pdf>

MAS Bystřička. MAS BYSTRŽIČKA, o.p.s. [online]. 2010 [cit. 2014-10-22]. Dostupné z:

<http://www.masbystricka.cz/>

MAS Horní Pomoraví. MAS HORNÍ POMORAVÍ, o.p.s. [online]. 2010 [cit. 2014-10-22]. Dostupné z:

www.hornipomoravi.eu

MAS Moravská cesta. MAS MORAVSKÁ CESTA, o. s. [online]. 2010 [cit. 2014-10-22]. Dostupné z:

www.moravska-cesta.cz

MAS Na cestě k prosperitě. MAS NA CESTĚ K PRISPERITĚ, o. s. [online]. 2009 [cit. 2014-10-22].

Dostupné z: www.masnaceste.cz

MAS Občané pro rozvoj venkova. MAS OBČANÉ PRO ROZVOJ VENKOVA, o. s. [online]. 2008 [cit.

2014-10-22]. Dostupné z: www.oprv.cz

MAS Partnerství Moštěnka. MAS PARTNERSTVÍ MOŠTĚNKA, o.p.s. [online]. 2010 [cit. 2014-10-22].

Dostupné z: <http://www.mas-mostenka.cz/>

MAS Prostějov Venkov. MAS PROSTĚJOV VENKOV, o.p.s. [online]. 2010 [cit. 2014-10-22]. Dostupné

z: www.maspvvenkov.cz

MAS Region HANÁ. MAS REGION HANÁ, o. s. [online]. 2008 [cit. 2014-10-22]. Dostupné z:

www.regionhana.cz

MAS Střední HANÁ. MAS STŘEDNÍ HANÁ, o. s. [online]. 2009 [cit. 2014-10-22]. Dostupné z:

www.masstrednihana.cz

MAS Šternbersko. MAS ŠTERNBERSKO, o.p.s. [online]. 2013 [cit. 2014-10-22]. Dostupné z:
www.mas-sternbersko.cz

MAS Šumperský venkov. MAS ŠUMPERSKÝ VENKOV, o. s. [online]. 2008 [cit. 2014-10-22]. Dostupné z:
www.sumperskyvenkov.cz

MAS Uničovsko. MAS UNIČOVSKO, o.p.s. [online]. 2010 [cit. 22. 10. 2014]. Dostupné z:
www.unicovsko.cz

MAS Vincenze Priessnitze pro Jesenicko. MAS VINCENZE PRIESNITZE PRO JESENICKO, o. p. s. [online]. 2013 [cit. 22. 10. 2014]. Dostupné z: www.masjesenicko.cz

MÁTL, Ondřej, SRNOVÁ, Eva. *Budoucnost venkova v České republice: Analýza potřeb obcí poroče 2013 z hlediska budoucí kohezní politiky a společné zemědělské politiky*. Praha: Svaz měst a obcí České republiky, 2012. 157s. Dostupné z:
<http://www.smocr.cz/cz/publikace/default.aspx>

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. *Operační program technická pomoc* [online]. 2006 [cit. 22. 10. 2014]. Dostupné z: <https://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Microsites/op-technicka-pomoc/Dokumenty>

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ ČESKÉ REPUBLIKY. *Pravidla, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotace pro místní akční skupiny v rámci Programu rozvoje venkova ČR na období 2007 - 2013* [online]. 2007 [cit. 22. 10. 2014]. Dostupné z:
http://www.szif.cz/cs/CmDocument?rid=%2Fapa_anon%2Fcs%2Fdokumenty_ke_stazeni%2Fefafd%2Fosa4%2F1%2F11%2F1299488633437%2F1299489703298.pdf

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ ČESKÉ REPUBLIKY. *Hodnocení místních akčních skupin 2012*. [online] 2012 [cit. 25. 2. 2013]. Dostupné z
[www:<http://eagri.cz/public/web/mze/venkov/mistni-akcni-skupiny/aktuality/hodnoceni-mistnich-akcnich-skupin-2012.html>](http://eagri.cz/public/web/mze/venkov/mistni-akcni-skupiny/aktuality/hodnoceni-mistnich-akcnich-skupin-2012.html).

NÁRODNÍ SÍŤ MAS ČR. *ČLENSKÁ ZÁKLADNA NS MAS ČR K 14. 5. 2014* [online]. 2014 [cit. 22. 10. 2014]. Dostupné z: <http://nsmascr.cz/content/uploads/2014/07/clenove-NS-MAS-CR-k-14.5.2014.pdf>

NÁRODNÍ SÍŤ MAS ČR. *Hodnocení MAS 2012* [online]. [cit. 22. 10. 2014]. Dostupné z:
http://eagri.cz/public/web/file/175380/Vysledky_hodnoceni_MAS.pdf

Národní strategický plán rozvoje venkova. MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ ČR. *Deník veřejné správy* [online]. 2006 [cit. 2014-10-22]. Dostupné z: <http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6223779>

Nástroje rozvoje venkova. GAREP, spol. s r.o. [online]. 2008 [cit. 2014-10-22]. Dostupné z: <http://www.regionalnirozvoj.cz/index.php/nastroje-venkov.html>

NOVOTNÁ, Marta. *Dotační programy pro obce rok 2014*. 2014. Dostupné z: <http://www.kr-olomoucky.cz/clanky/dokumenty/4033/dotacni-programy-obce-2014.ppt>

Nový občanský zákoník - transformace občanských sdružení. MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, mládeže a tělovýchovy ČR. *Evropský sociální fond v ČR* [online]. 2014 [cit. 2014-10-22]. Dostupné z: <http://www.esfcr.cz/07-13/oplzz/novy-obcansky-zakonik>

O spolku pro obnovu venkova. SPOLEK PRO OBNOVU VENKOVA, o.s. *Spolek pro obnovu venkova* [online]. 2006 [cit. 2014-10-22]. Dostupné z: <http://www.spov.org/o-spolku-pro-obnovu-venkova.aspx>

O.p.s. nebo o.s.?. EKOLOGICKÝ PRÁVNÍ SERVIS, o.s. [online]. 2008 [cit. 2014-10-22]. Dostupné z: <http://www.eps.cz/poradna/kategorie/obcanska-sdruzeni-zalozeni-fungovani-cinnost/dotaz/ops-nebo-os>

PERLÍN, Radim. *Vymezení venkovských obcí v Česku* [online]. 2009, OF 2/2009 [cit. 2014-10-22]. Dostupné z: <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6384068%20>

Postavení venkova v Olomouckém kraji. ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. [online]. 2009 [cit. 2014-10-22]. Dostupné z: <http://www.czso.cz/csu/2009edicniplan.nsf/krajp/711361-09-xm>

Program rozvoje venkova České republiky na období 2007 - 2013. STÁTNÍ ZEMĚDĚLSKÝ A INTERVENČNÍ FOND. [online]. 2007 [cit. 2014-10-22]. Dostupné z: <http://www.szif.cz/cs/program-rozvoje-venkova>

RISY.cz - Obce - Olomoucký kraj. CENTRUM REGIONÁLNÍHO ROZVOJE ČR. *Regionální informační servis* [online]. 2013 [cit. 2014-10-22]. Dostupné z: <http://www.risy.cz/cs/krajske-ris/olomoucky-kraj/verejna-sprava/spravni-cleneni/obce/>

ROZVOJOVÉ PARTNERSTVÍ REGIONU HRANICKO, o.s. *MĚNÍME HRANICKO: Strategický plán LEADER regionu Hranicko* [online]. 2008 [cit. 22. 10. 2014]. Dostupné z: http://www.regionhranicko.cz/dokumenty/leader/dokumenty/Strategicky_plan_LEADER-Menime_Hranicko-aktualizace_01-2013.pdf

- SPOLEK PRO OBNOVU VENKOVA, o.s., Národní síť MAS ČR, o.s. *Zpravodaj venkova* [online]. 2012 [cit. 22. 10. 2014]. Dostupné z: <http://www.mas-mostenka.cz/soubory/zpravodaj%20venkova%2010-2012.pdf>
- Spolek pro obnovu venkova Olomouckého kraje. SPOLEK PRO OBNOVU VENKOVA, o.s. [online]. 2007 [cit. 2014-10-22]. Dostupné z: <http://www.spovok.cz/>
- Státní zemědělský intervenční fond - obecné informace. STÁTNÍ ZĚMĚDĚLSKÝ INTERVENČNÍ FOND. [online]. 2010 [cit. 2014-10-22]. Dostupné z: <http://www.szif.cz/cs/o-nas/co-je-szif>
- Struktura dotačních zdrojů. MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ ČR. *eAgri - DOTACE* [online]. 2009 [cit. 2014-10-22]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/?fullArticle=1>
- Škola obnovy venkova Olomouckého kraje. ŠKOLA OBNOVY VENKOVA OLOMOUCKÉHO KRAJE, o.p.s. *Spolek pro obnovu venkova Olomouckého kraje* [online]. 2007 [cit. 2014-10-22]. Dostupné z: <http://www.spovok.cz/index.php?nid=7321&lid=cs&oid=1579341>
- ŠPIKOVÁ, O. Výroční zpráva NS MAS ČR 2011. [online] 2012 [cit. 25. 2. 2013]. Dostupné z [www:<http://nsmas.cz/content/uploads/2012/07/V%C3%BDro%C4%8Dn%C3%ADzpr%C3%A1va-za-rok-2011.pdf>](http://nsmas.cz/content/uploads/2012/07/V%C3%BDro%C4%8Dn%C3%ADzpr%C3%A1va-za-rok-2011.pdf).
- Územní působnost MAS. NÁRODNÍ SÍŤ MAS ČR. [online]. 2014 [cit. 2014-10-22]. Dostupné z: <http://nsmas.cz/o-nas/mistni-akcni-skupiny/uzemni-pusobnost-mas/>
- Varianty vymezení VENKOVA a jejich zobrazení ve statistických ukazatelích v letech 2000 až. ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. [online]. 2009 [cit. 2014-10-22]. Dostupné z: <http://www.czso.cz/csu/2008edicniplan.nsf/p/1380-08>
- VESELSKÝ, Jan. MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ ČESKÉ REPUBLIKY. *Přehled žádostí o dotaci PRV IV.1.2 (PRV 1. – 19. kolo)*. 2013.
- WOODS, Michael. *Rural Geography*. London: SAGE Publications Ltd, 2005. ISBN 139780761947608
- Zájmové sdružení právnických osob ve světle nového občanského zákoníku. SLOVÁKOVÁ, Barbora. [online]. 2012 [cit. 2014-10-22]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/zajmova-sdruzeni-pravnicky-osob-ve-svetle-noveho-obcanskeho-zakoniku-85632.html>
- Základní informace o Celostátní síti pro venkov. *eAgri - Venkov* [online]. 2008 [cit. 2014-12-02]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/venkov/o-celostatni-siti-pro-venkov/>

Zákon č. 128/2000 Sb. Zákon o obcích. In: *Sbírka zákonů České republiky* [online] 2000. [cit. 2014-10-22] Dostupné z: [http://www.zakonycr.cz/seznamy/128-2000-sb-zakon-o-obcich-\(obecni-zrizeni\).html](http://www.zakonycr.cz/seznamy/128-2000-sb-zakon-o-obcich-(obecni-zrizeni).html)